

Lundbergs 2015

Innehåll

Kort om Lundbergs	2
Året i sammandrag	3
VD har ordet	4
Lundbergs som investeringsföretag	9
Substansvärde	12
Kassaflödesrapport	13
Aktien	14

Dotterföretag och övriga portföljbolag

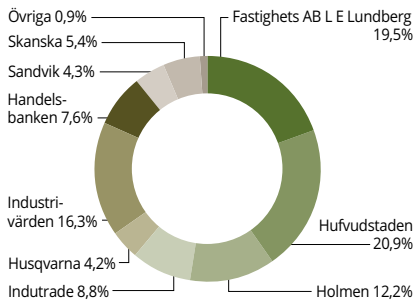
Fastighets AB L E Lundberg	16
Hufvudstaden	22
Holmen	24
Indutrade	26
Husqvarna	27
Industrivärden	28
Handelsbanken	29
Sandvik	30
Skanska	31

Årsredovisning	33
Förvaltningsberättelse	34
Definitioner	43
Koncernen	
Finansiella rapporter	44
Noter	47
Moderbolaget	
Finansiella rapporter	71
Noter	74
Förslag till vinstdisposition	80
Revisionsberättelse	81

Styrelse och revisorer	82
Ledande befättningshavare	84
Årsstämma och rapporter	86
Adresser	87

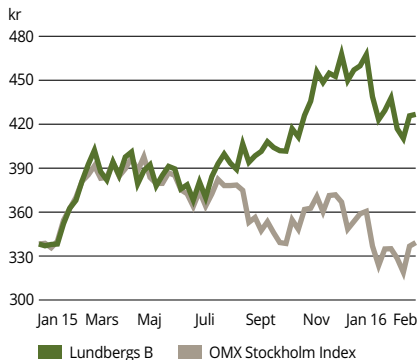
Kort om Lundbergs

Andel av Lundbergs innehav, 55 mdkr, per den 23 februari 2016

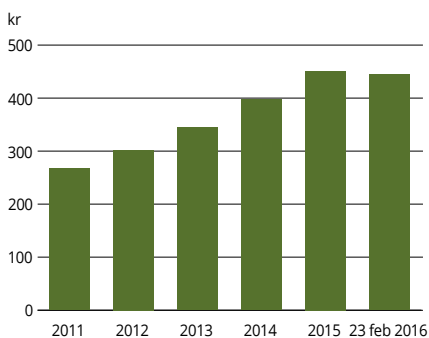

Innehaen är värderade till marknadsvärde. Fastighets AB L E Lundberg, med förvaltningsfastigheter värderade till 16,7 mdkr, redovisas till substansvärde.

Lundbergsaktien

Substansvärde per aktie efter uppskjuten skatt

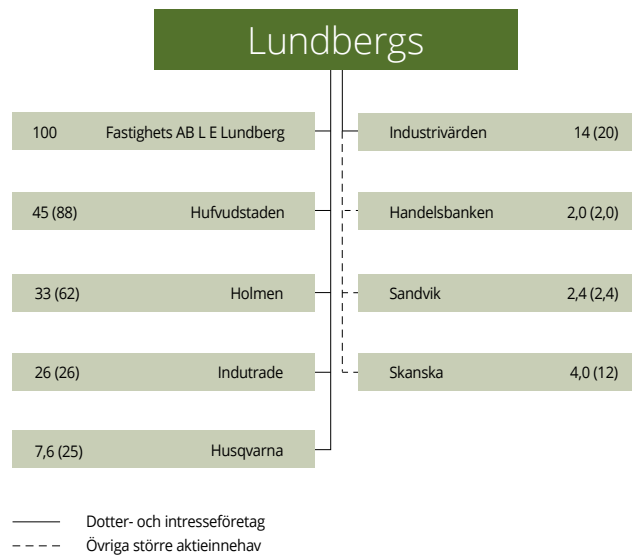

Ordförande Mats Guldbrand
VD Fredrik Lundberg
www.lundbergforetagen.se

Lundbergs är ett investeringsföretag som, genom att vara aktiv och långsiktig ägare, förvaltar och utvecklar ett antal företag.

I tillgångsportföljen finns det helägda fastighetsbolaget Fastighets AB L E Lundberg, de börsnoterade dotterföretagen Hufvudstaden och Holmen liksom intressebolagen Industrivärden, Indutrade och Husqvarna. Lundbergs har också betydande aktieinnehav i Handelsbanken, Sandvik och Skanska.

Lundbergs målsättning är att över tid skapa avkastning som med god marginal överstiger avkastningen på riskfria räntebärande placeringar.

Siffror anger andel av kapital (röster) i procent per den 23 februari 2016.

Året i sammandrag

- Substansvärdet efter uppskjuten skatt uppgick den 31 december 2015 till 451 kronor per aktie (398).
- Koncernens nettoomsättning var 20 347 mnkr (19 952).
- Resultat efter finansiella poster blev 8 258 mnkr (5 964).
- Resultat efter finansiella poster exklusive nedskrivningar, reverseringar och orealiserade värdeförändringar uppgick till 3 783 mnkr (3 752).
- Koncernens resultat efter skatt blev 6 652 mnkr (4 900) varav 2 276 mnkr (1 707) är hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande.
- Resultat per aktie hänförligt till moderbolagets aktieägare uppgick till 35:29 kronor (25:75).
- Investeringarna i förvaltningsfastigheter i Fastighets AB L E Lundberg uppgick till 468 mnkr (1 132).
- Börsnoterade aktier förvärvades för 1 012 mnkr (967).
- Utdelning föreslås höjas till 5:30 kronor (5:00) per aktie.

Resultat och nyckeltal

	2015	2014
Substansvärde efter uppskjuten skatt, mdkr	55,9	49,4
Substansvärde per aktie efter uppskjuten skatt, kr	451	398
Eget kapital per aktie hänförligt till moderbolagets aktieägare, kr	387	353
Nettoomsättning, mnkr	20 347	19 952
Resultat efter skatt, mnkr	6 652	4 900
varav innehav utan bestämmande inflytande, mnkr	2 276	1 707
Vinst per aktie hänförligt till moderbolagets aktieägare, kr	35:29	25:75
Utdelning per aktie, kr	5:30 ¹	5:00
Skuldsättningsgrad	0,21	0,24
Soliditet, procent	67	65

1) Enligt styrelsens förslag.

VD har ordet

”Jag är personligen helt övertygad om att decentralisering med gott ledarskap är vägen till framgång.”

Inför 2015 fanns förhoppningar om en ökad tillväxt i stora delar av världen. Så blev också fallet i USA och i delar av Europa, medan tillväxttakten sjönk i de flesta utvecklingsländer och i Kina.

I Mellanöstern eskalerade striderna mellan olika grupperingar. Särskilt allvarig var situationen i Syrien vilket ledde till omfattande flyktingströmmar till Europa. Detta är en stor belastning för många europeiska länder vilket medfört ökade spänningar inom EU.

Turbulensen var stor på råvarumarknaderna. Priserna sjönk under året och oljepriset nådde nya bottennoteringar.

Under vintern och våren 2015 steg börserna i Europa och USA. Även i Kina och stora delar av Asien var börsutvecklingen positiv. Under andra halvåret vände trenden och i början av 2016 kan vi notera kraftiga börsfall över hela världen. Detta tolkar jag som ett uttryck för ökad osäkerhet i världsekonomin och fortsatt oro för den geopolitiska utvecklingen.

I Sverige var tillväxten relativt god. Den svaga svenska kronan bidrog positivt till exportindustrins utveckling. Stockholmsbörsen följde den internationella trenden. Efter en kraftig uppgång till slutet av april vände sedan börsen och slutade 2015 på plus 7 procent för helåret. Räntenivån sjönk under året och bidrog till den goda ekonomiska aktiviteten. Bostadspriserna fortsatte upp och det uppdämda behovet av nya bostäder blev allt tydligare.

Fastighetsmarknaden var fortsatt stark med sjunkande avkastningskrav som följd. Många svenska institutioner önskade öka sin fastighetsandel, men utbudet på marknaden var begränsat. Även privata och börsnoterade fastighetsbolag var mycket aktiva på marknaden. Hyresmarknaden för kommersiella lokaler var i de större städerna stark med en positiv hyresutveckling som följd.

FÖRVÄRV AV AKTIER I
HANDELSBANKEN OCH SANDVIK.

FÖRVÄRV AV AKTIER I
HUSQVARNA. FORTSATTA
FÖRVÄRV AV AKTIER
I HANDELSBANKEN,
INDUSTRIVÄRDEN
OCH SANDVIK.

Lundbergs utveckling under 2015

För 2015 redovisar Lundbergs för koncernen ett resultat efter skatt på 6,7 mdkr (4,9). Efter minoritetens andel var resultatet 4,4 mdkr (3,2). Exklusive reserveringar/nedskrivningar och orealiserade värdeförändringar blev resultatet efter finansiella poster 3,8 mdkr (3,8). Substansvärdet per aktie efter uppskjuten skatt ökade under året med 13,3 procent till 451 kronor (398). Den 23 februari 2016 var motsvarande värde 444 kronor per aktie. Aktieägarna i Lundbergs fick under 2015 en totalavkastning på 40 procent jämfört med totalavkastningsindex 10 procent. Lundbergs styrelse föreslår årsstämman en höjning av utdelningen till 5:30 kronor per aktie (5:00). Vår långsiktiga ambition är att över tid ge aktieägarna en stabil och god utdelningstillväxt.

Vår finanspolicy innebär att vi belånar fastigheter till maximalt 50 procent och att börsnoterade aktier skall vara obelånade. Vid utgången av 2015 uppgick den räntebärande nettoskulden till 4,9 mdkr (4,8) motsvarande 8 procent (9) av tillgångarna. Om hela nettoskulden hänförs till vårt fastighetsbolag innebär detta en belåningsgrad på 29 procent av fastigheternas marknadsvärde. Vår kreditrating hos Standard & Poor's, som bekräftades i december 2015, är oförändrat stark A+ med stabila utsikter.

Förutsättningarna på kreditmarknaden är fortsatt gynnsamma för oss. Förutom banklån finansierar vi oss med företagsobligationer och kortfristiga företagscertifikat. I augusti emitterades en 7-årig företagsobligation på 500 mnkr med 1,75 procent fast ränta. Vid utgången av 2015 var den genomsnittliga räntesatsen på vår skuldfinansiering 2,4 procent och kapitalbindningen i snitt 2,6 år.

Fastighets AB L E Lundberg

I Lundbergs koncernredovisning ingår det helägda dotterbolaget Fastighets AB L E Lundberg med ett rörelseresultat på 2 117 mnkr (1 194). I resultatet ingår orealiserade värdeuppgångar för förvaltningsfastigheter på 1 328 mnkr (551), en ökning av värdet under året med 8,9 procent (4,2). Anledningen till värdeuppgången är

både högre hyror och lägre avkastningskrav. Under 2015 investerade vi totalt 468 mnkr (1 132) i ombyggnader, nybyggnader och förvärv av förvaltningsfastigheter och mark. Marknadsvärdet var vid årets slut 16,7 mdkr (14,9). Hyresmarknaden i våra marknadsområden var för både bostäder och kommersiella lokaler gynnsam. Vakansgraden kunde därför hållas på en fortsatt låg nivå.

Under våren 2015 färdigställdes ett mindre nybyggnadsprojekt (66 mnkr) för bostäder i Örebro. Samtliga lägenheter blev snabbt uthyrda. Vidare pågår nybyggnad av ytterligare två bostadsprojekt (totalt cirka 160 mnkr) i samma område i Örebro. Dessa färdigställs under 2016. Örebro är en intressant universitetsstad som fortsätter att växa. Ambitionen är därför att fortsätta investera i ytterligare bostadsprojekt.

Vid halvårsskiftet färdigställdes nybyggnationen (147 mnkr) av ett kontorsprojekt i Karlstad, vilket är fullt uthyrt till Karlstad kommun på ett 10-årigt hyreskontrakt. Lundbergs har varit verksam i Karlstad sedan mer än 50 år och har ett betydande bostadsbestånd där. Då bostadsefterfrågan är fortsatt stark planerar vi att inom de närmaste åren investera i ytterligare bostadsprojekt.

Under hösten färdigställdes en om- och nybyggnation (250 mnkr) av en kommersiell fastighet i centrala Linköping. Denna består av såväl butiker som kontor och är fullt uthyrd. Den positiva utvecklingen i Linköping fortsätter. Universitetet och universitetssjukhuset expanderar liksom många privata företag. Vi ser mycket optimistiskt på den fortsatta utvecklingen i Linköping och kommer därför att fortsätta att investera där. Närmast i våra planer ligger ett bostadsprojekt (cirka 770 mnkr) på cirka 375 lägenheter som är centralt beläget nära universitetssjukhuset. Byggstart förväntas ske under hösten 2016.

I centrala Norrköping startade vi under senhösten 2015 ett bostadsprojekt (cirka 810 mnkr) innehållande 392 lägenheter. Projektet färdigställs i sin helhet först 2019, men med successiva inflyttningar från 2018. Genom detta projekt tillförs vårt bostadsbestånd i Norrköping nya moderna fastigheter med attraktiva planlösningar och god driftsekonomi. Norrköping växer fortsatt

MINDRE FÖRÄRV
AV AKTIER I SANDVIK,
HUSQVARNA OCH CARDO.

DELTAR I NYEMISSION
SAMT MINDRE
FÖRÄRV AV AKTIER
I HUSQVARNA.

och under senare år har ett antal nya mindre och medelstora företag etablerats i kommunen.

Framtiden i vårt helägda fastighetsbolag ser spännande ut. Vi har en kompetent ledning med VD Peter Whass i spetsen, ett väl beläget fastighetsbestånd av hög kvalitet på tillväxtorter, intressanta nybyggnadsprojekt, samt en duktig och ambitiös personal. Jag bedömer också att det under de närmaste åren kommer att vara en fortsatt stark hyres- och fastighetsmarknad.

Portföljbolagen

Under 2015 förvärvades aktier i Industrivärden för 1 012 mnkr. I februari 2016 skedde ytterligare förvärv för 231 mnkr vilket innebär att Lundbergs herefter äger 14,0 procent av aktiekapitalet och 20,2 procent av rösterna i bolaget. Därmed övergår Industrivärden till att redovisas som ett intressebolag i Lundbergs.

Vid årsstämman den 6 maj 2015 valdes jag till ny styrelseordförande i Industrivärden. Under första halvåret 2015 riktades mycket fokus mot Industrivärden med anledning av den debatt som uppkommit i olika förtroende- och ersättningsfrågor. Industrivärden arbetar med långsiktig kapitalförvaltning – en verksamhet som kräver starka förtroendepositioner. En viktig uppgift för den nya styrelsen var därför att återställa förtroendet för bolaget. Genom en rad åtgärder känner jag att vi är på rätt väg.

Den 1 september tillträdde Helena Stjernholm som ny VD. Hon har på kort tid satt sig in väl i verksamheten. Under hösten skedde en översyn av strategin. Styrelsens syn är att vi i grunden ska arbeta med värdeskapande kapitalförvaltning. Detta ska ske genom ett långsiktigt aktivt ägande. Vidare anser styrelsen att Industrivärden inte ska ha för hög skuldsättning eftersom det begränsar flexibiliteten över tid. För att vid behov kunna stödja innehavsbolagen i t ex nyemissioner och bygga kapacitet för nya investeringar bör Industrivärden ha ett positivt kassaflöde efter lämnad utdelning till aktieägarna. Detta är skälet till att styrelsen i år föreslår sänkt utdelning. Ambitionen under kommande år är att ge Industrivärdens aktieägare en god utdelningstillväxt. Under

2015 fick aktieägarna en totalavkastning på 15 procent för A-aktien jämfört med 10 procent för totalavkastningsindex.

Hufvudstaden hade en fortsatt positiv utveckling under 2015. Det löpande resultatet låg på samma nivå som föregående år, men värdeökningen på fastigheter var väsentligt högre. Detta beror framför allt på lägre avkastningskrav, men även på högre hyror. För 17:e året i rad föreslås ökad aktieutdelning.

Under 2015 firade Hufvudstaden 100 år som bolag. Detta gav oss anledning att blicka tillbaka och känna tacksamhet för vad tidigare generationer har åstadkommit. Hufvudstaden står idag mycket starkt. Förstklassiga fastigheter, starka finanser, en god kundbas och en kompetent organisation gör att vi har anledning att känna optimism inför framtiden. Bolagets marknader, Stockholm och Göteborg, tillhör två av Europas snabbast växande regioner.

Under de närmaste åren planeras flera intressanta projekt som kommer att bidra till fortsatt värdeskapande i Hufvudstaden. Ivo Stopner, som nu har varit VD i hela 17 år, leder företaget på ett utomordentligt sätt. Det är min förhoppning att vårt samarbete skall fortsätta i många år till.

Holmen har flera olika verksamheter som balanserar varandra. Kärnan i företaget är skogen som ger ett gott kassaflöde och en stabil värdetillväxt. Kartongverksamheten utvecklas positivt med växande efterfrågan på sina produkter. Tryckpapper har däremot en sjunkande efterfrågan totalt sett. Vissa nischprodukter uppvisar dock en stabil efterfrågan och prisnivå.

Trävaror är en volatil verksamhet som medför stora förändringar för råvaru- och färdigvarupriser. För 2015 blev Holmens resultat, exklusive jämförelsestörande poster, i nivå med resultatet 2014. Efter nedskrivning av anläggningstillgångar, avsättning för kostnader och effekten av en brand i Hallsta Pappersbruk redovisas dock ett lägre resultat än 2014. Den finansiella ställningen är fortsatt stark och styrelsen föreslår årsstämman en ökad utdelning till aktieägarna.

AVYTTRAR AKTIEINNEHAVET I NCC. FORTSATT FÖRVÄRV I FLERA AV DE BEFINTLIGA PORTFÖLJBOLAGEN. ÖKAD AKTIVITET I FASTIGHETS AB L E LUNDBERG GENOM FÖRVÄRV SAMT PROJEKT. AVTAL TECKNAT MED ASSA ABLOY OM ATT AVYTTRA SAMTLIGA AKTIER I CARDO.

AVYTTRAR AKTIEINNEHAVET I CARDO. AKTIER FÖRVÄRVAS FÖR 1,2 MDKR I SKANSKA, SOM BLIR NYTT PORTFÖLJBOLAG. FORTSATT FÖRVÄRV AV AKTIER I HOLMEN, HUSQVARNA, INDUSTRIVÄRDEN OCH SANDVIK.

Holmens VD sedan 2014, Henrik Sjölund, har snabbt växt in i sin roll och ökat aktivitetsnivån i företaget. Vi får räkna med fortsatta anpassningar av företaget till rådande efterfrågan och konkurrenssituation.

Indutrades affärsmodell fortsätter att övertyga. Resultatet ökade kraftigt under 2015 och tretton förvärv genomfördes. Styrelsen föreslår ökad utdelning.

Det är glädjande att se att den starkt decentraliserade organisationen fungerar så väl. De cirka 150 dotterbolagscheferna är nära sina respektive marknader, har ett stort engagemang och tar fullt ansvar. Detta skapar dynamik och kraft i företagen.

Indutrades VD sedan 13 år, Johnny Alvarsson, gör ett strålande arbete tillsammans med sin ledningsgrupp. Johnny som har hunnit bli 66 år stannar ytterligare ett år på sin post. Rekryteringen av ny VD kommer att påbörjas under våren 2016.

Husqvarna hade en positiv utveckling under 2015. Samtliga divisioner bidrog till att resultatet ökade. Det operativa kassaflödet var starkt och nettoskulden sjönk.

Det framgångsrika förbättringsprogrammet avslutades 2015. På två år har rörelseresultatet och marginalen förbättrats kraftigt och nu siktar man på ytterligare kostnadsreduceringar och effektivitetsförbättringar under 2016-2017. Jag tycker att framtiden ser lovande ut för Husqvarna. Stabil efterfrågan, fortsatt produktutveckling och effektiviseringar ger anledning till optimism för de närmaste åren. Bolaget har också en mycket kompetent VD i Kai Wärn. Styrelsen föreslår oförändrad utdelning.

Handelsbanken redovisade för 2015 ett mycket gott resultat, det högsta i bankens historia. Trots negativa räntor ökade bankens räntenetto och provisionsintäkterna steg.

Verksamheten i Storbritannien fortsatte att expandera och resultatet ökade. Det är imponerande att konstatera att banken, under relativt kort tid, där lyckats bygga upp en stark verksamhet med över 200 kontor.

Handelsbankens affärsmodell har under lång tid visat sig vara mycket konkurrenskraftig. Den decentraliserade organisationen

har skapat ett starkt ledarskap som driver lönsamhet. Bankens nya VD sedan 2015, Frank Vang-Jensen, har kommit väl in i sin nya roll. Bankens styrelse föreslår höjd utdelning till aktieägarna.

Sandviks marknadsförhållanden blev alltmer utmanande under 2015. Särskilt gällde detta i Asien och Nordamerika samt generellt inom energisegmentet.

Åtgärder för att minska kostnadsbasen och öka effektiviteten vidtogs. Vidare skedde ett målmedvetet arbete för att minska rörelsekapitalet, vilket resulterade i ett starkt kassaflöde för året. Ett rekordhøgt antal nya produkter inom Sandvik Machining Solutions lanserades.

Under 2015 fick Sandvik både en ny ordförande, Johan Molin, och en ny VD, Björn Rosengren. De har båda gjort ett mycket förtjänstfullt arbete under den korta tid de haft ansvaret. En översyn av organisationen sker nu, vilken i grunden syftar till en ökad decentralisering av företaget. Det svaga resultatet för 2015 gör att styrelsen föreslår en sänkt utdelning.

Skanskas resultat ökade under 2015. Detta förklaras av högre resultat inom projektutveckling medan byggrorelsen, på grund av vissa problem i USA, inte nådde upp till nivån från föregående år. Orderingången i byggrorelsen var dock, med undantag av verksamheten i USA, god. Ett positivt kassaflöde gjorde att den finansiella ställningen ytterligare stärktes.

Skanskas ledarskap, med VD Johan Karlström i spetsen, är mycket starkt och den kunskap och samlade erfarenhet som finns är imponerande. Byggmarknaderna i Skanskas hemmamarknader ser också lovande ut under de närmaste åren. Skanskas styrelse föreslår även i år höjd utdelning.

Framåtblick

Lundbergs fokus är långsiktig värdeskapande kapitalförvaltning genom aktivt ägande. Denna affärsmodell har vi praktiserat framgångsrikt under mer än 30 års tid. Vi har byggt våra investeringar successivt och i många fall över lång tid. Ibland har vi också lämnat företag för att detta skapat värde för Lundbergs aktieägare. Med

FORTSATT FÖRVÄRV
AV AKTIER I HOLMEN,
HUSQVARNA, SANDVIK
OCH SKANSKA.
FASTIGHETS AB L E LUNDBERG
FÖRVÄRVAR FASTIGHETER FÖR
CIRKA 600 MNKR.

YTTERLIGARE FÖRVÄRV
AV AKTIER I INDUTRADE
GÖR LUNDBERGS TILL
HUVUDÄGARE I BOLAGET.

ett undantag har dessa försäljningar skett till en industriell köpare där synergier kunnat utvinnas. Jag känner att denna affärsmodell passar oss väl och är värdeskapande. Vi kommer därför att fortsätta på samma sätt under kommande år.

Lundbergs tillgångar utgörs idag av fastigheter till cirka 40 procent. Dels ingår vår helägda verksamhet i Fastighets AB L E Lundberg, dels Hufvudstaden.

Fastigheter har över tiden visat sig ge en konkurrenskraftig avkastning och utgör ur risksynpunkt en stabil tillgång.

I Fastighets AB L E Lundberg har vi under senare år förnyat vårt bestånd genom både nyproduktion och förvärv. Vidare har vi uppgraderat det äldre beståndet genom ombyggnader och upprustningar. Vårt fastighetsbestånd är därför idag av hög klass och väl beläget. Under kommande år avser vi att fortsätta utveckla och förnya beståndet.

Hufvudstaden har ett unikt samlat fastighetsbestånd som är helt kommersiellt och koncentrerat till Stockholms och Göteborgs citykärnor. Med den starka tillväxt vi har i dessa städer finns det anledning att vara optimistisk för framtiden. Hufvudstaden planerar också ett antal nya projekt både i Stockholm och Göteborg.

Vid sidan av fastigheter äger Lundbergs stora andelar i börsnoterade företag. Vi koncentrerar oss på ett begränsat antal företag som vi förstår oss på och som vi tror har goda förutsättningar för framtiden.

Konjunktursvängningar och andra omvärldsbetingelser som påverkar näringslivet kan vi dock inte undvika. Över tid varierar utvecklingen i de olika företagen och också marknadens värdering av dessa. Som långsiktig ägare vill vi bidra till att företagen ges förutsättningar att utvecklas på ett industriellt sunt och framgångsrikt sätt oavsett vad som händer i vår omvärld. Det är detta som på sikt skapar värde för aktieägarna.

Våra investeringar, vid sidan av vår helägda fastighetsrörelse och Hufvudstaden, utgörs av sju bolag. Dessa är verksamma inom skilda områden och är av hög kvalitet. Givetvis finns olika utmaningar i företagen, sådan är verkligheten. Samtidigt finns många möjligheter som måste tas tillvara.

Vår investering i Industrivärden gör att vi är exponerade mot ytterligare fem företag utöver våra portföljbolag. Totalt sett är vi således exponerade mot investeringar i elva börsnoterade bolag utanför fastighetssektorn. En bra riskspridning som tillsammans med vårt helägda fastighetsbolag och Hufvudstaden skapar en god balans i vår portfölj.

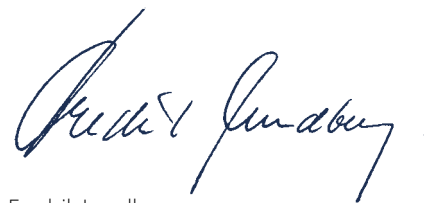
Att ha finansiell styrka är mycket viktigt. Det gäller i alla typer av företag. Vi vet att det uppstår svårigheter ibland och inte minst då kan också möjligheter utnyttjas. Det förutsätter dock att man har de finansiella förutsättningarna för det. Vi värnar alltid om våra finansiella styrka vilket ger oss möjligheter att, i alla situationer, agera kraftfullt utifrån en styrkeposition.

Ledarskapet är helt avgörande för ett företags framgång. Det gäller självklart på VD- och ledningsgruppsnivå, men även långt ner i företagets organisation. Jag är personligen helt övertygad om att decentralisering med gott ledarskap är vägen till framgång.

Även styrelseordföranden har en väsentlig roll i ett företag och är också ytterst ansvarig inför aktieägarna. Styrelsen i sin helhet är ett lag som med sin samlade kompetens och erfarenhet också betyder mycket. Vi arbetar därför kontinuerligt med att förstärka och utveckla styrelserna i våra portföljbolag.

Lundbergs står väl rustat inför framtiden. Vi äger fastigheter och börsnoterade företag av hög kvalitet och med goda framtidsutsikter. Därför är det min förhoppning och ambition att även under kommande år kunna ge våra aktieägare en konkurrenskraftig avkastning.

Stockholm i mars 2016

Fredrik Lundberg

AKTIER FÖRVÄRVAS
FÖR CIRKA 1 MDKR OCH
1,1 MDKR INVESTERAS I
FASTIGHETER, VILKET
ÄR EN HISTORISKT HÖG
NIVÅ FÖR BOLAGET.
LUNDBERGS FYLLER 70 ÅR.

AKTIER FÖR 1 MDKR
FÖRVÄRVAS I
INDUSTRIVÄRDEN.

Lundbergs som investeringsföretag

Lundbergs affärsidé är att genom att vara aktiv och långsiktig ägare, förvalta och utveckla ett antal företag. I tillgångsportföljen finns det helägda fastighetsbolaget Fastighets AB L E Lundberg, de börsnoterade dotterföretagen Hufvudstaden och Holmen liksom intressebolagen Industrivärden, Indutrade och Husqvarna. Lundbergs har också betydande aktieinnehav i Handelsbanken, Sandvik och Skanska.

Målsättning och strategi

Lundbergs målsättning är att över tid skapa avkastning som med god marginal överstiger avkastningen på riskfria räntebärande placeringar. Lundbergs strategi är att uppnå avkastning och värdetillväxt med låg risk. Investeringar görs främst i företag som kännetecknas av goda marknadspositioner, stabilt starka kassaflöden samt egna produkter och varumärken. Den finansiella risken hålls på en låg nivå genom låg skuldsättning och god likvid beredskap.

Lundbergs tidsperspektiv på ägandet möjliggör för företagen och dess ledningar att arbeta långsiktigt för att stärka marknadspositioner och konkurrenskraft. Med ett långsiktigt ägande följer engagemang i bolagens styrelser.

Hållbarhet

Ägande och ansvar

Lundbergs affärsidé bygger på långsiktigt och aktivt ägande. Bolagets ansvar mot sina aktieägare är att utveckla och upprätthålla ett ekonomiskt sunt och väl fungerande företag. Detta åstadkoms bland annat genom att ta ansvar i de miljöer där vi är verksamma samt gentemot våra anställda, affärspartners och samhället i stort.

Genom ett aktivt ägarskap kan Lundbergs påverka portföljbolagen i bland annat miljö- och omvärldsfrågor. Respektive bolags styrelse är det forum där Lundbergs arbetar för utveckling och värdeskapande. Lundbergs har hög kompetens och lång erfarenhet inom de sektorer där portföljbolagen verkar. Ansvarsfullt och uthålligt ägande är en viktig förutsättning för att portföljbolagen över tid ska kunna fortsätta utveckla en både lönsam och hållbar verksamhet.

Lundbergs är anslutna till FN Global Compact som är instiftat med målet att främja ett ansvarsfullt företagande över hela världen. Genom att stödja FN Global Compact förbinder sig bolaget att i sin verksamhet förverkliga och integrera principer avseende mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, miljö och antikorrupktion.

Vår verksamhet

L E Lundbergföretagen AB har ingen egen tillverkning och endast ett tiotal medarbetare. Således har Lundbergs moderbolag en mycket begränsad inverkan på miljö och omvärld. Däremot kan vi genom aktivt ägande via styrelsearbete påverka våra portföljbolag i dessa frågor.

Holmen

Hufvudstaden

Husqvarna

Industrivärden

Indutrade

Lundbergs styrelse och ledning har upprättat en uppförandekod för moderbolaget och dess helägda dotterbolag. Lundbergs ska även verka för att kodens förhållningssätt genomsyrar övriga portföljbolag, vilket innebär att de förväntas

- agera i linje med de juridiska krav som gäller där företaget är verksamt
- agera i linje med FN Global Compact; följa gällande lagar, föreskrifter och internationella riktlinjer och principer inom miljö, antikorrupktion, arbetsrätt och mänskliga rättigheter
- göra investeringar med hänsyn till dess långsiktiga ekonomiska, sociala och miljömässiga påverkan
- ha relationer som präglas av hög affärsmoral
- ha arbetsplatser som präglas av öppenhet, lyhördhet och ömsesidig respekt samt avståndstagande från all diskriminering
- eftersträva öppenhet, tydlighet och tillförlitlighet i kommunikation med omvärlden.

Dotterbolag

Fastighets AB L E Lundberg är kvalitets-, miljö- och energicertifierat enligt ISO 9001, 14001 samt 50001, vilket genom dess verksamhetsledningssystem säkerställer att affärsidé, strategi och inriktning följs i den dagliga verksamheten. Genom ständiga förbättringar av byggteknik och modernare teknik i fastigheterna minskas miljöbelastningen vilket ger goda förutsättningar för hållbar utveckling.

Hufvudstaden redovisar sitt arbete med hållbarhetsfrågor enligt Global Reporting Initiative (GRI) och deltar bland annat i hållbarhetsundersökningen Carbon Disclosure Project (CDP), där bolaget placeras bland de främsta fastighetsföretagen i Norden. CDP är ett internationellt samarbete som vill sporra företag i världen att minska sin påverkan på klimatet och naturens resurser.

Såväl Fastighets AB L E Lundberg som Hufvudstaden erbjuder Grönt Hyresavtal, vilket innebär att man tillsammans med hyresgästen sätter upp en konkret handlingsplan med åtgärder som ska bidra till en bättre miljö. Båda bolagen är medlemmar i Sweden Green Building Council och har dessutom ett antal fastigheter klassificerade enligt Miljöbyggnad. Klassificering erhålls genom en oberoende granskning av att byggnaden uppfyller krav inom energi, inomhusmiljö och material.

Holmen har rapporterat till CDP Climate program sedan 2007 och bolagets årsredovisning följer Global Reporting Initiative, GRI G4, på redovisningsnivå Core.

För detaljerad information om portföljbolagens hållbarhetsarbete hänvisas till respektive bolags hemsida.

Tillgångar

Lundbergs tillgångar är koncentrerade till ett antal större innehav. Fastighetsrelaterade innehav, genom det helägda dotterbolaget Fastighets AB L E Lundberg samt aktier i Hufvudstaden, representerade den 23 februari 2016 ett värde om 22,4 mdkr. Detta motsvarar 40 procent av de totala innehaven, värderade till marknadsvärde. Aktieinnehaven i Holmen, Indutrade, Husqvarna, Industrivärden, Handelsbanken, Sandvik och Skanska svarade för 32,5 mdkr motsvarande 59 procent.

Organisation

Lundbergs långsiktiga investeringsarbete bedrivs i en liten organisation med lång samlad erfarenhet. Organisationen som arbetar med investeringsverksamheten och det aktiva ägandet består av ett tiotal personer inklusive medarbetarna i L E Lundberg Kapitalförvaltning AB. Förvaltningskostnaden i relation till innehaven, beräknade till marknadsvärde, uppgick under 2015 till 0,09 procent. Det helägda fastighetsinnehavet är organisatoriskt frikopplat från moderbolaget och jämföras med övriga större investeringar.

L E Lundberg Kapitalförvaltning

L E Lundberg Kapitalförvaltning är ett dotterbolag som bedriver handel med värdepapper. Verksamhetens målsättning är att med hjälp av analys på såväl makroekonomisk som företagsnivå skapa en god avkastning på utnyttjat kapital. Vid sidan av värdepappershandeln svarar företaget för analys och uppföljning av övriga investeringar i koncernen. Värdepappershandeln omfattar aktier och aktierelaterade instrument. En stor del av investeringarna görs i aktier noterade på Nasdaq Stockholm, men investeringar kan även göras på andra marknader. Portföljvärdet uppgick vid årets slut till 503 mnkr. Organisationen består av fem medarbetare.

Investeringsaktiviteter

Under året har det i moderbolaget totalt investerats 1 012 mnkr i börsnoterade aktier, vilket utgjordes av aktier i Industrivärden. I det helägda dotterbolaget Fastighets AB L E Lundberg har under året fastigheter förvärvats till ett värde om 3 mnkr. Vidare har det investerats 465 mnkr i ny- och ombyggnationer.

Avkastning

Lundbergs uppgift är att skapa god absolut avkastning för aktieägarna. Detta ska ske genom utdelnings- och substansvärdetillväxt.

Under den senaste tioårsperioden har den genomsnittliga tillväxten i substansvärde per aktie, exklusive lämnade utdelningar och efter uppskjuten skatt, varit 7,9 procent. Under 2015 ökade substansvärdet per aktie efter uppskjuten skatt med 13,3 procent. Aktiens totalavkastning har under den senaste tioårsperioden i genomsnitt varit 12,8 procent och under den senaste tjugoårsperioden 16,5 procent. Under den senaste femårsperioden har totalavkastningen i genomsnitt varit 15,1 procent.

Substansvärde

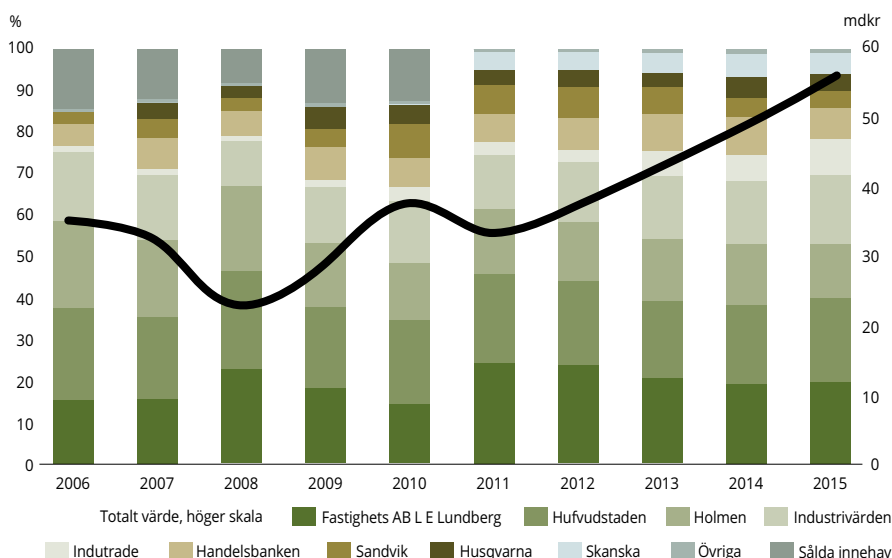
Den 31 december 2015 uppgick substansvärdet efter avdrag för uppskjuten skatt till 55 865 mnkr (49 408), vilket motsvarar 451 kronor per aktie (398), se tabell på sidan 12. Fastighets AB L E Lundberg har värderats till sitt substansvärde, där bolagets förvaltningsfastigheter ingår med ett värde om 16,7 mdkr. Moderbolagets och de helägda dotterbolagens räntebärande nettoskuld har i sin helhet hänförs till Fastighets AB L E Lundberg.

Den 23 februari 2016 har substansvärdet efter uppskjuten skatt beräknats till 55 013 mnkr, motsvarande 444 kronor per aktie.

Kassaflöde

Under 2015 har utdelningar erhållits med sammanlagt 1 473 mnkr (1 339). Tillförda medel från försäljning av värdepapper uppgick till 6 mnkr (-22). Tillförda medel från fastighetsrörelsen uppgick till 774 mnkr (676), varav försäljningar 84 mnkr (26). Summa tillförda medel uppgick således till 2 252 mnkr (1 993). Under året har 1 012 mnkr (967) investerats i aktier och 494 mnkr (1 136) i fastigheter. Den egna utdelningen uppgick till 620 mnkr (570). Räntebärande tillgångar minskade med 74 mnkr och räntebärande skulder ökade med 97 mnkr. Den räntebärande nettoskulden ökade således med 172 mnkr och uppgick per den 31 december 2015 till 4 944 mnkr (4 772). För mer information se Kassaflödesrapport på sidan 13.

Fördelning av innehav i procent samt totalt i mdkr

Kapitalandel, röstandel, marknadsvärde och anskaffningsvärde på aktieinnehaven

Procent ¹	2016-02-23		2015-12-31		2014-12-31	
	Kapitalandel	Röstandel	Kapitalandel	Röstandel	Kapitalandel	Röstandel
Handelsbanken	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Holmen	32,9	61,6	32,9	61,6	32,9	61,6
Hufvudstaden	45,3	88,1	45,3	88,1	45,3	88,1
Husqvarna	7,6	24,9	7,6	24,9	7,6	23,8
Industrivärden	14,0	20,2	13,6	19,8	12,3	17,7
Indutrade	25,6	25,6	25,6	25,6	25,6	25,6
Sandvik	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
Skanska	4,0	12,0	4,0	12,0	4,0	12,0

mnkr	2016-02-23		2015-12-31		2014-12-31	
	Marknadsvärde ²	Anskaffningsvärde ³	Marknadsvärde ²	Anskaffningsvärde ³	Marknadsvärde ²	Anskaffningsvärde ³
Handelsbanken	4 190	2 441	4 234	2 419	4 583	2 419
Holmen	6 775	3 828	7 430	3 828	7 315	3 828
Hufvudstaden	11 595	2 830	11 294	2 830	9 570	2 830
Husqvarna	2 318	2 006	2 416	2 006	2 498	2 006
Industrivärden	9 034	8 921	9 334	4 706	7 548	3 693
Indutrade	4 869	2 230	4 916	2 230	3 192	2 230
Sandvik	2 361	2 222	2 222	2 222	2 292	2 292
Skanska	2 970	1 925	2 832	1 925	2 885	1 925
Övriga aktier	494	458	503	446	487	411
Summa	44 606	26 861	45 179	22 612	40 370	21 635

1) Andel av kapital och röster beräknas efter avdrag av återköpta aktier.

2) Noterade tillgångar är upptagna till aktuella börskurser. Marknadsvärdet för aktie av serie C i Hufvudstaden är beräknat med 10 procent premium på börsnoterad aktie av serie A och marknadsvärdet för aktie av serie A i Skanska är beräknat med 10 procent premium på börsnoterad aktie av serie B.

3) Bokföringsmässigt anskaffningsvärde, i förekommande fall efter nedskrivning. Per 23 februari 2016 är Industrivärdens anskaffningsvärde omräknat med anledning av att innehavet har övergått till att redovisas som intresseföretag.

Substansvärde

Substansvärdets sammansättning

	31 december 2015						31 december 2014			
		Ägarandel, %		Substansvärde		Andel av värdet, %	Substansvärde		Andel av värdet, %	
	Antal aktier	Kapital	Röster	mnkr	kr/aktie		mnkr	kr/aktie		
Handelsbanken A	37 500 000	2,0	2,0	4 234	34	8	4 583	37	9	
Holmen A	16 622 000	32,9	61,6	4 553	37	13	4 388	35	15	
Holmen B	11 000 000			2 878	23		2 927	24		
Hufvudstaden A	85 200 000	45,3	88,1	10 215	82	20	8 656	70	19	
Hufvudstaden C	8 177 680			1 079	9		914	7		
Husqvarna A	39 400 000	7,6	24,9	2 195	18	4	2 269	18	5	
Husqvarna B	3 950 000			221	2		228	2		
Industrivärden A	56 000 000	13,6	19,8	8 898	72	17	7 140	58	15	
Industrivärden C	3 000 000			435	4		408	3		
Indutrade	10 230 000	25,6	25,6	4 916	40	9	3 192	26	6	
Sandvik	30 000 000	2,4	2,4	2 222	18	4	2 292	18	5	
Skanska A	6 032 000	4,0	12,0	1 093	9	5	1 114	9	6	
Skanska B	10 550 000			1 739	14		1 771	14		
Övriga värdepapper				503	4	1	487	4	1	
Aktieportfölj				45 179	364	80	40 370	326	81	
Fastighets AB L E Lundberg										
Fastighetsvärde				17 049			15 227			
Räntebärande nettoskuld ¹				- 4 944			- 4 772			
Övrigt netto, inklusive uppskjuten skatt ²				- 1 027			- 928			
Fastighets AB L E Lundberg				11 078	89	20	9 527	77	19	
Summa marknadsvärderade innehav				56 258	454	100	49 897	402	100	
Övrigt netto, inklusive uppskjuten skatt ²				- 393	- 3		- 489	- 4		
Substansvärde efter uppskjuten skatt				55 865	451		49 408	398		
Börsvärde				57 958	467		41 937	338		
Kurs/substans, procent					104			85		

Noterade tillgångar är upptagna till aktuella börskurser. Marknadsvärdet för aktie av serie C i Hufvudstaden är beräknat med 10 procent premium på börsnoterad aktie av serie A och marknadsvärdet för aktie av serie A i Skanska är beräknat med 10 procent premium på börsnoterad aktie av serie B. Andel i kapital och röster beräknas efter avdrag av återköpta aktier.

1) Moderbolagets och de helägda dotterbolagens räntebärande nettoskuld har i sin helhet hänförs till Fastighets AB L E Lundberg som därigenom får en skuldsättning som uppgår till 29 procent (31) av fastigheternas marknadsvärde.

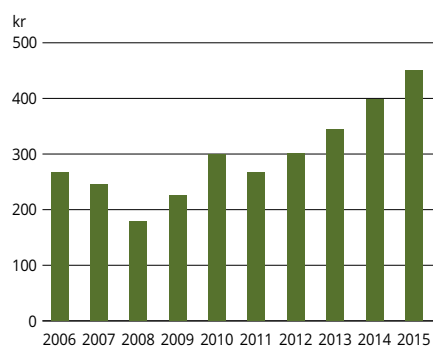
2) Övriga tillgångar, avsättningar och skulder är upptagna till bokförda värden. Uppskjuten skatt på skillnaden mellan bedömt marknadsvärde och skattemässigt värde på fastigheterna har schablonmässigt bedömts till 5 procent. Uppskjuten skatt om 22 procent har beräknats på avsättning till periodiseringsfond samt på övriga skillnader mellan marknadsvärden och skattemässiga värden. I enlighet med gällande lagstiftning utgår ingen skatt på näringsbetingade andelar.

Nyckeltal

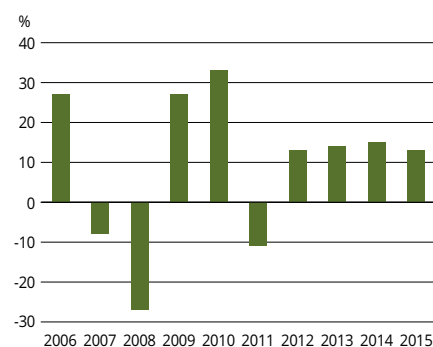
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Substansvärde, mnkr	33 147	30 409	22 073	28 046	37 214	33 048	37 501	42 771	49 408	55 865
Substansvärde/aktie, kr	267	245	178	226	300	267	302	345	398	451
Substansvärdeförändring/aktie, procent	27	- 8	- 27	27	33	- 11	13	14	15	13

Kassaflödesrapport

Substansvärde per aktie
efter uppskjuten skatt

Substansvärdeförändring per aktie

mnkr	2015	2014	2013	2012	2011
Utdelningar					
Handelsbanken	219	206	134	122	113
Holmen	276	249	249	209	183
Hufvudstaden	271	257	243	229	215
Husqvarna	72	65	59	59	45
Industrivärden	331	275	250	225	200
Indutrade	79	67	39	37	28
Sandvik	105	105	105	89	72
Skanska	112	101	90	69	12
Övrigt	8	15	10	8	14
	1 473	1 339	1 179	1 047	881
Försäljningar av värdepapper ¹	6	- 22	- 88	- 4	4 636
Fastighetsrörelsen	690	650	611	571	519
Försäljningar fastighetsrörelsen	84	26	5	310	22
Summa tillförda medel	2 252	1 993	1 707	1 924	6 058
Investeringar aktieförvaltning					
Holmen				289	606
Husqvarna		171		18	376
Industrivärden	1 012	375			345
Indutrade		216	848		
Sandvik			212	45	392
Skanska		204	116	266	1 224
	1 012	967	1 176	618	2 943
Investeringar fastighetsrörelsen	494	1 136	509	948	821
Egen utdelning	620	570	533	496	465
Centrala omkostnader	25	31	30	28	31
Betald skatt	115	154	101	88	80
Finansiella poster	124	121	122	127	109
Övrigt	47	11	28	52	-51
Summa använda medel	2 437	2 990	2 498	2 356	4 399
Förändring nettoskuld	- 184	- 997	- 790	- 432	1 660
<i>Utgående nettoskuld</i>	<i>- 5 499</i>	<i>- 5 314</i>	<i>- 4 318</i>	<i>- 3 527</i>	<i>- 3 095</i>
<i>varav räntebärande</i>	<i>- 4 944</i>	<i>- 4 772</i>	<i>- 3 821</i>	<i>- 3 094</i>	<i>- 2 696</i>

1) Nettoresultatvisning av L E Lundberg Kapitalförvaltning AB ingår.

Aktien

Lundbergs B-aktie är noterad på Nasdaq OMX Nordic Large Cap. Under 2015 omsattes i genomsnitt 63 914 B-aktier per börsdag. Den totala omsättningen uppgick till 16,0 miljoner B-aktier vilket motsvarar 21 procent av det totala antalet B-aktier. Aktien betalades under år 2015 till lägst 326,20 kronor och högst till 482,30 kronor.

Börsvärdet

Börsvärdet var vid årets utgång 57 958 mnkr (41 937). Aktiekursen ökade under året med 38 procent.

Aktiekapital

Aktiekapitalet i L E Lundbergföretagen AB (publ) uppgick vid årsskiftet till 1 240 mnkr. Antalet aktier per den 31 december

2015 uppgick till 124 000 000, var och en med ett kvotvärde av 10 kronor. Aktierna är fördelade på 48 000 000 aktier av serie A med tio röster vardera samt 76 000 000 aktier av serie B med en röst vardera.

Återköp av egna aktier

Styrelsen har ett bemyndigande att förvärva aktier i bolaget. För mer detaljerad information, se sidan 39.

Ägarstruktur

Antalet aktieägare i Lundbergs uppgår till cirka 24 700 (21 100). Av aktieägarna har cirka 20 700 (17 100) förvaltatregistrerat respektive cirka 4 000 (4 000) ägarregistrerat sina aktier. Andelen utländskt ägande uppgår till 5,5 procent (5,7).

Nyckeltal

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Utdelning/aktie, kr	4:25	4:50	3:00	3:25	3:75	4:00	4:30	4:60	5:00	5:30 ¹
Utdelningstillväxt, procent	10	6	- 33	8	15	7	8	7	9	6
Direktavkastning, procent	1,9	2,4	2,0	1,8	1,5	2,0	1,9	1,7	1,5	1,1
Totalavkastning, procent	34,9	- 15,6	- 15,3	22,2	40,1	- 17,6	15,3	20,7	25,9	40,0
Börskurs 31 december, kr	222:00	184:00	152:00	182:00	250:00	203:00	229:90	272:70	338:20	467:40

1) Enligt styrelsens förslag.

De största aktieägarna

	Feb 2016		Feb 2015	
	Andel i procent av kapital	röster	Andel i procent av kapital	röster
Fredrik Lundberg inklusive bolag och maka	42,3	71,0	55,1	90,0
Louise Lindh inklusive familj	14,0	11,2	7,6	1,7
Katarina Martinson inklusive familj	14,0	11,2	7,6	1,7
Alecta Pensionsförsäkring	2,7	0,6	2,8	0,6
SEB Fonder och Trygg Liv	1,7	0,4	2,0	0,4
Carnegie fonder	0,8	0,2	1,2	0,3
Handelsbanken Fonder	0,7	0,2	0,8	0,2
CBNY-Norges Bank	0,6	0,1	0,9	0,2
Placeringsfond Småbolagsfond, Norden	0,6	0,1	0,3	0,1
Försäkringsbolaget PRI	0,6	0,1	0,6	0,1
Övriga	22,1	4,9	21,5	4,8
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0
Svenska aktieägare	94,5	98,8	94,3	98,7
Utländska aktieägare	5,5	1,2	5,7	1,3
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0

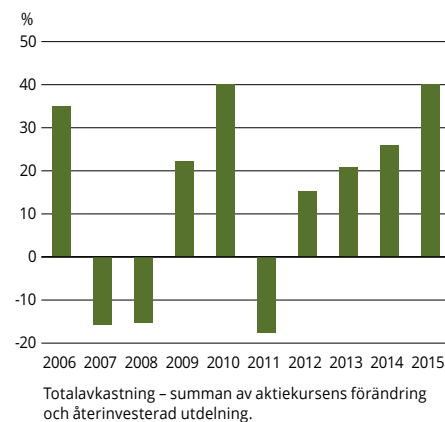
Aktiefördelning

	Antal ägare	I procent av alla ägare	Äger antal aktier	I procent av aktiekapitalet	Medeltal aktier/ägare
1 - 500	19 668	79,6	2 519 682	2,0	128
501 - 2 000	3 639	14,7	3 901 905	3,1	1 072
2 001 - 5 000	786	3,2	2 605 325	2,1	3 315
5 001 - 20 000	409	1,7	3 821 283	3,1	9 343
20 001 - 50 000	115	0,5	3 642 098	2,9	31 670
50 001 -	102	0,4	107 509 707	86,7	1 054 017
Totalt	24 719	100,0	124 000 000	100,0	5 016

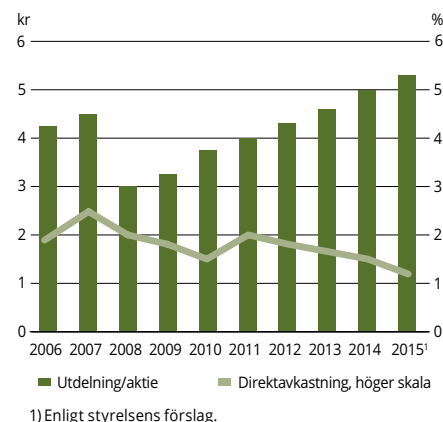
Aktiekapitalets utveckling, mnkr

		Totalt inbetalt/ utbetalt belopp	Aktiekapital Tillskjutet/ indraget	Totalt
1981	Fondemission 3:1		75	100
1982	Fondemission 1:1		100	200
1983	Nyemission	300	30	230
1984	Fondemission 1:1		230	460
1989	Nyemission	412	46	506
1990	Fondemission 1:2		253	759
2000	Indragning av återköpta aktier	- 909	- 76	683
2002	Indragning av återköpta aktier	- 884	- 62	621
2011	Indragning av återköpta aktier	- 30	- 1	620
2011	Fondemission 1:1		620	1 240

Totalavkastning

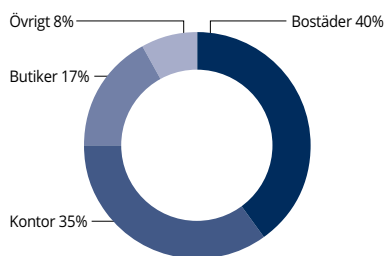

Utdelning och direktavkastning

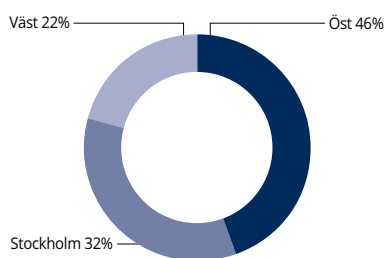

Direktavkastning – utdelning per aktie i procent av börskurs den 31 december.

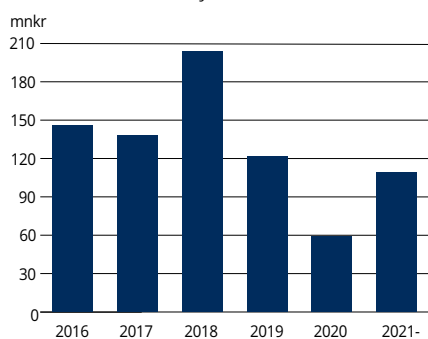
Fördelning årshyror per kategori

Fördelning årshyror per region

Förfallostruktur hyreskontrakt, lokaler

Andel av Lundbergs tillgångar 19,5%

Ordförande Fredrik Lundberg
VD Peter Whass
www.lundbergs.se

LUNDBERGS 2015 — DOTTERFÖRETAG OCH ÖVRIGA PORTFÖJBOLAG

Fastighets AB L E Lundberg

Fastighets AB L E Lundberg är, med ett fastighetsvärde på 17 mdkr, en av de stora privata fastighetsägarna i Sverige. Fastighetsbeståndet har till stor del byggts i egen regi och består av 152 förvaltningsfastigheter, fördelade på 13 kommuner från Uppsala i norr till Göteborg i söder.

Fastigheterna består främst av centralt belägna bostäder, kontors- och butikslokaler med tyngdpunkt i storstadsregioner och universitetsstäder. Bostäder utgör 40 procent av hyresvärdet. Bolaget har även cirka 60 exploateringsobjekt.

Affärsidé och strategi

Fastighets AB L E Lundbergs affärsidé är att långsiktigt äga, förvalta och utveckla bostads- och kommersiella fastigheter. Förvärv och nybyggnadsprojekt genomförs främst i kommuner där bolaget idag är verksam. Beståndet av obebyggd mark utvecklas för att möjliggöra både försäljning av mark och nyproduktion för egen förvaltning. Genom en decentraliserad organisation med god lokal marknads-kännedom erhålls en effektiv förvaltning med hög servicenivå.

Marknadsutveckling

Fastighetsmarknaden i Sverige är stark. Viktiga skäl till detta är goda finansieringsmöjligheter, stabila kassaflöden och hög uthyrningsgrad. Inom de flesta delmarknader och segment har det noterats sjunkande direktavkastningskrav och stigande priser. Transaktionsvolymen under 2015 uppgick till cirka 150 mdkr vilket är i nivå med tidigare rekordår. Störst är efterfrågan

i storstads- och tillväxtregionerna. Den starka efterfrågan på bostäder och goda efterfrågan på moderna kontor har medfört att det investeras i nyproduktion även utanför storstadsregionerna.

Fastighets AB L E Lundberg har verksamhet i kommuner som uppvisar en positiv befolkningstillväxt, vilket är en viktig förutsättning för utvecklingen av de lokala hyresmarknaderna. I de kommuner där bolaget verkar är efterfrågan på bostäder mycket stark. Efterfrågan på kontor är generellt bra medan intresset för butikslokaler är mer varierande beroende på läge.

Rörelseresultatet för 2015 uppgick till 2 117 mnkr (1 194), det högsta någonsin. Den totala uthyrningsgraden uppgick i februari 2016 till 97 procent. Fastighetsbeståndets goda skick och koncentration till centrala lägen, samt en väl fungerande organisation, skapar goda möjligheter att bibehålla en hög uthyrningsgrad.

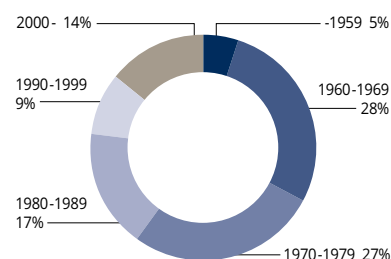
Fastighetsinvesteringar

Fastighets AB L E Lundberg arbetar aktivt med att utveckla det befintliga fastighetsbeståndet, samtidigt som nya projekt genomförs. Förvärv eller nyproduktion av fastigheter sker främst i centrala lägen i kommuner där bolaget har förvaltning idag så att synergier med befintligt bestånd uppnås.

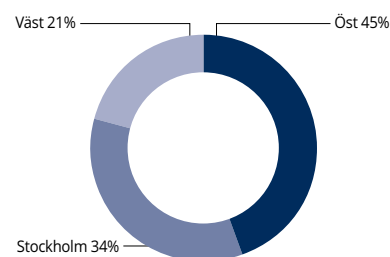
Nybyggnation

Under första halvåret 2015 färdigställdes två nybyggnadsprojekt. Fastigheten Isopen 1 i Örebro innehåller 44 bostadshyresrätter och investeringen uppgick till 66 mnkr. Samtliga lägenheter är uthyrda. Fastigheten Barkassen 5 i Karlstad omfattar 5 500 m² kontor. Fastigheten är uthyrd till Karlstad kommun och investeringen uppgick till 147 mnkr.

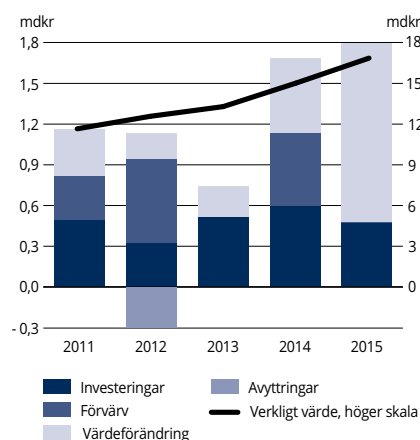
Ålderssammansättning förvaltningsfastigheter, hyresvärde

Verkligt värde per region

Utveckling verkligt värde förvaltningsfastigheter

Braxen 19, Linköping

Isopen 1, Örebro

Utvecklingen av fastigheten Braxen 19 i Linköping startade 2013 och färdigställdes under året. Genom om- och tillbyggnad har det tillskapats cirka 4 000 m² moderna kommersiella lokaler samtidigt som fastighetens befintliga 12 500 m² har uppraderats. Detaljhandelsytorna, liksom de nya kontorsytorna, är fullt uthyrda. Investeringen, inklusive pågående hyresgäst Anpassningar, beräknas uppgå till 278 mnkr.

Under 2015 startades två nybyggnadsprojekt inom området Sörbyängen i Örebro. Projekten ligger i nära anslutning till fastigheten Isopen 1. Fastigheten Körveln 3, vilken beräknas vara klar för inflyttning sommaren 2016, omfattar 38 bostadshyresrätter till en beräknad investering om 69 mnkr. Fastigheten Grönpepparen 1 omfattar 49 bostadshyresrätter och beräknas vara klar december 2016. Investeringen är beräknad till 93 mnkr. Totalt har 465 mnkr investerats i om- och nybyggnader under 2015.

I Norrköping påbörjades i slutet av året ett större nybyggnadsprojekt, Kvarnbacken, omfattande 392 bostadshyresrätter med tillhörande garage fördelat på elva huskroppar i tre nya kvarter. Kvarnbacken är beläget i direkt anslutning till det välkända Industrilandskapet i centrala Norrköping. Första inflyttning är planerad till våren 2018 och projektet bedöms vara helt färdigställt hösten 2019. Investeringen beräknas uppgå till 810 mnkr. Under andra kvartalet 2016 påbörjas ett mindre nybyggnadsprojekt omfattande 18 bostadshyresrätter i fastigheten Glasberget 19 i Karlstad. Investeringen uppgår till cirka 28 mnkr och bostäderna beräknas vara klara för inflyttning i januari 2017.

Under inledningen av 2016 har beslut fattats om att genomföra ett större nybyggnadsprojekt inom fastigheten Elitsegglaren 1 i Linköping. Projektet omfattar 374 bostadshyresrätter med tillhörande garage. Byggstart planeras till hösten och hela projektet bedöms vara klart under senare delen av 2019. Investeringen beräknas uppgå till 770 mnkr.

Förvärv

Under året förvärvades mark för nybyggnadsprojekt inom fastigheten Körveln 3 i Örebro för 3 mnkr.

Under inledningen av 2016 förvärvades fastigheten Gårda 8:2 med ett underliggande fastighetsvärde om 44 mnkr. Fastigheten Gårda 8:2 ligger i anslutning till bolagets fastighet Gårda 8:6 vid ett av Göteborgs bästa lägen och utgör porten till Norra Gårda. Affären ger rådgighet över hela kvarteret och avsikten är att genomföra detaljplanearbete för att skapa möjlighet för ett större nybyggnadsprojekt.

Organisation

Bolagets operativa verksamhet är indelad i tre regioner: Stockholm, Väst och Öst. Fastighetsförvaltning och exploateringsverksamhet leds av de tre regioncheferna. Löpande förvaltning och uthyrning sker lokalt. Fastighetsskötsel sker med egen personal vilket starkt bidrar till lokal närvaro och hög kundnöjdhet.

På huvudkontoret i Norrköping finns resurser för administration, drift, ekonomi, information, inköp, IT, juridik, miljö- och kvalitetsfrågor samt projektutveckling. I ledningsgruppen ingår VD, regionchefer, ekonomichef, chef hyresadministration, affärsområdeschef handel samt chef projektutveckling.

Bolaget har 159 anställda, varav 28 procent är kvinnor. Medelåldern bland tjänstemän är 44 år och bland kollektivanställda 49 år. För att säkerställa en god arbetsmiljö och kontinuerlig utveckling av personalen genomförs årligen en medarbetarundersökning. Årets undersökning visar åter ett mycket bra resultat. Medarbetarna har bland annat fritt lämnat synpunkter om vad Lundbergs står för. Värdeord som trygghet, stabilitet, långsiktighet, affärsmässighet, ordning och framåtanda dominerade bland svaren. Medarbetarnas synpunkter överensstämmer väl med vad bolaget vill stå för.

Olika aktiviteter genomförs för att stimulera medarbetarna till ett aktivt liv. Sjukfrånvaron ligger på en mycket låg nivå.

Organisationen ger bra förutsättningar för fortsatt fokus på förvaltning samt utveckling av nya och befintliga fastigheter.

Regioner

Region Stockholm omfattar fem kommuner.

I Stockholm, Solna och Uppsala består fastighetsbeståndet huvudsakligen av kommersiella lokaler medan förvaltningarna i Södertälje och Eskilstuna till största delen utgörs av bostäder. Bostadsfastigheterna uppgraderas succesivt genom reparationer-, om- och tillbyggnader, så kallade ROT-åtgärder, där flera större insatser har genomförts under året.

Den kommersiella förvaltningen har omförhandlat ett flertal hyresavtal till högre hyra, med toppnoteringar inom flera av bolagets delmarknader. I Uppsala har en ny butiksstruktur skapats, vilket bidragit positivt till såväl uthyrningsgrad som hyresnivåer.

Region Väst omfattar Arvika, Göteborg, Karlstad och Örebro. I Göteborg består fastighetsbeståndet i huvudsak av kontor, medan övriga regionen till cirka 70 procent består av bostäder. Under året har två nybyggnadsprojekt färdigställts, kontorsfastigheten Barkassen 5 i Karlstad och bostadsfastigheten Isopen 1 i Örebro.

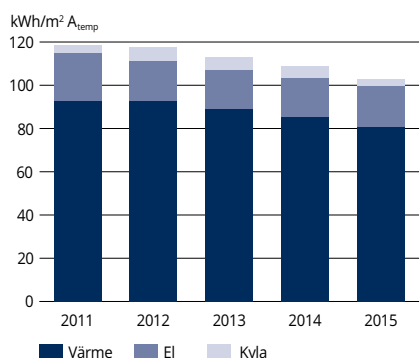
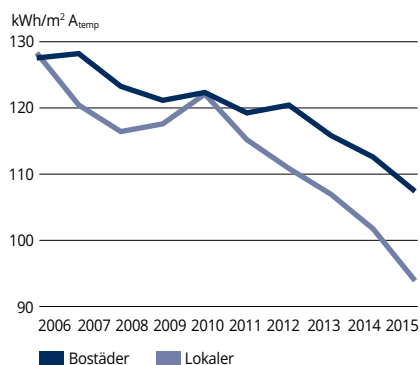
I Karlstad har en stor hyresgäst Anpassning genomförts och hyresavtalet förlängts med Skatteverket i fastigheten Jägaren 14.

I Göteborg har ett flertal hyresgäst Anpassningar genomförts i fastigheten Krokslätt 149:16.

Region Öst omfattar Jönköping, Katrineholm, Linköping och Norrköping. Fastighetsbeståndet i regionen har stort inslag av detaljhandel. Intäkterna från butiker, bostäder respektive kontor utgör cirka en tredjedel vardera. Två större ROT-projekt har pågått under året där fastigheten Hämplingen 18 i Katrineholm är färdigställd och fastigheten Brushanen 8 i Linköping slutförs under 2016. Tillbyggnad av fastigheten Tulpanen 18 i Norrköping slutfördes under året. Samtliga kontorsutor är uthyrd till Swedbank som flyttade in under hösten.

Nyckeltal	Region Stockholm	Region Väst	Region Öst	Totalt
Antal fastigheter	31	42	79	152
Verkligt värde, mnkr	5 766	3 429	7 503	16 697
Antal bostadslägenheter	2 249	1 790	2 701	6 740
Bostäder, m ²	169 518	126 343	195 020	490 881
Bostäder, hyra per m ² , kr	1 023	1 046	1 080	1 052
Bostäder, hyresvärde, mnkr	173	132	211	516
Bostäder, vakansgrad hyra, %	0,7	0,4	0,6	0,6
Kontor och butik, m ²	67 057	90 233	177 799	335 089
Övriga lokaler, m ²	42 502	32 547	110 805	185 854
Kontor/butiker, hyra per m ² , kr	2 951	1 439	1 845	1 957
Övriga lokaler, hyra per m ² , kr	735	572	503	568
Kontor/butiker, hyresvärde, mnkr	198	130	328	656
Övriga lokaler, hyresvärde, mnkr	31	19	56	106
Kontor/butiker, vakansgrad hyra, %	5,5	3,6	6,8	5,8
Lokaler, antal hyreskontrakt	317	265	721	1 303

Total energiförbrukning¹

1) Normalårskorrigerade värden.

A_{temp} – summa invändig area som värms till mer än 10 °C.

En större kontorsuthyrning till Norrköpings kommun med påföljande hyresgäst Anpassning har genomförts i fastigheten Spiran 9. Om- och tillbyggnaden av kontors- och detaljhandelsfastigheten Braxen 19 i Linköping färdigställdes under året. Samtliga ytor är uthyrda.

Fastighets AB L E Lundberg är dominerande fastighetsägare i såväl Norrköping City som Linköping City och är mycket aktiva i kommunernas utveckling av respektive stadskärna. Stort fokus läggs på att, tillsammans med hyresgästerna, utveckla detaljhandelsytorna.

Exploateringsfastigheter

Exploateringsfastigheterna är i huvudsak belägna i Mellansverige och utgörs av cirka 2 400 hektar åker, skog och centralt belägna tomter fördelade på ett 60-tal objekt. Inom exploateringsverksamheten utvecklas fastigheterna till byggbar mark samt skapas projekt för försäljning. Färdiga detaljplaner finns för cirka 2 000 lägenheter och småhus i bland annat Eskilstuna, Norrköping, Mariefred och Örebro. På dessa orter, samt i Upplands-Bro och Enköping, pågår dessutom planläggning för cirka 800 bostäder. Efterfrågan på mark för bostäder är stark och under året ökade bolagets försäljning av exploateringsfastigheter till 84 mnkr (26). Den största försäljningen utgjordes av planlagd mark för 490 lägenheter i den nya stadsdelen Vega i Haninge, där marken såldes för 25 mnkr.

Hållbarhet

Fastighets AB L E Lundberg arbetar för en långsiktig hållbar utveckling och är sedan flera år kvalitets-, miljö- och energicertifierat enligt ISO 9001, 14001 samt 50001.

Certifieringarna, och det verksamhetsledningssystem som är upprättat efter gällande kravstandarder, säkerställer att bolagets affärsidé, strategi och inriktning följs i den dagliga verksamheten.

Bolaget erbjuder välsköta och välbe-lägna bostäder och lokaler i fastigheter där trygghet och säkerhet står i fokus. Genom hög servicegrad och personligt bemötande skapas långsiktiga relationer med hyresgästerna. Kundnytta, effektivitet och lönsamhet ska prägla allt arbete i företaget. Arbetet ska vara systematiskt med korta beslutsvägar.

Genom goda boende- och arbetsmiljöer minimeras omflyttningen bland hyresgästerna och därmed minskar material- och kemikalieåtgången.

Energi

Genom ständiga förbättringar ska bolagets miljöbelastning minska. Den största påverkan på miljön har energianvändningen för driften av fastigheterna. Värmeanvändningen baseras på fjärrvärme och värmepumpar vilket medför låga utsläpp av CO₂. Målet är att över tid minska den totala energiförbrukningen av värme, el och kyla. Det pågår ett aktivt arbete med energibesparing och under det senaste året har den totala normalårskorrigerade energiförbrukningen per kvadratmeter A_{temp} minskat med 6 procent. De senaste fem åren har den totala förbrukningen minskat med 20 procent.

Under 2015 togs beslut att investera i en solcellsanläggning på 1 100 m². Anläggningen placeras på Linden Köpcentrum i Norrköping och sätts i drift våren 2016. Sedan 1 januari 2016 köper bolaget endast vindkraftsproducerad el.

Miljö

Fastighets AB L E Lundberg använder enbart miljögodkänt byggmaterial, vilket även gäller för entreprenörer, materialleverantörer och konsulter.

Bolaget erbjuder Grönt Hyresavtal till kommersiella hyresgäster. Det innebär att hyresvärd och hyresgäst gemensamt tar ansvar för att minska lokalens miljöbelastning inom områden som t ex energianvändning, avfallshantering och materialval vid ombyggnad.

Samtliga nya projekt miljöklassas enligt certifieringssystemet Miljöbyggnad. Det kommersiella nybyggnadsprojektet Barkassen 5 i Karlstad har erhållit det högsta betyget Miljöbyggnad Guld.

Nöjda hyresgäster

Bolaget genomför årligen en hyresgästundersökning bland sina bostadshyresgäster. Detta sker genom AktivBo, vars mätningar omfattar cirka 250 bolag med totalt cirka 350 000 lägenheter. Hyresgästernas omdömen är mycket goda och bolaget tilldelades i början av 2016 "Hederskristallen" med följande motivering:

"Att behandla sina hyresgäster som viktiga prioriterade kunder är en självklarhet för Fastighets AB L E Lundberg. Man genomför kontinuerligt undersökningar och använder kundernas synpunkter på ett föredömligt sätt i verksamhetsstyrningen. Tack vare en extremt hög och jämn kvalitet i hela beståndet, utmärker man sig årligen som ett av Sveriges bästa bostadsföretag."

Omsättning och resultat

Nettoomsättningen uppgick till 1 343 mnkr (1 238). Hyresintäkterna ökade med 56 mnkr till 1 229 mnkr (1 173). Ökningen beror främst på de under 2014 förvärvade fastigheterna i Stockholm samt de nyproducerade fastigheterna i Karlstad, Örebro, Linköping och Norrköping. Den totala hyresvakansgraden uppgick till 3,8 procent (2,4), varav bostäder 0,6 procent (0,6) och lokaler 5,9 procent (3,8).

Driftkostnaderna, exklusive fastighets-skatt, uppgick till 221 mnkr (222). Den totala energiförbrukningen minskar men ökade taxor samt tillskott av fastigheter medför dock att kostnaden i princip är oförändrad jämfört med tidigare år. Fastighetsskatten uppgick till 58 mnkr (55). Kostnader för underhåll uppgick till 154 mnkr (145).

Rörelseresultatet uppgick till 2 117 mnkr (1 194). Fastighetsbeståndets verkliga värde per den 31 december 2015 var för förvaltningsfastigheterna 16 697 mnkr (14 902) och för exploateringsfastigheterna 352 mnkr (325). Investeringar i förvaltningsfastigheter har skett med 220 mnkr (161), i nya fastighetsprojekt med 245 mnkr (434) och i inventarier med 4 mnkr (4). Under året har fastigheter förvärvats för 3 mnkr (537).

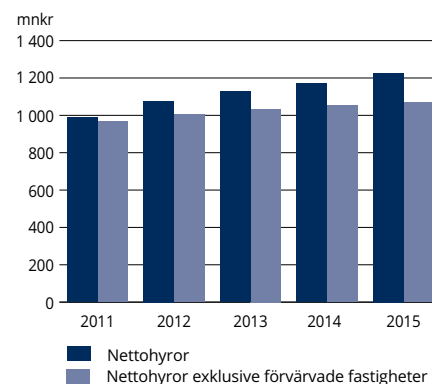
Rörelseresultat

mnkr	2015	2014
Nettoomsättning	1 343	1 238
Rörelsens kostnader	- 565	- 563
Avskrivningar	- 5	- 4
Värdeförändringar	1 344	524
Rörelseresultat	2 117	1 194

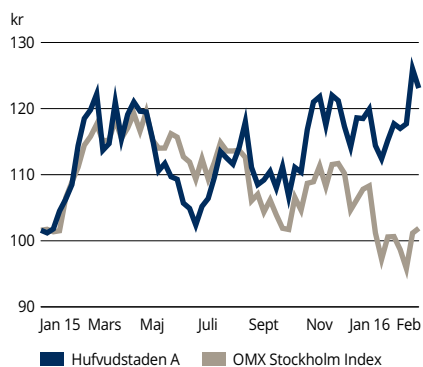
Förvaltningsfastigheter

mnkr	2015	2014
Ingående verkligt värde	14 902	13 219
Förvärv	3	537
Investeringar i fastigheter	220	161
Investeringar i fastighetsprojekt	245	434
Orealiserad värdeförändring	1 328	551
Utgående verkligt värde	16 697	14 902

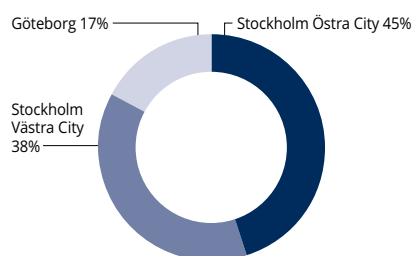
Utveckling hyresintäkter

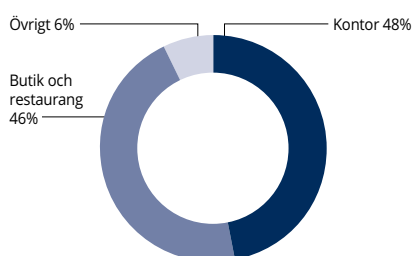
Hufvudstadenaktien

Fördelning årshyror per affärsområde

Fördelning årshyror per lokaltyp

Ordförande Fredrik Lundberg
VD Ivo Stopner
www.hufvudstaden.se

Hufvudstaden

Hufvudstaden, som grundades 1915, är ett av Sveriges ledande fastighetsbolag. Affärsidén är att i egna fastigheter i centrala Stockholm och centrala Göteborg erbjuda framgångsrika företag högkvalitativa kontors- och butikslokaler på attraktiva marknadsplatser.

Hufvudstadens fastigheter finns i Stockholms och Göteborgs bästa lägen. Bolaget äger kommersiella kontors- och butiksfastigheter i citykärnornas affärsdistrikt, bland annat på Hamngatan, Norrmalmstorg, Kungsgatan och i Bibliotekstan i Stockholm samt kvarteren Inom Vallgraven och Östra Nordstan i Göteborg. Detta gör Hufvudstaden till ett av de mest specialiserade och geografiskt koncentrerade fastighetsbolagen i Sverige. Total uthyrningsbar yta är 387 200 m² med ett årligt hyresvärde om 1,7 mdkr. Fastighetsbeståndet marknadsvärderades vid utgången av 2015 till 31,7 mdkr.

Affärsområden

Verksamheten är organiserad i tre affärsområden. *Stockholm Östra City* består av 16 fastigheter med en total uthyrningsbar yta om 151 000 m². *Stockholm Västra City* omfattar nio fastigheter med en total uthyrningsbar yta om 149 000 m².

I affärsområdet ingår NK-fastigheterna i Stockholm och Göteborg samt varumärket NK. Vidare ingår dotterbolaget Parkaden som driver parkeringsrörelse i två av Hufvudstadens fastigheter. Affärsområde *Göteborg* omfattar tre fastigheter med en total uthyrningsbar yta om 87 200 m². Hufvudstaden är en av de större ägarna i Nordstans köpcentrum, som är Sveriges ledande affärscentrum och ett av Europas största inomhuscentra.

Hufvudstaden arbetar aktivt med att utveckla fastighetsbeståndets höga kvalitet och effektivitet med avsikt att skapa en god värdetillväxt. Genom utvecklingsåtgärderna får lokalerna högre teknisk standard och mer yteffektiva planlösningar, vilket leder till ett bättre driftsnetto och högre avkastning. Bolaget fokuserar på att tillhandahålla en hög servicenivå, vilket kräver ett nära samarbete med hyresgästerna. Samtliga fastigheter ligger inom gångavstånd från Hufvudstadens kontor och egna driftstekniker sköter och underhåller fastigheterna.

Finansiella mål

Hufvudstadens finansiella mål är att ha en god utdelningstillväxt över tid och att utdelningen ska utgöra mer än hälften av nettovinsten från den löpande verksamheten. Soliditeten ska uppgå till minst 40 procent över tid.

ÅRET I SAMMANDRAG

Ett stort jubileumsår för Hufvudstaden. Det var 100 år sedan Ivar Kreuger och hans medarbetare grundade företaget.

Fastighetsbeståndet marknadsvärderades vid årsskiftet till 31,7 mdkr (27,8), vilket ger ett substansvärde om 118 kronor per aktie (100).

För NK Stockholm och NK Göteborg blev det ett rekordår med en omsättning på 3,3 mdkr, en ökning med 9 procent.

Finansiella nyckeltal

	2015	2014
Nettoomsättning, mnkr	1 689	1 665
Rörelseresultat före värdeförändring, mnkr	1 133	1 128
Rörelseresultat, mnkr	4 572	2 650
Resultat efter finansnetto, mnkr	4 449	2 521
Resultat per aktie, kr	16:82	9:70
Utdelning per aktie, kr	3:10 ¹	2:90
Börskurs 31 dec, kr, A-aktien	119:90	101:60

1) Enligt styrelsens förslag.

Största aktieägare 2015-12-31

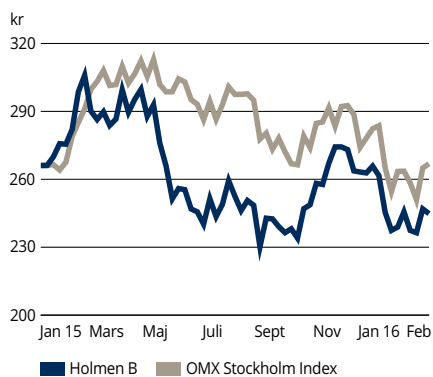
	Procent av kapital	Procent av röster
Lundbergs	44,2	87,6
State Street Bank and Trust	6,2	1,3
JP Morgan Fonder	4,6	0,9
Citi Bank	3,3	0,7
NTC Wealth	2,9	0,6

Lundbergs aktieinnehav 2016-02-23

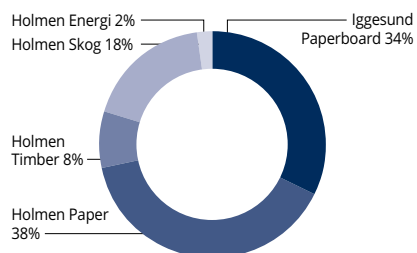
Antal A-aktier	85 200 000
Antal C-aktier	8 177 680

Andel av Lundbergs tillgångar 20,9%

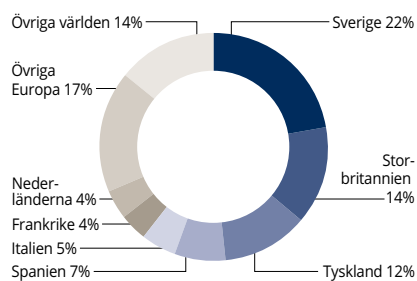
Holmenaktien

Nettoomsättning per affärsområde

Nettoomsättning per marknad

Ordförande Fredrik Lundberg
VD Henrik Sjölund
www.holmen.com

Holmen

Holmen är en skogsindustrikoncern, vars affärsidé är att utveckla och driva lönsam verksamhet inom tre produktinriktade affärsområden för kartong, tryckpapper och trävaror samt två råvaruinriktade affärsområden för skog och energi. Det stora egna skogsinnehavet och den höga andelen egenproducerad energi är strategiskt viktiga resurser som stärker Holmens position och framtida utveckling.

Koncernens produktion 2015 uppgick till 0,5 miljoner ton kartong, 1,3 miljoner ton tryckpapper samt 0,7 miljoner kubikmeter sågade trävaror. Omkring 90 procent av försäljningen sker i Europa via egna försäljningsbolag och antalet anställda uppgår till cirka 3 300.

Affärsområden

Iggesund Paperboard producerar solid- och falskartong baserad på färsk fibrer vid ett svenskt och ett engelskt bruk. Produkterna används huvudsakligen till konsumentförpackningar för konfektyr, parfym, vin, sprit, läkemedel, kosmetika och tobak samt för grafiska ändamål.

Holmen Paper tillverkar tryckpapper för magasin, produktkataloger, direktreklam, böcker och dagstidningar vid två svenska och ett spanskt bruk. Europa är affärsområdets viktigaste marknad.

Holmen Timber tillverkar trävaror vid två sågverk i Sverige som är integrerade med koncernens kartong- respektive tryckpappersproduktion. Huvudmarknaderna är Europa samt Nordafrika och Mellanöstern. *Holmen Skog* ansvarar för skötsel och utveckling av koncernens skogar, samt för en effektiv virkesförsörjning till koncernens svenska produktionsenheter. Markinnehavet uppgår till drygt en miljon hektar produktiv skogsmark i Sverige och skörden i egen skog uppgick 2015 till 3,2 miljoner kubikmeter virke, vilket motsvarar en självförsörjningsgrad på omkring 60 procent. *Holmen Energi* ansvarar för koncernens vatten- och vindkrafttillgångar, samt för elförsörjningen till Holmens svenska enheter. Produktionen uppgick 2015 till 1,4 TWh, vilket tillsammans med elproduktion vid bruken svarar för drygt 50 procent av koncernens elförbrukning.

Finansiella mål

Koncernens avkastning ska överstiga 7 procent. Målet är att ha en stark finansiell ställning med en skuldsättningsgrad som inte ska överstiga 0,5. Utdelningen ska grundas på koncernens lönsamhets-situation samt investeringsplaner.

ÅRET I SAMMANDRAG

Premiumkartongen Invercote G presenterades under året i en uppgraderad version som ger ytterligare förbättrad tryckkvalitet.

En helt ny papperskvalitet, Holmen UNIQ, lanserades. Pappret är tjockt i förhållande till sin vikt, vilket gör att kunden kan gå ner i ytvikt och samtidigt sänka sina distributionskostnader.

Vid Bravikens sågverk, där det sedan tidigare produceras trävaror i gran, påbörjades även produktion av trävaror i furu.

Finansiella nyckeltal

	2015	2014
Nettoomsättning, mnkr	16 014	15 994
Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande poster, mnkr ¹	1 700	1 734
Resultat efter finansnetto, mnkr	679	1 137
Resultat per aktie, kr	6:70	10:80
Utdelning per aktie, kr	10:50 ²	10:00
Börskurs 31 dec, kr, B-aktien	261:60	266:10

1) Jämförelsestörande poster om -931 mnkr (-450).

2) Enligt styrelsens förslag.

Största aktieägare 2015-12-31

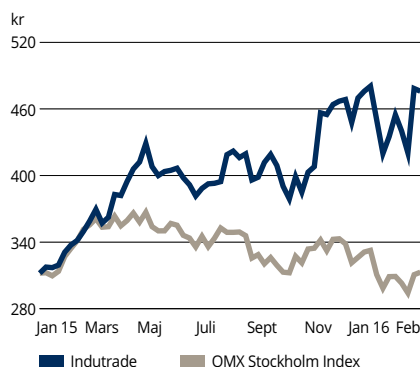
	Procent av kapital	Procent av röster
Lundbergs	32,6	61,5
Kempestiftelserna	7,0	17,0
Carnegie fonder Sverige	5,7	1,7
Alecta	3,2	0,9
Lannebo fonder	2,9	0,9

Lundbergs aktieinnehav 2016-02-23

Antal A-aktier	16 622 000
Antal B-aktier	11 000 000

Andel av Lundbergs tillgångar 12,2%

Indutradeaktien

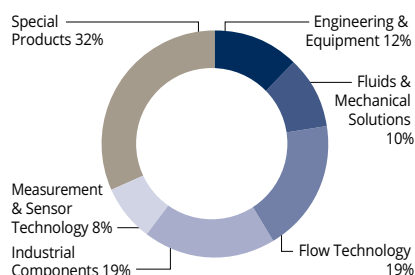

Finansiella nyckeltal

	2015	2014
Nettoomsättning, mnkr	11 881	9 746
Rörelseresultat, mnkr	1 235	981
Resultat efter finansnetto, mnkr	1 137	895
Resultat per aktie, kr	22:33	17:60
Utdelning per aktie, kr	9:00 ¹	7:75
Börskurs 31 dec, kr	480:50	312:00

1) Enligt styrelsens förslag.

Nettoomsättning per affärsområde, pro forma

Största aktieägare 2015-12-31

Procent av kapital och röster	
Lundbergs	25,6
AMF Försäkring och fonder	10,0
Didner & Gerge fonder	8,6
Handelsbanken Fonder	6,0
SEB Investment Management	4,5

Lundbergs aktieinnehav 2016-02-23

Antal aktier	10 230 000
--------------	------------

Andel av Lundbergs tillgångar 8,8%

Ordförande Fredrik Lundberg
VD Johnny Alvarsson
www.indutrade.se

Indutrade

Indutrade är en internationell industrikoncern som säljer och utvecklar komponenter, system och tjänster med högt tekniskt innehåll.

Indutrade består av runt 200 bolag i 27 länder och fyra världsdelar. De fyra viktigaste geografiska marknaderna är Sverige, Finland, Benelux och Storbritannien/Irland. Indutrade har en stor spridning inom olika kundsegment. De dominerande segmenten är verkstad, energi och hälso- och sjukvård. Verksamheten har två huvudinriktningar, dels bolag med industriell teknikförsäljning och dels bolag med egentillverkade produkter. Koncernen eftersträvar att kontinuerligt växa inom utvalda marknader, produktområden och nischer. Indutrade har en lång erfarenhet av företagsförvärv. Under den senaste tioårsperioden har över 100 bolag förvärvats. Genom sin starka förvärvshistorik, sin storlek samt sitt goda rykte, har Indutrade den erfarenhet och de förutsättningar som krävs för att genomföra värdeskapande förvärv. Under 2015 förvärvades tretton bolag med en sammanlagd årsomsättning om knappt 1,2 mdkr.

Organisation

Organisationen är starkt decentraliserad och dotterbolagen arbetar inom väl definierade nischer. Bolagen har hög kompetens inom sina respektive teknikområden, vilket skapar mervärde för kunderna.

Koncernen är uppdelad i sex affärsområden: *Engineering & Equipment*, *Flow Technology*, *Fluids & Mechanical Solutions*, *Industrial Components*, *Measurement & Sensor Technology* samt *Special Products*.

Finansiella mål

Målsättningen är att den genomsnittliga försäljningstillväxten och EBITA-marginalen ska uppgå till minst 10 procent i snitt per år över en konjunkturcykel. Avkastningen på operativt kapital ska i genomsnitt uppgå till minst 20 procent per år över en konjunkturcykel. Nettoskuldssättningsgraden bör normalt inte överskrida 100 procent. Utdelningsandelen ska vara mellan 30 och 60 procent av resultatet efter skatt.

Husqvarna

Husqvarna Group är en världsledande tillverkare inom robotgräsklippare, åkgräsklippare, motorsågar, trimmers och många andra produkter för skog-, park- och trädgårdsskötsel. Koncernen är ledande i Europa inom trädgårdsbevattnings och en av de ledande på världsmarknaden inom kaputrustning och diamantverktyg för byggnads- och stenindustrierna. Koncernens produkter och lösningar säljs via fack- och detaljhandlare till både konsumenter och professionella användare i mer än 100 länder.

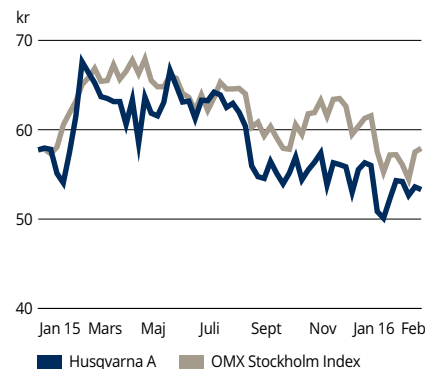
Husqvarna och Gardena är koncernens kärnvarumärken och utöver dessa finns ett antal regionala varumärken. Bolaget har ett brett globalt distributionsnät, ett konkurrenskraftigt produktsortiment och hög teknisk kompetens. Koncernen har

geografiskt diversifierade tillverkningsenheter och genom stora volymer uppnås hög kostnadseffektivitet i tillverkningen. Leveranskedjan kännetecknas av hög flexibilitet för att kunna hantera säsongsvariationer och svängningar i efterfrågan till följd av bland annat vädret. Husqvarna Group består av de fyra divisionerna *Husqvarna*, *Gardena*, *Consumer Brands* och *Construction*. Under 2015 avslutades det accelererade förbättringsprogrammet. Programmet har varit framgångsrikt, på två år förbättrades koncernens rörelseresultat med 85 procent. Husqvarna kommer bygga vidare på framgångarna från den lyckade strategin samt fokusera mer på lönsam tillväxt framöver.

Finansiella mål

Husqvarna Group har som mål att över en konjunkturcykel uppnå en rörelsemarginal som överstiger 10 procent. Den säsongjusterade nettoskulden i förhållande till EBITDA ska inte långsiktigt överstiga 2,5. Utdelningen ska normalt överstiga 40 procent av årets resultat.

Husqvarnaaktien

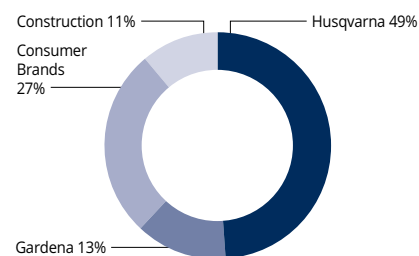
Finansiella nyckeltal

	2015	2014
Nettoomsättning, mnkr	36 170	32 838
Rörelseresultat, mnkr ¹	2 827	1 581
Resultat efter finansnetto, mnkr	2 483	1 256
Resultat per aktie, kr	3:28	1:43
Utdelning per aktie, kr	1:65 ²	1:65
Börskurs 31 dec, kr, A-aktien	55:70	57:60

1) Inkluderar jämförelsestörande poster om -153 mnkr (-767).

2) Enligt styrelsens förslag.

Nettoomsättning per affärsområde

Största aktieägare 2015-12-31

	Procent av kapital	
	kapital	röster
Investor	16,8	32,7
Lundbergs	7,5	24,9
Didner & Gerge fonder	4,7	2,7
Swedbank Robur fonder	3,7	1,3
Handelsbanken Fonder	2,5	0,9

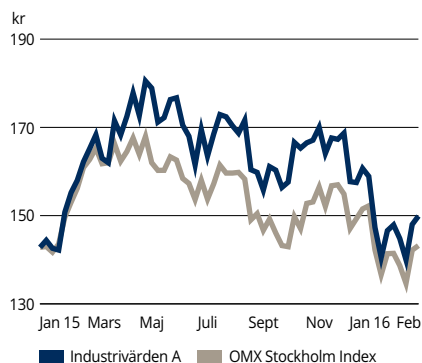
Lundbergs aktieinnehav 2016-02-23

Antal A-aktier	39 400 000
Antal B-aktier	3 950 000

Andel av Lundbergs tillgångar 4,2%

Ordförande Tom Johnstone
VD Kai Wärn
www.husqvarnagroup.com

Industrivärdenaktien

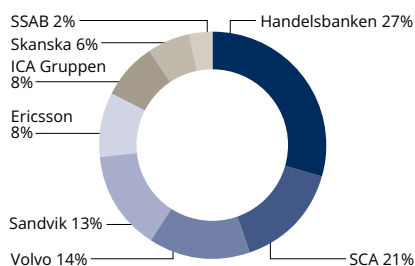

Finansiella nyckeltal

	2015	2014
Resultat efter skatt, mnkr	3 104	5 265
Substansvärde, mdkr	69,1	68,3
Substansvärde, kr/aktie	160	158
Nettoskuldssättningsgrad, procent	15	18
Utdelning per aktie, kr	5:00 ¹	6:25
Börskurs 31 dec, kr, A-aktien	158:90	142:80

1) Enligt styrelsens förslag.

Aktieportföljens sammansättning, andelar av marknadsvärdet 2015-12-31

Största aktieägare 2015-12-31

	Procent av kapital	Procent av röster
Lundbergs	13,6	19,8
Handelsbankens Pensionsstiftelse	7,4	11,3
Handelsbanken	6,8	10,3
Jan Wallanders & Tom Hedelius stiftelse	6,1	9,3
SCA pensionsstiftelse	4,1	6,2

Lundbergs aktieinnehav 2016-02-23

Antal A-aktier	57 100 000
Antal C-aktier	3 500 000

Andel av Lundbergs tillgångar 16,3%

Ordförande Fredrik Lundberg
VD Helena Stjernholm
www.industrivarden.se

Industrivärden

Industrivärden är en långsiktig värdeskapande kapitalförvaltare i nordiska börsbolag. Affärsidén är att genom professionell kapitalförvaltningsverksamhet och aktivt ägande öka substansvärdet i syfte att generera en avkastning till Industrivärdens aktieägare som överträffar marknadens avkastningskrav. Med beaktande av portföljinvesteringarnas riskprofil ska aktieägarna ges en totalavkastning som över tid är högre än genomsnittet för Stockholmsbörsen.

Industrivärden investerar i nordiska börsbolag med en tydlig avkastningspotential, där man genom en stark förtroende- och ägarbaserad påverkansposition kan utöva ett aktivt inflytande. Ägarandelen ska därför uppgå till minst 10 procent av röstetalet och möjliggöra styrelserepresentation. Vid nyinvesteringar bör innehavsbolaget ha ett minsta börsvärde om cirka 3 mdkr och vid investeringar i bolag med börsvärden mellan 3-10 mdkr är en ägarandel om 20-30

procent av kapitalet önskvärd. Idag består aktieportföljen av åtta bolag, där de största innehaven är Handelsbanken, SCA, Volvo och Sandvik. Innehaven kännetecknas av beprövade affärsmodeller och en tydlig potential för lönsam tillväxt. Investeringarna ska även ha en attraktiv värdering och ge en god balans mellan risk och avkastning. Genom arbete i valberedningar och styrelser utövar Industrivärden en aktiv ägarstyrning. Bolaget samarbetar även med andra ägare och olika kapitalmarknadsaktörer. Industrivärden har en kostnadseffektiv organisation som kännetecknas av hög flexibilitet och korta beslutsvägar. Organisationen består av cirka 25 medarbetare.

Finansiella policys

Industrivärdens utdelningspolicy innebär att bolaget ska generera ett positivt kassaflöde före portföljförändringar och efter lämnad utdelning. Detta för att bygga investeringskapacitet över tid och kunna stödja innehavsbolag vid behov. Skuldssättningsgraden ska vara mellan 0-10 procent, men kan periodvis över- eller understiga detta intervall.

Handelsbanken

Handelsbanken är en fullsortimentsbank med rikstäckande kontorsnät i Sverige, Storbritannien, Danmark, Finland, Norge och Nederländerna. Dessa sex länder ser banken som sina hemmamarknader. Handelsbanken grundades 1871 och har idag närmare 12 000 medarbetare fördelade på omkring 850 kontor i sammanlagt 25 länder.

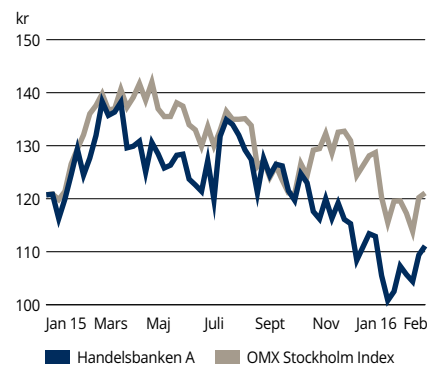
Sedan början av 1970-talet är Handelsbankens organisation starkt decentraliserad och verksamheten utgår alltid ifrån kundens behov. Detta innebär att alla affärsbeslut som rör enskilda kunders relationer med banken tas nära kunden. Medan affärsbesluten är starkt decentraliserade är bankens kreditpolitik centraliserad. Kreditpolitiken är gemensam för hela koncernen och tillämpas i alla marknader där banken är verksam och förändras inte över konjunkturcykeln. Bedömningen av kreditrisken utgår från kundens återbetalningsförmåga. Vid större krediter tas

beslut på regional eller central nivå beroende på kreditens storlek, men samtliga krediter kräver ett tillstyrkande av kundansvarigt kontor. Handelsbankens primära målgrupper är företag och privatpersoner med ett bättre kassaflöde än genomsnittet och banken prioriterar alltid lönsamhet före volym. Koncernens viktigaste styrmedel är en väl förankrad företagskultur samt ett effektivt uppföljningssystem. Handelsbanken har under lång tid haft lägre kreditförlustnivå än konkurrenterna. Genom att etablera sin beprövade affärsmodell på utvalda marknader växer banken internationellt.

Finansiella mål

Handelsbankens övergripande företagsmål är att ha bättre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara banker på hemmamarknaderna. Målet ska främst nås genom att ha nöjdare kunder och lägre kostnader än konkurrenterna. Varje år under de senaste 44 åren har Handelsbanken uppfyllt målet.

Handelsbankenaktien

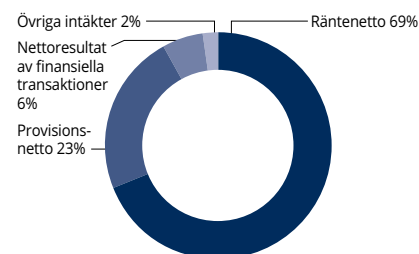

Finansiella nyckeltal

	2015	2014
Intäkter, mnkr	40 336	38 134
Resultat före kreditförluster, mnkr	22 065	20 987
Rörelseresultat, mnkr	20 475	19 212
Resultat per aktie, kr	8:57	7:96
Utdelning per aktie, kr	6:00 ¹	5:83
Börskurs 31 dec, kr, A-aktien	112:90	122:20

1) Enligt styrelsens förslag, varav 4:50 kr är ordinarie utdelning.

Intäkter per intäktslag

Största aktieägare 2015-12-31

	Procent av kapital	Procent av röster
Stiftelsen Oktogonen	10,3	10,4
Industrivärden	10,2	10,3
Swedbank Robur fonder	4,2	4,3
Alecta	2,1	2,2
Lundbergs	2,0	2,0

Lundbergs aktieinnehav 2016-02-23

Antal A-aktier	37 715 000
----------------	------------

Andel av Lundbergs tillgångar 7,6%

Ordförande Pär Boman
VD Frank Vang-Jensen
www.handelsbanken.se

Sandvikaktien

Finansiella nyckeltal¹

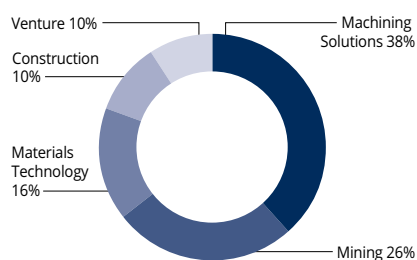
	2015	2014
Fakturering, mnkr	85 845	82 533
Rörelseresultat, mnkr ²	7 271	10 205
Resultat efter finansnetto, mnkr	5 308	8 369
Resultat per aktie, kr	2:79	4:88
Utdelning per aktie, kr	2:50 ³	3:50
Börskurs 31 dec, kr	74:05	76:40

1) Kvarvarande verksamhet.

2) Inkluderar engångskostnader om 3 322 mnkr (8).

3) Enligt styrelsens förslag.

Fakturering per affärsområde¹

1) Kvarvarande verksamhet.

Största aktieägare 2015-12-31

	Procent av kapital och röster
Industrivärden	11,7
Alecta pensionsförsäkring	4,9
Handelsbankens Pensionsstiftelse	3,8
AMF - Försäkring och fonder	3,5
Swedbank Robur fonder	3,4
JP Morgan fonder	2,5
Lundbergs	2,4

Lundbergs aktieinnehav 2016-02-23

Antal aktier	30 000 000
--------------	------------

Andel av Lundbergs tillgångar 4,3%

Ordförande Johan Molin
VD Björn Rosengren
www.sandvik.com

Sandvik

Sandvik är en högteknologisk och global industrikoncern som erbjuder produkter, tjänster och service som förbättrar kundernas produktivitet, lönsamhet och säkerhet. Med omkring 46 000 anställda och försäljning i över 150 länder spannar verksamheten över hela världen.

Sandviks kunder finns inom många olika områden, där de viktigaste är gruv-, verkstads- och anläggningsindustri, energi samt fordons- och flygindustri. Ungefär två tredjedelar av produkterna är industrikonsumtionsprodukter och en tredjedel är investeringsvaror. Under 2015 tillträdde ny styrelseordförande samt ny VD och koncernchef i bolaget.

Affärsområden

Sandviks verksamhet bedrivs inom fem affärsområden som ansvarar för forskning och utveckling, tillverkning, marknadsföring och försäljning av sina respektive produkter och tjänster.

Machining Solutions är marknadsledande inom produktivitetsförbättrande verktyg och verktygssystem för avancerad skärning av metallbearbetning inom industrin. *Mining* är en världsledande leverantör av maskiner, verktyg och service för gruvindustrin. *Materials Technology* erbjuder högförädlade produkter i avancerade rostfria stål och speciallegeringar. *Construction* erbjuder maskiner, verktyg och service för nischerna brytning, borrar och krossning inom anläggningsindustrin. *Venture* skapar möjligheter för tillväxt och lönsamhet i attraktiva och snabbväxande verksamheter.

Finansiella mål

Sandviks finansiella mål är en genomsnittlig försäljningstillväxt på 8 procent per år, avkastning på sysselsatt kapital om 25 procent, en utdelningsandel på 50 procent av resultatet per aktie samt en skuldsättningsgrad under 0,8.

Skanska är ett av världens ledande bygg- och projektutvecklingsföretag, fokuserat på utvalda hemmarknader i Norden, övriga Europa och Nordamerika. Med stöd av globala trender i urbanisering och demografi samt genom att gå i spetsen för hållbarhet, erbjuder Skanska konkurrenskraftiga lösningar i enkla såväl som de mest komplexa uppdragen, vilket hjälper både kunder och samhället att skapa en hållbar framtid. Genom samarbete mellan de olika affärsenheterna skapas både operativa och finansiella synergier vilket leder till ett ökat värdeskapande.

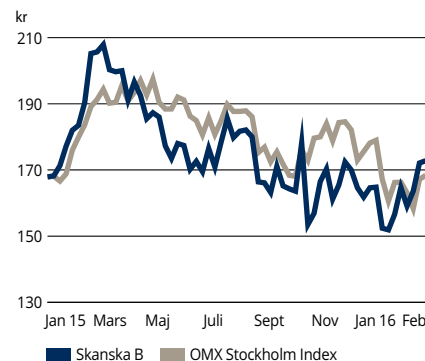
Skanska har cirka 43 000 anställda fördelade på fyra verksamhetsgrenar. *Byggverksamhet* är koncernens största och omfattar byggande av hus, anläggningar och bostäder. Bygguppdrag utförs både för externa kunder och för Skanskas utvecklingsgrenar. *Bostadsutveckling* initierar och utvecklar

bostadsprojekt för försäljning främst till privata kunder. *Kommersiell fastighetsutveckling* initierar, utvecklar, hyr ut och säljer kommersiella fastighetsprojekt, med fokus på kontor, handelscentra samt logistikfastigheter. *Infrastrukturutveckling* identifierar, utvecklar, driver och avyttrar privatfinansierade infrastrukturprojekt, exempelvis vägar, sjukhus, skolor och kraftverk. Finansiella synergier skapas genom att byggverksamheten drivs med ett negativt rörelsekapital och över tid genererar ett positivt kassaflöde. Kassaflödet tillsammans med koncernens genererade vinster investeras i projektutvecklingsverksamheterna, vilket skapar god avkastning på investerat kapital och även genererar nya uppdrag för byggverksamheten.

Finansiella mål

Skanskas finansiella mål för 2016-2020 är att koncernen ska ha en avkastning på eget kapital om lägst 18 procent per år. Rörelsemarginalen för byggverksamheten ska vara lägst 3,5 procent. Projektutvecklingsverksamheterna ska lägst ha en årlig avkastning om 10 procent på sysselsatt kapital. Utdelningspolicyn är att betala ut 40-70 procent av årets resultat.

Skanskaaktien

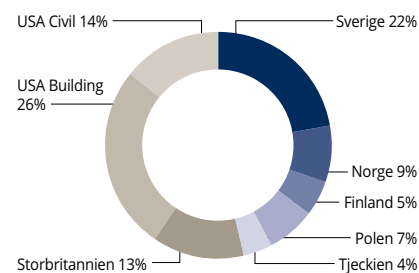

Finansiella nyckeltal

	2015	2014
Intäkter, mnkr	154 935	145 029
Rörelseresultat, mnkr	6 461	5 766
Resultat efter finansnetto, mnkr	6 148	5 473
Resultat per aktie, kr	11:96	9:98
Utdelning per aktie, kr	7:50 ¹	6:75
Börskurs 31 dec, kr	164:80	167:90

1) Enligt styrelsens förslag.

Intäkter per marknad, byggverksamheten

Största aktieägare 2015-12-31

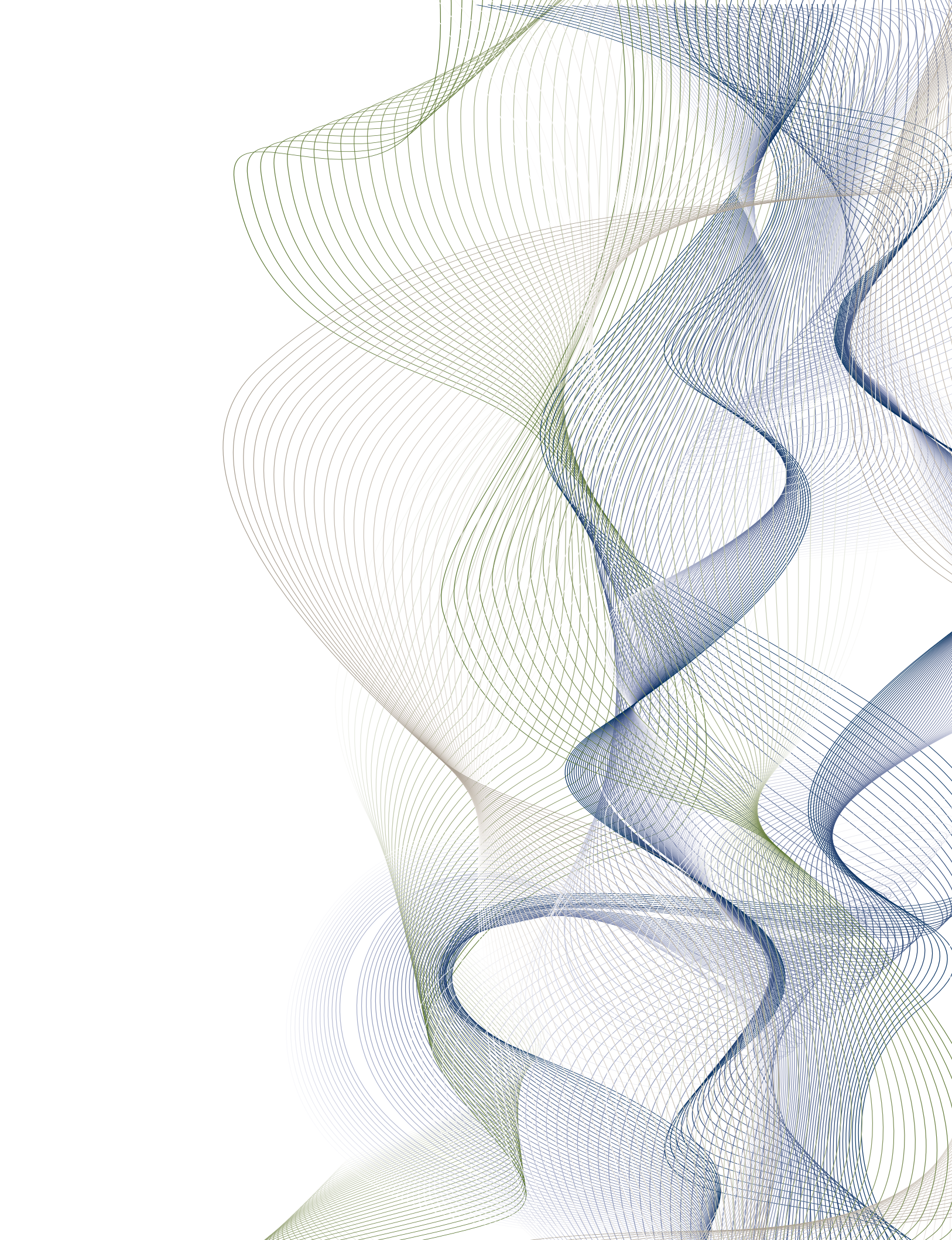
	Procent av kapital	Procent av röster
Industrivärden	7,2	24,1
Lundbergs	3,9	11,8
Alecta	4,8	6,8
SEB Fonder och Trygg Liv	2,1	3,0
Swedbank Robur fonder	1,5	2,1

Lundbergs aktieinnehav 2016-02-23

Antal A-aktier	6 032 000
Antal B-aktier	10 550 000

Andel av Lundbergs tillgångar 5,4%

Ordförande Stuart E. Graham
VD Johan Karlström
www.skanska.com

Årsredovisning

Styrelsen och verkställande direktören i L E Lundbergföretagen AB (publ), organisationsnummer 556056-8817, får härmed avge årsredovisning för verksamhetsåret 2015 för koncernen och moderbolaget.

Förvaltningsberättelse	34
Definitioner	43
Koncernen	
Resultaträkning	44
Rapport över totalresultat	44
Balansräkning	45
Rapport över förändring i eget kapital	46
Kassaflödesanalys	46
Noter	47
Moderbolaget	
Resultaträkning	71
Rapport över totalresultat	71
Balansräkning	72
Rapport över förändring i eget kapital	73
Kassaflödesanalys	73
Noter	74
Förslag till vinstdisposition	80
Revisionsberättelse	81

Förvaltningsberättelse

Lundbergs är ett investeringsföretag med en portfölj av tillgångar omfattande främst ett helägt fastighetsbolag och ett antal större innehav i börsnoterade företag. Av dessa börsnoterade företag är två dotterbolag, Holmen och Hufvudstaden, vilket innebär att de konsolideras i koncernredovisningen.

Koncernen

Verksamheten består av fastighetsrörelse, tillverkning och försäljning av tryckpapper, kartong, trävaror, skogs- och kraftrörelse samt aktieförvaltning (inklusive handel med värdepapper). Koncernens verksamhet beskrivs nedan. Information om koncernens verksamhetsgrenar (Lundbergs, Hufvudstaden och Holmen) redovisas på sidorna 34-38. Moderbolaget beskrivs på sidorna 38-39. Bolagsstyrningsrapport framgår av sidorna 39-43.

Omsättning och resultat

Koncernens nettoomsättning uppgick till 20 347 mnkr (19 952).

Rörelseresultatet blev 8 597 mnkr (6 362). I resultatet ingår inga reverseringar/nedskrivningar av börsnoterade aktier och intressebolagsandelar (294). Övriga nedskrivningar och orealiserade värdeförändringar har påverkat resultatet med 4 475 mnkr (1 918).

Finansnettot var -338 mnkr (-398).

Resultatet efter finansiella poster blev 8 258 mnkr (5 964).

Resultatet efter skatt uppgick till 6 652 mnkr (4 900). Resultat per aktie hänförligt till moderbolagets aktieägare blev 35:29 kronor (25:75).

Skatt

Koncernens skattekostnad uppgick till 1 606 mnkr (1 064).

Investeringar

Investeringar redovisas under respektive verksamhetsgren och moderbolaget nedan.

Eget kapital

Koncernens egna kapital ökade med 5 687 mnkr. Förändringen består främst av årets resultat 6 652 mnkr, utdelning -1 511 mnkr och övrigt totalresultat om 548 mnkr.

Koncernens egna kapital uppgick till 72 790 mnkr (67 103) varav innehav utan bestämmande inflytande utgjorde 24 766 mnkr (23 272).

Finansiering

Den räntebärande nettoskulden minskade med 830 mnkr till 15 303 mnkr (16 134). Räntebärande skulder uppgick till 16 236 mnkr (17 094) och räntebärande tillgångar till 932 mnkr (960). Soliditeten uppgick till 67 procent (65). Skuldsättningsgraden var 0,21 (0,24).

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Den finansiella riskhanteringen beslutas av respektive styrelse i Lundbergs, Hufvudstaden och Holmen. Riskhanteringen bedrivs enligt den finanspolicy som styrelsen i respektive bolag har fastställt och har det gemensamt att de syftar till en låg risknivå. Hos samtliga tre bolag är riskhanteringen centraliserad till en särskild avdelning. För en utförligare beskrivning av hanteringen av finansiella risker se not 37 på sidan 66. Övrig information om risker och osäkerhetsfaktorer finns under respektive verksamhetsgren. I not 36 på sidan 65 redogörs för väsentliga bedömningar och uppskattningar.

Verksamhetsgrenar

LUNDBERGS

Med Lundbergs avses här moderbolaget L E Lundbergföretagen AB, de helägda dotterföretagen och i förekommande fall deras koncerner inom fastighetsrörelse och aktieförvaltning (handel med värdepapper). Verksamheten är uppdelad i två rörelsegrenar, Fastighetsrörelse och Aktieförvaltning.

Omsättning och resultat

Nettoomsättningen uppgick till 2 644 mnkr (2 292) och rörelse-resultatet blev 3 283 mnkr (2 459).

Fastighetsrörelse

Nettoomsättningen uppgick till 1 343 mnkr (1 238) och rörelse-resultatet till 2 117 mnkr (1 194).

Ökningen av resultatet beror främst på högre orealiserade värdeförändringar i förvaltningsfastigheterna jämfört med föregående år. Den totala hyresvakansgraden uppgick till 3,8 procent (2,4).

Investeringar i förvaltningsfastigheter har skett med 220 mnkr (161), i fastighetsprojekt med 245 mnkr (434) och i inventarier med 4 mnkr (4). För närvarande pågår nyproduktion av två bostadsfastigheter i Örebro. I slutet av året påbörjades ett större nybyggnadsprojekt i Norrköping omfattande 392 bostadshyresrätter. Under året färdigställdes bostadsfastigheten Isopen 1 i Örebro och de kommersiella fastigheterna Barkassen 5 i Karlstad och Braxen 19 i Linköping.

En intern värdering av fastighetsbeståndet har per den 31 december 2015 skett genom att varje enskild fastighets verkliga värde bedömts. Värderingarna baseras såväl på ortsprismaterial som på nuvärdet av uppskattade framtida betalningsströmmar. För att säkerställa värderingen har externa värderingar inhämtats för en del av fastighetsbeståndet. Det verkliga värdet bedöms uppgå till 16 697 mnkr (14 902). Värderingsmetod och antaganden beskrivs i not 19 på sidan 58.

Exploateringsfastigheterna upptas i balansräkningen till 167 mnkr utgörande det lägsta av anskaffningsvärdet eller nettoförsäljningsvärdet. Exploateringsfastigheter har sålts för 84 mnkr (26).

Aktieförvaltning

Nettoomsättningen uppgick till 1 301 mnkr (1 054) och rörelse-resultatet till 1 166 mnkr (1 265).

I rörelseresultatet ingår resultat från andelar i intresseföretag med 370 mnkr (528). I resultatet för 2014 ingår reversering av tidigare nedskrivning av andelen i Husqvarna med 294 mnkr.

Under året har 6 000 000 aktier av serie A i Industrivärden förvärvats för 1 012 mnkr. Nettoinvesteringar i aktier uppgick till 980 mnkr (965).

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Fastighetsrörelse

Förändringar på fastighetsmarknaden, till exempel till följd av konjunktursvängningar, påverkar fastigheternas verkliga värde vilket är både en risk och en möjlighet.

Möjligheterna att på kort sikt påverka resultatet i den löpande verksamheten är begränsade. Intäkterna från de kommersiella lokalerna är reglerade av förhållandevis långa hyresavtal, vanligen tre till fem år. För bostäder gäller tillsvidareavtal med rätt för hyresgästen att säga upp hyresavtalet med tre månaders varsel. Rörelsekostnaderna är svåra att förändra i ett kort perspektiv med bibehållen service och kvalitet. Lönsamheten påverkas av konjunkturen och ränteläget men även av politiska beslut. För att frångå riktlinjer hantera möjligheter och risker i ett fastighetsbolag krävs därför lång framförhållning och ett aktivt arbete med att utveckla de befintliga fastigheterna.

Lundbergs fastighetsbestånd består av centralt belägna bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter. Fastigheterna är koncentrerade till huvudsakligen större städer med positiv utveckling. Den uthyrningsbara ytan i fastighetsbeståndet består till 49 procent av bostäder och 51 procent lokaler. Den jämna fördelningen mellan bostäder och lokaler gör verksamheten mindre konjunkturkänslig.

Bolaget arbetar aktivt med att optimera fastigheternas energiförbrukning och därmed sänka driftkostnaderna samt med uppföljning och styrning av kostnader i varje enskild fastighet.

Samtliga fastigheter är fullvärdeförsäkrade.

Aktieförvaltning

Aktierisk omfattar aktiekursrisk och likviditetsrisk. Med aktiekursrisk avses risken för värdenedgång på grund av förändringar i kurser på aktiemarknaden. Likviditetsrisk kan uppkomma om en aktie är svår att avyttra. Lundbergs har som strategi att inneha större aktieinnehav i ett begränsat antal bolag. Dessa aktieinnehav kan förändras över tiden. Lundbergs nuvarande aktieinnehav är delvis i bolag som är verksamma inom samma eller likartade branscher. Även framledes kan aktieinnehaven komma att ha en koncentration till vissa branscher, vilket i så fall medför att en större riskexponering kan förekomma gentemot enskilda branscher och/eller bolag.

Icke finansiella resultatindikationer

Lundbergs har kollektivavtal för både tjänstemän och kollektivanställda. Både sjukfrånvaron och personalomsättningen är låg. Tydliga riktlinjer finns för att säkerställa att ingen diskriminering eller osakliga löneskillnader uppstår.

Fastighets AB L E Lundberg är sedan många år kvalitets-, miljö- och energicertifierat. Certifieringarna och det verksamhetsledningssystem som är upprättat efter gällande kravstandarder säkerställer att bolagets affärsidé, strategi och inriktning följs i den dagliga verksamheten.

Bolaget erbjuder välskötta och välbelägna bostäder och lokaler i fastigheter där trygghet och säkerhet står i fokus. Genom hög servicegrad och personligt bemötande skapas långsiktiga relationer med hyresgästerna. Kundnytta, effektivitet och lönsamhet ska präglade allt arbete i företaget. Arbetet ska vara systematiskt med korta beslutsvägar. Genom goda boende- och arbetsmiljöer minskar omflyttningen av hyresgäster och därmed material- och kemikalieåtgången.

Genom ständiga förbättringar ska företagets miljöbelastning minska. Den största påverkan på miljön har energianvändningen vid driften av fastigheterna. Målet är att över tid minska den totala energiförbrukningen av värme, el och kyla. Det pågår ett aktivt arbete med energibesparing och under det senaste året har den totala normalårskorrigerade energiförbrukningen per m² A_{temp} minskat med 6 procent. Under de senaste fem åren har den minskat med 20 procent. Från den 1 januari 2016 köper bolaget enbart el producerad av vindkraft. Värmeanvändningen baseras på fjärrvärme och värmepumpar vilket medför låga utsläpp av CO₂.

Bolagets miljöregler innebär att miljögodkänt byggmaterial ska användas, vilket även gäller för entreprenörer, materialleverantörer och konsulter.

Inga verksamheter för vilka tillstånd eller anmälan krävs enligt Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd bedrevs under 2015.

Framtidsutsikter

Lundbergs fastighetsbestånd är koncentrerat till centrala lägen vilket gör att efterfrågan på bolagets bostäder och lokaler bedöms vara stabil. Uthyrningsgraden vid ingången av året är god. Lundbergs fortsätter aktivt utvecklingen av befintligt fastighetsbestånd samtidigt som bolaget genomför investeringar i nya projekt.

HUFVUDSTADEN

Hufvudstadens verksamhet består i att äga och förvalta kommersiella kontors- och butiksfastigheter i centrala Stockholm och centrala Göteborg.

För en utförligare beskrivning än nedan hänvisas till Hufvudstadens årsredovisning för 2015.

Omsättning och resultat

Nettoomsättningen uppgick till 1 689 mnkr (1 665). Rörelseresultatet blev 4 571 mnkr (2 650). Ökningen av resultatet beror främst på högre realiserade värdeförändringar jämfört med föregående år. Den totala vakansgraden per den 31 december var 4,5 procent (5,6).

Förvaltningsfastigheter

Under året investerades 497 mnkr (240) i fastigheter och 4 mnkr (5) i inventarier.

En intern värdering av fastighetsbeståndet har per den 31 december 2015 skett genom att varje enskild fastighets verkliga värde bedömts. Bedömningen har gjorts genom tillämpning av värdering enligt en variant av ortsprismetoden som kallas för nettokapitaliseringsmetoden. Metoden innebär att marknadens avkastningskrav sätts i relation till fastigheternas driftsnetto. För att säkerställa värderingarna har externa värderingar inhämtats för en del av fastighetsbeståndet.

Det verkliga värdet bedöms uppgå till 31 740 mnkr (27 817). Värderingsmetod och antaganden beskrivs i not 19 på sidan 58.

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Hufvudstadens möjligheter att på kort sikt påverka resultatet i den löpande verksamheten är begränsade. Intäkterna är reglerade av förhållandevis långa hyresavtal, vanligen tre till fem år, och rörelsekostnaderna är svåra att förändra i ett kort perspektiv med bibehållen service och kvalitet.

Hufvudstadens lönsamhet och verksamhet påverkas framför allt av makroekonomiska faktorer såsom konjunktur och ränteläge samt den regionala utvecklingen i Stockholm och Göteborg, men även av politiska beslut. För att framgångsrikt hantera möjligheter och risker i ett fastighetsbolag krävs därför lång framförhållning och tydliga strategier.

Förändringar i fastigheternas verkliga värde, till följd av konjunktursvängningar med mera, är både en risk och en möjlighet. Risken begränsas dock av fastigheternas koncentration till de mest attraktiva kommersiella lägena.

Icke finansiella resultatindikationer

Ett ansvarsfullt företagande såväl internt som externt är en förutsättning för framgång. Hufvudstaden bidrar till samhällsutvecklingen genom att ta ansvar för sina fastigheter och den omgivande miljön. Bolaget försäkras sig om att gällande lagar och avtal följs genom att ställa krav på entreprenörer och underleverantörer. Hufvudstadens värdegrund präglar medarbetarnas agerande och är ett aktivt redskap i det dagliga arbetet.

Hufvudstaden arbetar aktivt för att minska negativ miljöpåverkan, till exempel genom minskad energianvändning och krav på miljöanpassade produkter.

Framtidsutsikter

Hufvudstaden äger fastigheter i centrala Stockholm och centrala Göteborg. Båda städerna har en positiv utveckling med en hög tillväxt, vilket möjliggör fortsatt expansion. Fastighetsmarknaden är stark med låga räntenivåer, bra finansieringsmöjligheter på en väl fungerande kapitalmarknad samt brist på attraktiva alternativplaceringar. Det har medfört en stor efterfrågan att investera i fastigheter i CBD men ett litet utbud då få vill avyttra Direktavkastningskraven har sjunkit till historiskt låga nivåer. Hufvudstadens bedömning är att lågräntemiljön kommer bestå vilket antas leda till en fortsatt hög efterfrågan på fastigheter.

Sysselsättningsökningen, den ekonomiska tillväxten och en stark privat konsumtion har en positiv effekt på hyresmarknaden med sjunkande vakanser och stigande hyror för både kontors- och butikslokaler. Städerna gynnas även av en ökad turism från både inhemska och internationella besökare. Hufvudstaden ser därför möjligheter till att den goda utvecklingen fortsätter i sina marknadsområden.

HOLMEN

Holmen tillverkar tryckpapper, kartong och trävaror samt bedriver verksamhet inom skogsbruk och energi.

För en utförligare beskrivning än nedan hänvisas till Holmens årsredovisning för 2015.

Omsättning och resultat

Nettoomsättningen uppgick till 16 014 mnkr (15 994).

Rörelseresultatet blev 769 mnkr (1 284). Exklusive nedskrivning av anläggningstillgångar, avsättning för kostnader samt effekter av brand uppgår rörelseresultatet till 1 700 mnkr (1 734). Resultatet påverkades negativt av prisnedgångar på tryckpapper och sågade trävaror samt flera större ombyggnads- och underhållsstopp. Detta uppvägdes till stor del av en svagare svensk krona, bra produktion och kostnadsrationaliseringar.

Investeringar

Investeringarna uppgick till 874 mnkr (830).

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Holmens resultat påverkas av olika intäkt- och kostnadsposter. Intäkter från de produktinriktade affärsområdena kommer från försäljning av kartong, tryckpapper och trävaror. Förändringar i priser och leveranser beror till stor del på utvecklingen av marknaden i Europa. Den påverkas i sin tur av flera faktorer, såsom efterfrågan, produktionen bland europeiska producenter, förändringar av import till, samt möjligheterna att med lönsamhet exportera från, Europa.

Intäkterna från de råvaruinriktade affärsområdena kommer från försäljning av virke och elkraft i Sverige. Leveranserna kan variera mellan åren men är på sikt förutsägbara.

Virke och el är samtidigt de två största råvarukostnaderna för Holmens industriverksamhet. För att minska exponeringen mot förändringar i elpriset används fysiska leveransavtal med fast pris vilka kompletteras med finansiella säkringar.

Holmens resultat påverkas av valutakursförändringar främst genom att en väsentlig del av försäljningen sker i andra valutor än kostnaderna. För att minska resultatpåverkan av förändrade valutakurser säkras nettoflödet med valutaterminer.

Holmen försäkrar sina anläggningar till återanskaffningsvärde mot egendoms- och avbrottsskador. Den egna risken varierar mellan olika anläggningar men uppgår som mest till 30 mnkr för en enskild skada. Holmens skogsinnehav försäkras inte. Arealerna är spridda över stora delar av landet och risken för omfattande samtida skador har inte bedömts motivera den kostnad det skulle innebära att försäkra skogsinnehavet. Holmen har ansvarsförsäkring som även omfattar plötslig och oförutsedd miljöskada som drabbar "tredje man".

Icke finansiella resultatindikationer

Personal

Holmens personalarbete styrs av lagar och avtal samt policyer. Holmens gemensamma värderingar, mod, engagemang och ansvar syftar till att skapa en kultur där viljan till utveckling är drivande. Förväntningarna på vad organisationen och medarbetarna ska uppnå tydliggörs genom en målstyrningsprocess där framgångsfaktorer identifieras och utvecklingen följs upp via nyckeltal. Kompetensutveckling och kompetensförsörjning är avgörande för att kunna möta de förändringar som sker inom branschen. För att säkerställa en god utveckling av ledarskapet bedriver Holmen interna ledarskapsprogram för chefer på alla nivåer. Möjligheterna att utvecklas i arbete ska vara rättvisa och likvärdiga. Diskriminering och trakasserier på arbetsplatsen får inte förekomma.

Holmens sjukfrånvaro var 4,2 procent (3,9). Holmen har som mål att uppnå en skadefri verksamhet för de anställda genom att erbjuda en sund, inspirerande och säker arbetsmiljö utifrån fysiska, psykologiska och sociala aspekter.

Miljö

Miljö och energihänsyn är en självklar del i Holmens planering av produktion och investeringar. Verksamheten kännetecknas av resurseffektivt nyttjande av förnybar råvara och energi. Så långt som möjligt återvinns energi, kemikalier och fibrer i syfte att minimera miljöpåverkan från produktionen.

Holmen följer lagstiftningens och myndigheternas krav inom miljöområdet. Detta säkerställs dels via lagstadgad myndighets-tillsyn dels genom det förbättringsarbete som bedrivs vid produktionsanläggningarna inom ramen för miljö och energiledningssystemen. Anläggningarnas miljöpåverkan sker huvudsakligen genom utsläpp till luft och vatten.

Holmen bedrev vid årsskiftet 2015/2016 tillståndspliktig verksamhet vid sju anläggningar. Tillstånden anger bland annat villkor för tillåten produktionsvolym samt tillåtna utsläpp till luft och vatten.

Verksamheterna i Holmens produktionsanläggningar var vid årsskiftet 2015/2016 certifierade enligt kvalitets-, miljö- och energiledningssystem. Förutom dessa certifieringar hade samtliga anläggningar, där vedråvara används, spårbarhetscertifikat för använd vedråvara. Holmen Skogs verksamhet är certifierat enligt miljöledningssystem och är dessutom certifierat enligt kriterier utfärdade av PEFC™ respektive FSC®.

Framtidsutsikter

Marknadsläget för kartong är bra men kommer under 2016 påverkas av ny kapacitet som tillförs marknaden. Iggesund Paperboard slutför under 2016 ett investeringsprogram i ökad kartong- och massakapacitet vilket utöver att ge ökad volym även ska sänka

produktionskostnaderna. Efterfrågan på tryckpapper minskar strukturellt. Holmen Paper fortsätter omställningen till att bli en specialpapperstillverkare genom att öka försäljningen av magasin- och bokpapper baserat på färsk fiber samtidigt som beroendet av tidningspapper minskas. Efterfrågan på sågade trävaror är god men marknaden pressas av högt utbud och utvecklingen för 2016 är osäker. Skörden av egen skog följer gällande avverkningsplan. Produktionen av vattenkraft var hög under 2015 till följd av riklig vattentillgång men väntas under 2016 återgå till normal nivå.

Moderbolaget

Moderbolaget är ett investeringsföretag som äger, förvaltar och utvecklar företag.

Årets resultat uppgick till 1 801 mnkr (1 939). I resultatet ingår utdelningar med 1 865 mnkr (1 724). I resultatet för 2014 ingår reversering av tidigare nedskrivning av andelen i Husqvarna med 327 mnkr.

Nettoinvesteringar i börsnoterade aktier uppgick till 1 012 mnkr (967).

Företagsinformation avseende L E Lundbergföretagen AB, se not 2 sidan 51.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämans beslut. Till ledningen har årsstämman 2015 fattat beslut om riktlinjer avseende ersättning vilka framgår av not 5 på sidan 52.

Styrelsen föreslår att årsstämman 2016 fattar beslut om oförändrade riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till ledande befattningshavare.

Ersättning till ledande befattningshavare ska kunna utgöras av fast lön, bonus, övriga förmåner samt pension. Den sammanlagda ersättningen bör vara marknadsmässig och konkurrenskraftig samt stå i relation till prestation, ansvar och befogenheter.

För ledande befattningshavare anställda i L E Lundbergföretagen AB eller Fastighets AB L E Lundberg ska eventuell bonus vara kopplad till förutbestämda och mätbara kriterier baserade på resultat- och lönsamhetsmål, vara maximerad och inte överstiga tre månadslöner. För ledande befattningshavare anställda i L E Lundberg Kapitalförvaltning AB ska eventuell bonus baseras på aktivitetsmässigt resultat, varvid bonusen ska vara maximerad till cirka 15 procent av uppnått resultat över tiden. Bonus ska i normalfallet inte vara pensionsgrundande.

Vid uppsägning av anställningsavtal från bolagets sida ska uppsägningstiden vara längst tolv månader. Vid uppsägning från bolagets sida kan, i förekommande fall, avgångsvederlag motsvarande sex månadslöner utgå.

Pensionsrätt för VD och för övriga ledande befattningshavare ska gälla från 65 års ålder, med förmåner motsvarande ITP-planen. Kompletterande pensionslösningar kan tillkomma. Ersättning ska inte utgå i form av optioner eller andra aktierelaterade incitamentsprogram.

Dessa riktlinjer ska omfatta de personer som under den tid riktlinjerna gäller utgör ledande befattningshavare i L E Lundbergföretagen AB och dess helägda dotterbolag Fastighets AB L E Lundberg och L E Lundberg Kapitalförvaltning AB. Riktlinjerna gäller för avtal som ingås efter årsstämans beslut, samt för det fall ändringar görs i befintliga avtal efter denna tidpunkt. Styrelsen ska ha rätt att frånga riktlinjerna om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

För riktlinjer avseende ledande befattningshavare i Holmen och Hufvudstaden hänvisas till deras respektive årsredovisningar.

Aktieinformation

Aktiekapitalet i L E Lundbergföretagen AB uppgick vid årets slut till 1 240 mnkr. Antalet aktier uppgick till 124 000 000, var och en med ett kvotvärde av 10 kronor. Aktierna är fördelade på 48 000 000 aktier av serie A med tio röster vardera och 76 000 000 aktier av serie B med en röst vardera. På begäran av ägare av aktie av serie A ska aktie av serie A kunna omvandlas till aktie av serie B.

Det finns inga begränsningar avseende aktiernas överlåtelsebarhet i bolagsordningen. Någon begränsning av hur många röster varje aktieägare kan avge vid årsstämma finns inte.

Största ägare är Fredrik Lundberg (inklusive bolag och maka) med totalt 42,3 procent av aktiekapitalet och 71,0 procent av rösterna. Därefter följer Louise Lindh (inklusive familj) och Katarina Martinson (inklusive familj) som vardera äger 14,0 procent av aktiekapitalet och 11,2 procent av rösterna. Resterande aktieägars respektive innehav understiger tio procent av rösterna.

Anställda har inget aktieinnehav via pensionsstiftelse eller genom annan utfästelse.

Enligt bolagsordningen ska styrelsen utöver de ledamöter som enligt lag utses av annan än bolagsstämman bestå av lägst fem och högst tio ledamöter med högst tre suppleanter. Val av ledamöter och suppleanter ska ske på bolagsstämma.

Mellan Fredrik Lundberg (inklusive bolag), Louise Lindh och Katarina Martinson finns ett aktieägaravtal som bland annat innehåller en överlåtelsebegränsning för det fall annan part än Fredrik Lundberg (inklusive bolag) önskar minska sitt innehav av aktier av serie A. I övrigt finns inga kända avtal som skulle påverkas till följd av ett offentligt uppköpserbjudande.

Aterköp av egna aktier

Vid årsstämman den 15 april 2015 förnyades bemyndigandet för styrelsen att fatta beslut att förvärva upp till 10 procent av bolagets aktier av serie B. Bemyndigandet har dock inte utnyttjats. Styrelsen föreslår att också årsstämman 2016 bemyndigar styrelsen att återköpa upp till 10 procent av bolagets aktier av serie B.

Händelser efter räkenskapsårets utgång

I februari har aktier förvärvats i Industrivärden i sådan omfattning att Lundbergs herefter äger 14,0 procent av aktiekapitalet och 20,2 procent av rösterna. Därmed övergår Industrivärden till att redovisas som ett intresseföretag.

Bolagsstyrningsrapport

Inledning

Bolagsstyrningen i L E Lundbergföretagen AB utgår från bland annat bolagsordningen, den svenska aktiebolagslagen, Nasdaq Stockholms Regelverk för emittenter, Svensk kod för bolagsstyrning (tillgänglig på www.bolagsstyrning.se) ("Koden") samt andra tillämpliga lagar och regler. Koden är ett led i självregleringen inom det svenska näringslivet och bygger på principen följ eller förklara ("comply or explain"). Det innebär att ett bolag som tillämpar Koden kan avvika från enskilda regler men då ska förklaringar avges där skälen till varje avvikelse redovisas samt en beskrivning lämnas av den lösning som istället valts.

Ansvarsfördelning

Aktieägarna utövar sitt inflytande över L E Lundbergföretagen AB på bolagsstämman som är bolagets högsta beslutande organ, medan ansvaret för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter ankommer på styrelsen och verkställande direktören i enlighet med svensk aktiebolagslag, andra lagar och förordningar, gällande regler för aktiemarknadsbolag, bolagsordningen och styrelsens interna styrinstrument.

Aktieägarna

I februari 2016 hade bolaget 24 719 aktieägare. De tio största ägarna hade ett totalt innehav motsvarande 77,9 procent av aktiekapitalet. Utländska investerare ägde cirka 5,5 procent av aktiekapitalet.

Bolagsstämman

Bolagsstämman är det högsta beslutande organet i L E Lundbergföretagen AB. Vid årsstämman som hålls i Stockholm eller Norrköping inom sex månader efter räkenskapsårets utgång fastställs resultat- och balansräkningar, beslutas om utdelning och ansvarsfrihet för styrelseledamöter och VD, väljs styrelse och fastställs dess arvode, väljs i förekommande fall revisorer och beslutas om arvode till revisorerna, behandlas andra lagstadgade ärenden samt fattas beslut om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt om andra förslag från styrelsen och aktieägare.

Samtliga aktieägare som är registrerade i aktieboken på en viss avstämningsdag och som anmält deltagande i tid har rätt att delta i stämman och rösta för det totala innehavet av aktier. Aktieägare kan företrädas av ombud. Aktieägare vars aktier är förvaltarregistrerade måste, för att kunna utöva rösträtt på bolagsstämman, tillfälligt omregistrera sina aktier i eget namn, enligt vad som följer av kallelsen till bolagsstämman.

Årsstämman 2015 ägde rum den 15 april 2015. Vid stämman framlades årsredovisningen och revisionsberättelsen samt koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen. I anslutning här till lämnade styrelseordföranden information om styrelsens arbete samt redogjorde för samarbetet med revisorerna. Vidare höll verkställande direktören Fredrik Lundberg ett anförande om koncernens verksamhet under 2014.

Revisorerna avrapporterade sin granskning till årsstämman genom avgiven revisionsberättelse och en muntlig redogörelse av arbetet under det gångna året. Vid årsstämman beslutades att fastställa framlagda resultat- och balansräkningar och om att bevilja ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och VD. Vidare beslutade årsstämman om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare i enlighet med vad som framgår av sidan 52 samt bemyndigade styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier.

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom annonsering i Post- och Inrikes tidningar samt på bolagets webbplats. Att kallelse skett ska annonseras i Dagens Nyheter. Kallelse till årsstämma samt till extra bolagsstämma som inte ska behandla ändring av bolagsordningen ska ske tidigast sex veckor och senast fyra veckor före stämman. Kallelse till annan extra bolagsstämma ska ske tidigast sex veckor och senast tre veckor före stämman.

Valberedning

Mot bakgrund av aktieägarkretsens sammansättning har en valberedning inte ansetts behövlig. Förslag avseende val av ordförande vid årsstämma, styrelseval och i förekommande fall revisorsval samt förslag till arvode åt styrelseledamöterna och revisorerna lämnas därför av bolagets större aktieägare och presenteras i kallelse till årsstämma samt på bolagets hemsida. Bolaget avviker således från Kodens regler avseende valberedning.

Styrelsen och dess arbete

Styrelsens sammansättning

Bolagets styrelse ska enligt bolagsordningen bestå av fem till tio ledamöter med högst tre suppleanter valda av bolagsstämman för tiden intill slutet av nästa årsstämma. L E Lundbergföretagen ABs styrelse, som utsetts av årsstämman 2015, består av åtta ledamöter inklusive verkställande direktören.

Ordföranden Mats Guldbrand har tidigare bland annat varit aktiechef vid AMF Pension. Carl Bennet är bland annat styrelseordförande i Elanders, Getinge och Lifco. Lilian Fossum Biner är bland annat styrelseledamot i Nobia AB, Oriflame Cosmetics och Thule Group. Louise Lindh är vice verkställande direktör i Fastighets AB L E Lundberg. Fredrik Lundberg är verkställande direktör i L E Lundbergföretagen AB. Katarina Martinson är bland annat styrelseledamot i Husqvarna och Indutrade. Sten Peterson är verkställande direktör i Byggnads AB Karlsson & Wingsjö. Lars Pettersson har bland annat varit verkställande direktör och koncernchef i Sandvik AB. En presentation av de uppdrag som styrelseledamöterna för närvarande innehar se Styrelsen sid 82.

Samtliga styrelseledamöter anses vara oberoende i förhållande till bolaget och dess ledning med undantag av Fredrik Lundberg (i egenskap av verkställande direktör), Louise Lindh (i egenskap av vice verkställande direktör i det helägda dotterbolaget Fastighets AB L E Lundberg) samt Sten Peterson (i egenskap av verkställande direktör i Byggnads AB Karlsson & Wingsjö, i vilket Fredrik Lundberg är styrelseordförande och majoritetsaktieägare). Vidare är samtliga styrelseledamöter utom Louise Lindh, Fredrik Lundberg, Katarina Martinson och Sten Peterson att betrakta som oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Styrelsen uppfyller således de krav på oberoende som uppställs i Koden. Styrelsens sammansättning avviker däremot från Kodens bestämmelse 4.3 genom att två av ledamöterna ingår i ledningen för bolaget respektive bolagets dotterbolag. Denna avvikelse motiveras av att det är lämpligt att styrelsens sammansättning speglar ägarförhållandet i bolaget.

En jämn könsfördelning eftersträvas och styrelsen består av tre kvinnor och fem män. Könsfördelningen i styrelsen är således relativt god och uppfyller Kollegiet för svensk bolagsstyrnings ambitionsnivå för större bolag.

Ordföranden

Vid årsstämman 2015 valdes Mats Guldbrand till styrelsens ordförande. Ordföranden organiserar och leder styrelsens arbete så att detta utövas effektivt och i enlighet med svensk aktiebolagslag, andra lagar och förordningar, gällande regler för aktiemarknadsbolag (inklusive Koden) och styrelsens interna styrinstrument. Ordföranden följer verksamheten i dialog med verkställande direktören

och ansvarar för att övriga styrelseledamöter erhåller tillfredsställande information och beslutsunderlag samt förmedlar eventuella synpunkter från aktieägarna till styrelsen. Ordföranden ansvarar för att styrelsen fortlöpande uppdaterar och fördjupar sina kunskaper om bolaget samt i övrigt får den utbildning som krävs för att styrelsearbetet ska kunna bedrivas effektivt. För att säkerställa kvaliteten på styrelsens arbete samt klarlägga eventuella behov av ytterligare kompetens och erfarenhet genomför ordföranden, i enlighet med styrelsens arbetsordning, årligen en utvärdering av styrelsens arbete. Styrelseordföranden har haft enskild diskussion med respektive ledamot i syfte är att få en uppfattning om styrelseledamöternas åsikt om hur styrelsearbetet bedrivs och vilka åtgärder som kan göras för att effektivisera detta. Resultatet av utvärderingen har diskuterats gemensamt i styrelsen.

Styrelsens arbete

Styrelsen fastställer årligen en skriftlig arbetsordning som reglerar styrelsens arbete och dess inbördes arbetsfördelning, beslutsordningen inom styrelsen, styrelsens mötesordning samt ordförandens arbetsuppgifter. Därutöver har styrelsen bland annat utfärdat en finanspolicy, en informationspolicy samt utfärdat skriftliga instruktioner avseende arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören.

Styrelsen övervakar verkställande direktörens arbete genom löpande uppföljning av verksamheten under året, ansvarar för att organisation, ledning och riktlinjer för förvaltning av bolagets angelägenheter är ändamålsenligt uppbyggda och att det finns en tillfredsställande intern kontroll. Styrelsen ansvarar vidare för utveckling och uppföljning av bolagets strategier genom planer och mål, beslut om förvärv och avyttringar av verksamheter, större investeringar, samt ersättning till verkställande direktören i enlighet med de riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som beslutats av årsstämman. En gång per år behandlar styrelsen utvärderingen av verkställande direktörens arbete, varvid ingen från bolagsledningen närvarar. Styrelsen godkänner även de väsentliga uppdrag som verkställande direktören har utanför bolaget.

Enligt nu gällande arbetsordning ska styrelsen sammanträda vid minst fyra ordinarie tillfällen och vid ett konstituerande sammanträde per år. Vid behov ska extra sammanträden hållas för särskilda frågor. Antalet styrelsemöten uppgick 2015 till fem stycken. Styrelsen har ägnat särskild uppmärksamhet åt strategiska och finansiella frågor, konjunkturfrågor, investeringsfrågor och redovisningsmässiga frågor. Vid varje ordinarie styrelsemöte har redogörelser dessutom lämnats över utvecklingen i Fastighets AB L E Lundberg och L E Lundberg Kapitalförvaltning samt i portföljbolagen.

Närvaron vid årets styrelsemöten har varit mycket god. Samtliga ledamöter har deltagit vid samtliga styrelsemöten, med undantag av Katarina Martinson som varit förhindrad att delta vid ett möte. Koncernens ekonomi- och finansdirektör deltar vid styrelsemöten liksom styrelsens sekreterare som är en från bolaget fristående advokat. Andra befattningshavare deltar vid styrelsens sammanträden såsom föredragande av särskilda frågor eller om så annars bedöms lämpligt.

Ersättning till styrelsen

Arvodet till styrelsens ledamöter valda av bolagsstämman beslutas av bolagsstämman på förslag av bolagets största aktieägare. Vid årsstämman 2015 beslutades att arvode till styrelsen, från årsstämman 2015 till och med årsstämman 2016, ska utgå med sammanlagt 2 250 000 kronor varav 750 000 kronor till styrelsens ordförande. Till var och en av övriga av årsstämman valda ledamöter, förutom verkställande direktören, ska utgå ett arvode om 250 000 kronor. Eventuell ytterligare ersättning som har utgått till någon styrelseledamot, inklusive till verkställande direktören, framgår av koncernredovisningens not 5.

Revisionsutskott

Styrelsen har prövat frågan om inrättandet av ett revisionsutskott och beslutat att inte inrätta ett sådant. Istället fullgör styrelsen i sin helhet de uppgifter som ankommer på revisionsutskottet. Detta fungerar väl i den relativt sett lilla styrelse som bolaget har och innebär dessutom att hela styrelsen har full insyn i och aktivt tar del i dessa viktiga uppgifter. Styrelsen har sålunda under 2015 bedömt systemen för intern kontroll avseende finansiell rapportering. Detta syftar till att säkerställa att verksamheten är effektiv och bedrivs i enlighet med lagar och förordningar samt att den ekonomiska rapporteringen är tillförlitlig. Styrelsen har tagit del av och utvärderat rutinerna för redovisning och ekonomisk rapportering samt följt upp och utvärderat de externa revisorernas arbete, kvalifikation och oberoende. Styrelsen bistår vidare koncernledningen med identifiering och utvärdering av de främsta riskerna i verksamheten och tillser att ledningen inriktar arbetet på att hantera dessa. Styrelsen har två gånger under 2015 haft genomgångar med och fått rapporter från bolagets externa revisorer, varvid en gång utan närvaro av verkställande direktören eller andra i bolagsledningen. Revisorernas rapporter har inte föranlett någon särskild åtgärd från styrelsen.

Ersättningsutskott

Frågor om ersättning och andra anställningsvillkor avseende verkställande direktören, bereds av styrelsens ordförande. Beslut i dessa frågor fattas av styrelsen, varvid verkställande direktören inte deltar. Ersättning och andra anställningsvillkor för övriga ledande befattningshavare förhandlas och avtalas med verkställande direktören. Vidare följer och utvärderar styrelsen samtliga program för rörliga ersättningar till bolagsledningen. Styrelsen följer och utvärderar även tillämpningen av de riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som årsstämman fattar beslut om samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i bolaget. Styrelsen har prövat frågan om inrättande av ett ersättningsutskott men har ansett att den beredning och kompetensfördelning som tillämpas avseende ersättningar är ändamålsenlig och bra. Styrelsen har därför inte funnit anledning till att ändra detta även om det innebär en avvikelse från Kodens regler, i den bemärkelsen att en styrelseledamot som ingår i bolagsledningen deltar i arbetet.

Bolagsledning

Verkställande direktören leder och kontrollerar att verksamheten bedrivs i enlighet med aktiebolagslagen, andra lagar och förordningar, gällande regler för aktiemarknadsbolag, bolagsordningen och styrelsens interna styrinstrument samt i enlighet med av styrelsen fastställda mål och strategier. Verkställande direktören tar i samråd med styrelsens ordförande fram nödvändigt informations- och beslutsunderlag inför styrelsemöten, föredrar ärendena och motiverar förslag till beslut. Verkställande direktören Fredrik Lundberg är född 1951, civilingenjör, civilekonom, ekonom och tekniker. Fredrik Lundberg är styrelseordförande i Fastighets AB L E Lundberg, Holmen, Hufvudstaden, Industrivärden och Indutrade, vice ordförande i Handelsbanken samt styrelseledamot i Skanska. Per den 31 december 2015 innehar Fredrik Lundberg och maka direkt och via bolag 38 000 000 A-aktier och 14 521 000 B-aktier, totalt 52 521 000 aktier i bolaget.

Ersättning till verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare

Årsstämman 2015 beslutade om oförändrade riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Riktlinjerna beskrivs närmare på sidan 52. Bolaget har inga utestående aktie- eller aktiekursrelaterade incitamentsprogram.

Aktivt ägande

L E Lundbergföretagen AB är aktiv ägare i portföljbolagen. I var och ett av dessa bolag representeras bolaget av någon eller några av befattningarna verkställande direktör, vice verkställande direktör eller styrelseledamot i L E Lundbergföretagen AB. Det aktiva ägandet utövas dessutom via deltagande i portföljbolagens valberedningar.

Internrevision

Bolaget har en enkel juridisk och operativ struktur och utarbetade styr- och internkontrollsystem. Styrelsen följer upp bolagets bedömning av den interna kontrollen bland annat genom kontakter med bolagets revisorer. Styrelsen har mot bakgrund av ovanstående valt att inte ha en särskild intern revision.

Revisorer

Enligt bolagsordningen ska bolaget ha två revisorer med eller utan suppleanter, alternativt ett registrerat revisionsbolag. Vid årsstämman 2015 valdes KPMG AB som revisionsbolag för en mandatperiod om ett år. Auktoriserade revisorn Joakim Thilstedt är huvudansvarig för revisionen. Bland Joakim Thilstedts större uppdrag kan nämnas Holmen, Hufvudstaden, Modern Times Group MTG och Ortivus.

Revisionen avrapporteras till aktieägarna i form av revisionsberättelse som utgör en rekommendation till aktieägarna inför beslutspunkterna på årsstämman om fastställande av resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen, disposition av vinsten i moderbolaget samt ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktören. Arbetsinsatserna omfattar bland annat kontroll av efterlevnaden av bolagsordningen, aktiebolagslagen och årsredovisningslagen samt International Financial Reporting Standards (IFRS), frågor rörande värdering av poster i balansräkningen, uppföljningar av väsentliga redovisningsprocesser samt av styrning och ekonomisk kontroll.

Bolaget har utöver revisionsuppdraget konsulterat KPMG AB i frågor som främst berör koncernredovisning. Storleken av till KPMG betalda ersättningar framgår på sidan 53. Som revisor i L E Lundbergföretagen AB med dotterbolag är KPMG AB skyldigt att pröva sitt oberoende inför beslut att genomföra även andra uppdrag.

Bolagsordning

I bolagsordningen är bland annat fastslaget bolagets verksamhet, antalet styrelseledamöter och revisorer, hur kallelse ska ske till bolagsstämma, ärendehantering under årsstämma och var stämma ska hållas. För nu gällande bolagsordning som antogs av årsstämman 2011, se bolagets webbplats www.lundbergforetagen.se under Bolagsstyrning/Bolagsordning.

Information

Bolagets information till aktieägarna och andra intressenter ges via årsredovisningen, boksluts- och delårsrapporterna, pressmeddelanden och bolagets hemsida, www.lundbergforetagen.se. På hemsidan finns också information om bolagsstyrning. Informationsgivningen i bolaget följer en av styrelsen fastställd informationspolicy.

Intern kontroll och riskhantering avseende finansiell rapportering för räkenskapsåret 2015

Enligt årsredovisningslagen ska styrelsen årligen lämna en beskrivning av de viktigaste inslagen i bolagets system för intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön är grunden för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Bolagets interna kontrollstruktur bygger bland annat på en tydlig ansvars- och arbetsfördelning såväl mellan styrelse och verkställande direktör som inom den operativa verksamheten. Policy och riktlinjer dokumenteras och utvärderas kontinuerligt av ledning och styrelse. Dessa styrande dokument samt genomarbetade processbeskrivningar kommuniceras via fastställda informations- och kommunikationsvägar och har därmed gjorts tillgängliga och kända för berörd personal.

Riskbedömning

Bolaget identifierar, analyserar och beslutar om hantering av risker för fel i den finansiella rapporteringen. Styrelsen behandlar utfallet av bolagets process för riskbedömning och riskhantering för att säkerställa att den omfattar alla väsentliga områden och identifierar vid behov nödvändiga åtgärder. Bolagets största verksamhetsrisker kopplas till fastighetsvärdering och finansiella transaktioner (framför allt avseende innehav av börsnoterade aktier).

Kontrollåtgärder

Bolaget har, baserat på gjorda riskbedömningar, fastställt ett antal kontrollåtgärder. Dessa är både av förebyggande natur, det vill säga åtgärder som syftar till att undvika förluster eller felaktigheter i rapporteringen, och av upptäckande natur. Kontrollerna ska även säkerställa att felaktigheter blir rättade. Som exempel på processer med väl genomarbetade kontrollåtgärder kan nämnas ny- och ombyggnad, underhåll och uthyrning i fastighetsförvaltningen samt värdepappershantering i aktieförvaltningen.

Information och kommunikation

Den interna informationen och externa kommunikationen regleras på övergripande nivå bland annat av en informationspolicy. Den interna kommunikationen till och från styrelse och ledning sker bland annat genom att ledningen håller regelbundna informationsmöten. En annan viktig kommunikationskanal är bolagets intranät. Genom detta har samtliga medarbetare tillgång till aktuell information. På intranätet publiceras interna policys, riktlinjer, instruktioner och motsvarande dokument som styr och stöder verksamheten.

Uppföljning

Bolaget utvärderar löpande den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen och att rapporteringen till styrelsen fungerar. Detta sker framför allt genom att ställa frågor och ta del av controllerfunktionens arbete. Styrelsen erhåller kvartalsrapporter med ekonomiskt utfall inklusive ledningens kommentarer till verksamheten. Vid varje ordinarie styrelsesammanträde behandlas den ekonomiska situationen. Bolagets revisor medverkar vid styrelsemöten vid två tillfällen per år och informerar om sina iakttagelser om bolagets interna rutiner och kontrollsystem. Styrelsens ledamöter har då tillfälle att ställa frågor. Styrelsen tar årligen ställning till väsentliga riskområden och utvärderar den interna kontrollen.

Förslag till utdelning och vinstdisposition

Styrelsen har föreslagit en utdelning om 5:30 kronor per aktie eller totalt 657 mnkr. Styrelsens förslag till vinstdisposition redovisas i sin helhet på sidan 80.

DEFINITIONER

Likvida medel

Kassa och bank samt kortfristiga placeringar (maximalt tre månader).

Resultat per aktie

Årets resultat efter skatt dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.

Räntebärande tillgångar

Räntebärande fordringar, kortfristiga placeringar samt kassa och bank.

Räntebärande nettoskuld

Räntebärande skulder och räntebärande avsättningar reducerat med räntebärande tillgångar.

Skatter

Aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Skuldsättningsgrad

Räntebärande nettoskuld dividerad med summan av eget kapital.

Soliditet

Eget kapital uttryckt i procent av balansomslutningen.

Vakansgrad

Bortfall av hyresintäkter i procent av totalt möjliga hyresintäkter.

Resultaträkning samt Rapport över totalresultat, koncernen

RESULTATRÄKNING, mnkr	Not	2015	2014
Nettoomsättning	3	20 347	19 952
Övriga intäkter m m	4	1 000	1 046
		21 347	20 998
Råvaror, förnödenheter samt kostnad sålda lageraktier		- 9 120	- 9 041
Personalkostnader	5	- 2 593	- 2 507
Övriga externa kostnader	6, 7	- 4 606	- 4 213
Avskrivningar	8	- 1 249	- 1 274
Nedskrivningar	9	- 555	- 450
Resultat från andelar i intresseföretag och joint venture	10	324	521
		- 17 799	- 16 965
Värdförändringar förvaltningsfastigheter och derivat	11	4 782	2 046
Värdförändringar biologiska tillgångar	12	267	282
Rörelseresultat	13	8 597	6 362
Finansiella intäkter		4	7
Finansiella kostnader		- 342	- 405
Finansnetto	14	- 338	- 398
Resultat efter finansiella poster		8 258	5 964
Skatt	15	- 1 606	- 1 064
Årets resultat		6 652	4 900
Hänförligt till			
Moderbolagets aktieägare		4 376	3 193
Innehav utan bestämmande inflytande		2 276	1 707
		6 652	4 900
Resultat per aktie, kr ¹		35:29	25:75

1) Hänförligt till moderbolagets aktieägare. Någon utspädning föreligger inte.

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT, mnkr	Not	2015	2014
Årets resultat		6 652	4 900
Övrigt totalresultat			
<i>Poster som inte kan omföras till årets resultat</i>			
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner		209	- 178
Skatt hänförlig till poster som inte kan återföras till årets resultat	15	- 44	35
Andel i intresseföretags övrigt totalresultat		21	- 39
		186	- 182
<i>Poster som kan omföras till årets resultat</i>			
Kassaflödessäkringar			
Omvärdering av derivat redovisat i eget kapital		- 111	- 343
Överfört från eget kapital till resultaträkningen		67	116
Överfört från eget kapital till anläggningstillgångar		10	1
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet		8	355
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet		22	- 101
Finansiella tillgångar som kan säljas			
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital		300	1 426
Skatt som redovisas direkt mot eget kapital	15	95	27
Andel i intresseföretags och joint ventures övrigt totalresultat		- 29	126
		362	1 608
Övrigt totalresultat efter skatt		548	1 426
Årets totalresultat		7 200	6 326
Hänförligt till			
Moderbolagets aktieägare		4 813	4 644
Innehav utan bestämmande inflytande		2 387	1 682
		7 200	6 326

Balansräkning, koncernen

BALANSRÄKNING, mnkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR	37		
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	16	190	197
Materiella anläggningstillgångar	17	10 373	11 316
Biologiska tillgångar	18	17 173	16 867
Förvaltningsfastigheter	19	48 438	42 719
Andelar i intresseföretag och joint venture	2, 20	6 614	6 463
Finansiella placeringar	21, 37	18 621	17 308
Övriga aktier och andelar	22	4	4
Långfristiga finansiella fordringar	23, 37	53	49
Uppskjutna skattefordringar	15	6	1
Summa anläggningstillgångar		101 471	94 924
Omsättningstillgångar			
Omsättningsfastigheter	24	167	124
Varulager	25	3 592	3 685
Kundfordringar	26	2 023	2 371
Skattefordringar	15	44	101
Övriga rörelsefordringar	26	621	468
Kortfristiga finansiella fordringar	23, 37	61	23
Likvida medel	23	818	888
Summa omsättningstillgångar		7 325	7 660
SUMMA TILLGÅNGAR		108 796	102 584
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	28		
Aktiekapital		1 240	1 240
Reserver	29	8 034	7 672
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		38 751	34 918
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		48 024	43 831
Innehav utan bestämmande inflytande	2, 30	24 766	23 272
Summa eget kapital		72 790	67 103
Skulder			
Långfristiga skulder			
Långfristiga finansiella skulder	23, 37	10 933	10 637
Övriga långfristiga skulder		22	22
Avsättningar för pensioner	31	234	501
Övriga avsättningar	15, 32	603	552
Uppskjutna skatteskulder	15	14 819	13 628
Summa långfristiga skulder		26 611	25 339
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga finansiella skulder	23, 37	5 069	5 956
Leverantörsskulder	33	2 089	2 081
Aktuell skatteskuld	15	89	276
Avsättningar	15, 32	157	69
Övriga rörelseskulder	33	1 991	1 761
Summa kortfristiga skulder		9 395	10 142
Summa skulder		36 006	35 482
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		108 796	102 584

Information om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 35.

Rapport över förändring i eget kapital samt Kassaflödesanalys, koncernen

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL, mnkr	Aktiekapital	Reserver ¹	Balanserade vinst- medel inklusive årets resultat	Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2014-01-01	1 240	6 132	32 381	39 753	22 411	62 164
Årets resultat			3 193	3 193	1 707	4 900
Övrigt totalresultat		1 540	- 90	1 451	- 25	1 426
		1 540	3 104	4 644	1 682	6 326
Utdelning			- 570	- 570	- 818	- 1 388
Förändringar i koncernens sammansättning			4	4	- 4	0
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2014-12-31	1 240	7 672	34 918	43 831	23 272	67 103
Årets resultat			4 376	4 376	2 276	6 652
Övrigt totalresultat		361	75	437	111	548
		361	4 452	4 813	2 387	7 200
Utdelning			- 620	- 620	- 891	- 1 511
Förändringar i koncernens sammansättning			1	1	- 2	- 2
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2015-12-31	1 240	8 034	38 751	48 024	24 766	72 790

1) Se not 29 för uppdelning.

KASSAFLÖDESANALYS, mnkr	Not 27	2015	2014
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		8 258	5 964
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet ¹		- 3 166	- 1 007
Betalda skatter		- 603	- 485
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		4 489	4 472
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager		45	- 70
Förändring av rörelsefordringar		258	- 126
Förändring av rörelseskulder		89	12
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		4 881	4 289
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		- 874	- 761
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		50	14
Investering i förvaltningsfastigheter		- 965	- 1 372
Förändring av finansiella fordringar			- 19
Förvärv av finansiella tillgångar		- 1 012	- 580
Förvärv av dotter- och intresseföretag samt joint venture		- 8	- 404
Förvärv övriga anläggningstillgångar		- 12	- 73
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		- 2 820	- 3 194
Finansieringsverksamheten			
Upptagna långfristiga lån		1 100	1 500
Amortering av långfristiga lån		- 1 126	- 721
Förändring av kortfristiga finansiella skulder		- 593	- 598
Förändring av kortfristiga finansiella fordringar		0	- 3
Utbetald utdelning till moderbolagets aktieägare		- 620	- 570
Utbetald utdelning till innehav utan bestämmande inflytande		- 891	- 818
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		- 2 131	- 1 210
ÅRETS KASSAFLÖDE		- 70	- 115
Likvida medel vid årets början		888	1 000
Valutaeffekter		0	4
Likvida medel vid årets slut		818	888

1) Justeringar utgörs främst av avskrivningar, nedskrivningar och effekter vid omvärdering enligt IAS 39, 40 och 41.

Noter, koncernen

Not 1 - Redovisningsprinciper

De nedan angivna redovisningsprinciperna för koncernen har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter, om inte annat framgår nedan. Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent på rapportering och konsolidering av moderbolag, dotterföretag, intresseföretag samt joint ventures.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) såsom de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapporteringens rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges i Moderbolagets redovisningsprinciper. De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer föranleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av Årsredovisningslagen (ÅRL), Tryggandelagen samt i vissa fall av skatteskäl.

Värderingsgrunder vid upprättande av de finansiella rapporterna

Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder, förvaltningsfastigheter och biologiska tillgångar som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet eller som finansiella tillgångar som kan säljas.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor, vilket är moderbolagets funktionella valuta, och utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och koncernen.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Se även not 36 Väsentliga bedömningar och uppskattningar.

Ändrade redovisningsprinciper

Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som koncernen tillämpar från och med 1 januari 2015.

Avgifter till myndigheter

Tillämpningen av IFRIC 21 har inte haft någon väsentlig effekt på koncernens redovisning. Ändringen innebär att skulden för fastighetsskatt bokats upp i sin helhet den 1 januari istället för att skulden bokas i takt med att kostnaden redovisas i resultaträkningen. Ändringen har inte haft någon effekt på resultaträkningen.

Nya IFRS och tolkningar som ännu ej börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder i kraft först under kommande räkenskapsår som till exempel IFRS 9, IFRS 15 och IFRS 16. Lundbergs har valt att inte tillämpa några av dessa standarder i förtid. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga från och med räkenskapsår efter 2016, till exempel ändringar i ÅRL och IAS 1, förväntas ha begränsad effekt på koncernens redovisning samt utformningen av de finansiella rapporterna. Nya eller ändrade IFRS med tillämpning från och med 2016 och 2017 förväntas inte ha någon väsentlig effekt på koncernens redovisning.

Klassificering m m

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från L E Lundbergföretagen AB. Bestämmande inflytande föreligger om L E Lundbergföretagen AB har inflytande över investeringsobjektet, exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang och kan använda sitt inflytande över investeringsobjektet till att påverka avkastningen. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterföretagets indirekt förvärvade tillgångar och skulder värderas till verkligt värde.

Skillnaden mellan anskaffningskostnaden för dotterföretagsaktierna och det verkliga värdet av förvärvade identifierbara nettotillgångar utgör goodwill och redovisas som immateriell anläggningstillgång.

I de fall förvärvet inte avser 100 procent av dotterföretaget uppkommer innehav utan bestämmande inflytande. Förvärv från innehav utan bestämmande inflytande redovisas som en transaktion inom eget kapital, det vill säga mellan moderbolagets ägare och innehav utan bestämmande inflytande.

Dotterföretagens intäkter och kostnader respektive tillgångar och skulder inkluderas i redovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Innehav redovisade enligt kapitalandelsmetoden

Intresseföretag

Intresseföretag är företag över vilka koncernen har ett betydande, men inte ett bestämmande, inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Andelar i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Gemensamt ägda företag/joint venture

Joint ventures är redovisningsmässigt de företag för vilka koncernen genom samarbetsavtal med en eller flera parter har ett gemensamt bestämmande inflytande där koncernen har rätt till nettotillgångarna istället för direkt rätt till tillgångar och åtagande i skulder. Innehav i joint ventures konsolideras enligt kapitalandelsmetoden. Koncernens gemensamt ägda företag är sådana att innehaven redan tidigare redovisats enligt kapitalandelsmetoden och redovisningen är således i överensstämmelse med IFRS 11 Samarbetsarrangemang.

Kapitalandelsmetoden

Kapitalandelsmetoden tillämpas i koncernen för redovisning av intresseföretag och joint ventures. Det innebär att det redovisade värdet motsvaras av koncernens andel i bolagets egna kapital samt koncernmässiga över- och undervärden. I årets resultat redovisas som "Resultat från andelar i intresseföretag och joint venture" andelen av respektive bolags resultat efter skatt justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Erhållen utdelning minskar investerings redovisade värde. Andelen av övrigt totalresultat i respektive bolag redovisas på en separat rad i koncernens övrigt totalresultat.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet och ägarföretagets andel av det verkliga värdet netto av ett sådant bolags identifierbara nettotillgångar redovisas enligt samma principer som vid förvärv av dotterföretag. Transaktionsutgifter som uppkommer vid förvärv inkluderas i anskaffningsvärdet.

Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet respektive det gemensamma ägandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och realiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen (undantaget koncerninterna hyror som redovisas i sin helhet där de uppstår). Realiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och joint venture företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Realiserade förluster elimineras på samma sätt som realiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i årets resultat. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av kurserna vid respektive transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter samt vidhängande effekter av säkringar av nettoinvesteringarna redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent i eget kapital, benämnd omräknings-reserv.

Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiseras de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna efter avdrag för eventuell valutasäkring i årets resultat.

Kommissionärsbolagsförhållanden

Holmens verksamhet bedrivs huvudsakligen genom kommissionärsbolagen Holmen Paper AB, Iggesund Paperboard AB, Holmen Timber AB, Holmen Skog AB och Holmen Energi AB.

Intäkter

Nettoomsättning

Koncernens nettoomsättning består av intäkter från fastighetsrörelse, aktieförvaltning samt fakturerad försäljning exklusive moms av produkter, virke och energi. Nettoomsättningen har i förekommande fall reducerats med rabatter och liknande intäktsreduktioner samt inkluderar valutakursdifferenser kopplade till försäljningen.

Hyresintäkter periodiseras och förskottshyror redovisas därmed som förutbetalda. I hyresintäkter ingår poster avseende vidaredebiterade kostnader.

Försäljningsintäkter redovisas efter att de avgörande riskerna och nyttan som sammanhänger med äganderätten till sålda varor överförts till köparen och ingen dispositionsrätt eller möjlighet till faktisk kontroll över godset kvarstår.

Övriga intäkter

Som övriga intäkter redovisas intäkter från aktiviteter utanför den huvudsakliga verksamheten, förändring av lager samt aktiverat arbete för egen räkning. Intäkt från fastighetsförsäljning redovisas på tillträdesdagen. Därutöver beaktas omständigheter som kan påverka affärens utgång vilka ligger utanför säljarens och/eller köparens kontroll.

Intäkt från försäljning av varor redovisas när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till köparen.

Intäkt från tjänsteuppdrag redovisas baserat på färdigställandegraden på balansdagen.

Statliga bidrag redovisas i balansräkningen som upplupen intäkt när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att villkoren som är förknippade med bidraget kommer att uppfyllas. Bidrag periodiseras systematiskt i årets resultat på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Statliga bidrag relaterade till tillgångar redovisas i balansräkningen som en reduktion av tillgångens redovisade värde.

Bytestransaktioner

Redovisas som ett byte av en tillgång mot en annan utan någon form av intäktsredovisning då bytet inte utgör en intäktsgenererande transaktion. Detta förekommer i vissa fall då skogsmark byts mot annan skogsmark som är av liknande slag och värde.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter och räntekostnader, utdelningar som inte ingår i rörelsegrenen Aktieförvaltning (vilka redovisas som nettoomsättning), realiserade och realiserade vinster på finansiella placeringar, omvärderingar avseende finansiella instrument värderade till verkligt värde samt realiserade kursförluster och kursvinster.

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden.

Utdelningsintäkter redovisas när rätten att erhålla utdelning fastställts. Resultatet från avyttring av ett finansiellt instrument redovisas då risker och fördelar som är förknippade med ägandet av instrumentet överförts till köparen och koncernen inte längre har kontroll över instrumentet.

Ränteintäkter och räntekostnader redovisas normalt i årets resultat i den period till vilken de hänförs.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktioner redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Till aktuell skatt hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder, med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Temporära skillnader beaktas inte avseende koncernmässig goodwill eller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli beskattade inom överskådlig framtid. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder i samma land nettoredovisas i den mån kvittningsrätt föreligger.

Resultat per aktie

Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året.

Finansiella instrument

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader, med undantag för de som tillhör kategorierna finansiella tillgångar eller finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet, vilka redovisas exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades.

Finansiella tillgångar och skulder redovisas med tillämpning av affärsdagsprincipen. En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordran tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Hyresfordran tas dock upp då respektive hyresperiod påbörjats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller företaget inte längre har kontrollen över den. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks.

Avistaaffärer redovisas i enlighet med affärsdagsprincipen.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Finansiella tillgångar, exklusive aktier, och finansiella skulder har klassificerats som kortfristiga om beloppen förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen. Aktier har klassificerats som långfristiga om de är avsedda att stadigvarande innehas i verksamheten.

Efterföljande värdering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet är en kategori som består av två grupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde där värdeförändringar redovisas i årets resultat.

I den första gruppen ingår derivat med positivt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument samt de aktier som primärt innehas i syfte att bedriva handel.

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten.

Räntebärande fordringar och värdepapper, likvida medel och hyres- och kundfordringar redovisas inom denna kategori. Kundfordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar.

Hyres- och kundfordringar som har en ursprunglig löptid understigande sex månader värderas utan diskontering av nominella belopp.

Not 1, fortsättning

Finansiella tillgångar som kan säljas. I denna kategori ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som företaget initialt valt att klassificera i denna kategori. Tillgångarna värderas löpande till verkligt värde med periodens värdeförändringar redovisade i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i en komponent av eget kapital (verklighetsvärdereserv), dock ej sådana värdeförändringar som beror på nedskrivningar, ej heller ränta på fordringsinstrument och utdelningsintäkter samt valutakursdifferenser på monetära poster vilka redovisas i årets resultat. Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust, som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, i årets resultat. Tillgångar, för vilka ett verkligt värde ej kunnat fastställas, har värderats till anskaffningsvärde till skillnad mot ovan beskrivning.

Aktieinnehav som inte redovisas som dotterföretag, intresseföretag, joint venture eller innehas för handelsändamål redovisas inom denna kategori.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet är en kategori som består av två grupper: finansiella skulder som innehas för handel och andra finansiella skulder som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde där värdeförändringar redovisas i årets resultat.

I den första gruppen ingår derivat med negativt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. I den andra gruppen ingår lån som värderas till verkligt värde där Fair Value Option har tillämpats för att uppnå en mer rättvisande resultatredovisning och därmed möta värdeförändringarna hos den ränteswap som tillhör lånet.

Andra finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Leverantörsskulder, checkräkningskredit och låneskulder redovisas i denna kategori med undantag för lån som värderas till verkligt värde med stöd av Fair Value Option. Lån som säkrats mot värdeförändringar redovisas initialt inklusive eventuella transaktionskostnader och löpande till marknadsvärde. Leverantörsskulder som har en ursprunglig löptid understigande sex månader värderas utan diskontering av nominella belopp.

Derivat och säkringsredovisning. Samtliga derivat värderas till verkligt värde och redovisas i balansräkningen. För derivat som inte uppfyller kraven för säkringsredovisning redovisas värdeförändringarna i rörelseresultatet eller finansnettot beroende på syftet med innehavet. I de fall säkringsredovisning tillämpas redovisas värdeförändringarna enligt nedan.

Kassaflödessäkringar. Den effektiva delen av värdeförändringar redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital (säkringsreserv) fram tills det säkrade flödet träffar resultaträkningen då de ackumulerade värdeförändringarna flyttas från eget kapital via övrigt totalresultat till resultaträkningen för att möta och matcha den säkrade transaktionen. För säkringar av investeringar justeras istället anskaffningsvärdet på den säkrade posten när den inträffar. Säkringars ineffektiva del redovisas direkt i resultaträkningen. Valutaterminer och valutawappar används som kassaflödessäkringar som säkring mot ändringar i valutakurser. För ändringar i räntor används ränteswappar som kassaflödessäkring.

Säkring av verkligt värde. Värdeförändringar på derivaten redovisas direkt i resultaträkningen. Värdeförändringar för den säkrade posten redovisas på motsvarande sätt.

Säkring av nettoinvestering. Värdeförändringar för säkringar avseende nettoinvesteringar i utländsk verksamhet redovisas i övrigt totalresultat. Ackumulerad värdeförändring redovisas som en komponent i eget kapital (omräkningsreserv) fram tills dess att verksamheten avyttras då de ackumulerade värdeförändringarna redovisas i resultaträkningen.

Beräkning av verkligt värde. Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade marknadspriser och tillhör värderingsnivå ett enligt IFRS 13. I de fall noterade marknadspriser saknas har verkligt värde beräknats genom diskonterade kassaflöden. När beräkningar av diskonterade kassaflöden gjorts har samtliga variabler såsom diskonteringsräntor och valutakurser för beräkningar hämtats från marknadsnoteringar, där så varit möjligt. Vid beräkningar av diskonterade kassaflöden används medelkurs för valutakurser och diskonteringsräntor. Dessa värderingar tillhör värderingsnivå två. Värdering av valutoptioner görs med tillämpning av Black & Scholes formel när det är aktuellt. Vid innehav av aktier i noterade bolag med flera aktieserier (i de fall samtliga serier ej är noterade) beräknas de ej noterade aktierna med 10 procents premium på börsnoterade aktieserie. Denna värdering tillhör värderingsnivå två.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt utgifter direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Tillkommande utgifter aktiveras endast om de bedöms generera ekonomiska fördelar för företaget. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift aktiveras är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapsaktiveras utgiften. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, uträngöras och kostnadsförs i samband med utbytet.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Följande nyttjandeperioder (år) används:

Maskiner för vattenkraftproduktion	10-40
Förvaltnings- och lagerbyggnader, bostäder (Holmen)	10-33
Driftsbyggnader, markanläggningar samt maskiner för massa-, pappers- och kartongtillverkning	10-20
Maskiner för sågverk	10-12
Övriga maskiner	10
Skogsbilvägar	10
Inventarier	3-10

Mark är inte föremål för avskrivning. Bedömningen av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod sker löpande.

Nedskrivningar

Koncernens redovisade tillgångar bedöms vid varje balansdag för att avgöra om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Undantag görs för biologiska tillgångar, förvaltningsfastigheter, finansiella tillgångar, uppskjutna skattefordringar och varulager. Om indikation på nedskrivningsbehov finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. För undantagna tillgångar enligt ovan prövas värdet enligt respektive standard.

Materiella anläggningstillgångar. Finns det indikation på att det bokförda värdet är för högt görs en analys där enskilda eller naturligt sammanhängande typer av tillgångars återvinningsvärde fastställs som det högsta av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset efter avdrag för uppskattade kostnader för försäljning av tillgången. Nyttjandevärdet mäts som förväntat framtida diskonterat kassaflöde. Den tillämpade diskonteringsräntan beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med tillgången. En nedskrivning utgörs av skillnaden mellan bokfört värde och återvinningsvärde. En nedskrivning återförs om det har skett en positiv förändring av förutsättningarna som används för att bestämma återvinningsvärdet. En återföring görs som mest upp till det bokförda värdet som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning, om nedskrivningen inte skulle ha gjorts.

Finansiella tillgångar som kan säljas. Nedskrivningsprövning görs löpande. Nedskrivning görs när nedgången i verkligt värde är väsentlig eller utdragen över tiden. Om nedskrivningsbehov föreligger omförs sådana värdeförändringar som tidigare redovisats i övrigt totalresultat till resultaträkningen. Eventuell återläggning av tidigare gjord nedskrivning redovisas i övrigt totalresultat. Avseende noterade aktier bedöms nedskrivningsbehovet utifrån vid varje tillfälle aktuell börskurs.

Lånefordringar och kundfordringar. Nedskrivningsprövning görs löpande genom att fastställa om det finns objektiva belägg för att ett nedskrivningsbehov föreligger. Exempel på detta är uteblivna eller försenade betalningar samt andra indikationer som kan tyda på finansiella svårigheter hos gäldenären såsom indikationer på förestående konkurs eller finansiell rekonstruktion.

Not 1, fortsättning

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller värdestegring. Initialt redovisas förvaltningsfastigheter till anskaffningsvärde, vilket inkluderar till förvärvet direkt hänförliga utgifter. Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen i enlighet med verkligt värdeметод.

Verkligt värde baseras på interna värderingar vilka kvalitetskontrolleras genom att ett urval av fastigheter externvärderas. Löpande undersöks om det finns indikationer på förändringar i fastigheternas verkliga värde. Om det under löpande år föreligger indikationer på väsentliga värdeförändringar sker omvärdering i samband med nästkommande kvartalsrapportering. Se även not 19. Såväl orealiserade som realiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Värdeförändringar redovisas netto och uppdelning på orealiserade och realiserade värdeförändringar återfinns i not 11.

Tillkommande utgifter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till det redovisade värdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras.

Även i de fall en ny komponent tillskapats läggs utgiften till det redovisade värdet. Reparationer kostnadsförs i samband med att utgiften uppkommer.

Varulager

Varulager värderas till den lägsta av anskaffnings- och tillverkningskostnad efter avdrag för erforderlig inkurans, eller nettoförsäljningsvärde. Anskaffningsvärdet för varulager beräknas genom tillämpning av först in, först ut-metoden (FIFO). Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning. För egentillverkade färdigvaror består anskaffningsvärdet av direkta tillverkningskostnader och skälig andel av indirekta kostnader.

Avverkningsrätter förvärvas med syfte att genom avverkning säkerställa Holmens behov av råvara. Någon mätbar biologisk omvandling sker inte från förvärvstidpunkt till avverkningstillfälle.

Erhållna utsläppsrätter redovisas initialt till marknadspris vid tilldelning som varulager och förutbetalad intäkt. Under året intäktsförs tilldelningen samtidigt som en interimsskuld, motsvarande gjorda utsläpp, kostnadsförs.

Leasing

Leasing klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Leasade anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt står för samma risker och förmåner som vid direkt ägande klassificeras som finansiell leasing.

Leasing av tillgångar där uthyraren i allt väsentligt kvarstår som ägare till tillgången klassificeras som operationell leasing. Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i årets resultat linjärt över leasingavtalets löptid. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Samtliga hyresavtal för uthyrning av lokaler är klassificerade som operationella leasingavtal med koncernen som leasegivare. Samtliga hyres-, tomträtts- och arrendeavtal som koncernen ingått som leasetagare är klassificerade som operationella leasingavtal. Kostnaderna för dessa kostnadsförs löpande.

Låneutgifter

Låneutgifter hänförliga till inköp eller produktion av så kallade kvalificerade tillgångar aktiveras som en del av tillgångens anskaffningsvärde. En kvalificerad tillgång är en tillgång som tar en betydande tid i anspråk att färdigställa. I första hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på lån som är specifika för den kvalificerade tillgången. I andra hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på generella lån, som inte är specifika för någon annan kvalificerad tillgång. Aktivering av låneutgifter är för koncernen aktuellt vid betydande investeringsprojekt.

Ersättningar till anställda

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställda som bär den aktuariella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de

investerade tillgångarna kommer att vara otillräckliga för att ge de förväntade ersättningarna). Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat under den period de anställda utfört de tjänster avgiften avser.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Anställda tjänstemän i Sverige omfattas av ITP-planen. ITP-planen omfattar i huvudsak följande förmåner:

- Ålderspension
- ITPK (kompletterande ålderspension)
- Sjukpension
- Kollektiv familjepension

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggs genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2015 har bolaget inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen enligt ITP som tryggs genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat när de uppstår.

Utöver nämnda åtaganden finns förmånsbestämda förpliktelser för:

- Lundbergs - Förpliktelser enligt FPG/PRI-systemet
- Holmen - Åtaganden utöver ITP-planen för koncernledningen i Sverige vilka tryggs via stiftelse
- Pensionsplaner i England vilka ligger i så kallade trusts

Pensionsskulden beräknas genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder. Denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation med en löptid som motsvarar respektive plans pensionsförpliktelse. När det inte finns en aktiv marknad för företagsobligationer används istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade "projected unit credit method". Om förmånen är fullt intjänade redovisas en kostnad i årets resultat.

Vid fastställande av förpliktelsen avseende förmånsbestämda planer kan det uppstå omvärderingseffekter vilka utgörs av aktuariella vinster och förluster. Omvärderingseffekterna redovisas i övrigt totalresultat. Räntekostnaden/intäkten netto på den förmånsbestämda förpliktelsen redovisas i årets resultat under finansnettot. Övriga komponenter redovisas i rörelseresultatet.

Den särskilda löneskatten utgör en del av de aktuariella antagandena och redovisas därför som en del av nettoförpliktelsen. Den del av särskild löneskatt som är beräknad utifrån tryggandelagen i juridisk person redovisas av förenklingsskäl som upplupen kostnad istället för som del av nettoförpliktelsen/-tillgången.

Avkastningsskatt redovisas löpande i resultatet för den period skatten avser och ingår därmed inte i skuldberäkningen.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om koncernen är bevisligen förpliktigad, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

Övrigt

Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrundade till närmaste miljontal vilket innebär att tabeller och beräkningar inte alltid summerar. I texter och tabeller redovisas siffror mellan 0 och 0,5 med 0.

Not 2 - Företagsinformation

L E Lundbergföretagen AB (publ) är ett svenskt registrerat aktiebolag med säte i Stockholm vars aktier av serie B är noterade på Nasdaq Stockholm, Large Cap. Postadressen till huvudkontoret är Box 14048, 104 40 Stockholm.

Dotterföretag med väsentliga innehav utan bestämmande inflytande

L E Lundbergföretagen AB äger två dotterföretag som ej är helägda, Hufvudstaden AB och Holmen AB, varför det i koncernredovisningen redovisas innehav utan bestämmande inflytande med betydande belopp. Klassificering av företagen baseras på innehavda aktiers röstandel. Företagen är noterade på Nasdaq Stockholm, Large Cap och för information om verksamhet hänvisas till respektive företags hemsida.

Företag	Land	Andel i procent av kapital (röster) ¹	
		2015	2014
Hufvudstaden AB	Sverige	54,7 (11,9)	54,7 (11,9)
Holmen AB	Sverige	67,4 (38,5)	67,4 (38,5)

1) Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande.

Dotterföretag, mnkr	Hufvudstaden		Holmen	
	2015	2014	2015	2014
Intäkter	1 689	1 665	16 014	15 994
Resultat	3 470	2 001	559	907
Övrigt totalresultat			166	- 37
Summa totalresultat	3 470	2 001	724	870
Anläggningstillgångar	31 758	27 833	29 567	30 261
Omsättningstillgångar	564	582	5 889	6 172
Långfristiga skulder	- 11 050	- 10 186	- 8 519	- 8 901
Kortfristiga skulder	- 1 706	- 1 535	- 6 084	- 6 564
Nettotillgångar	19 567	16 695	20 853	20 969
Kassaflöde från				
– den löpande verksamheten	968	881	2 526	2 176
– investeringsverksamheten	- 500	- 244	- 832	- 834
– finansieringsverksamheten	- 498	- 667	- 1 659	- 1 434
Årets kassaflöde	- 31	- 30	35	- 92

Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	Hufvudstaden		Holmen	
	2015	2014	2015	2014
Del av resultatet	1 899	1 095	377	612
Del av totalresultatet	1 899	1 095	488	587
Del av nettotillgångar	10 709	9 137	14 057	14 135
Utdelning	- 327	- 310	- 564	- 507

Väsentliga intresseföretag

L E Lundbergföretagen AB äger aktier i Husqvarna AB och Indutrade AB i sådan omfattning att de utgör intresseföretag och de redovisas enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Klassificering av företagen baseras på innehavda aktiers röstandel. Företagen är noterade på Nasdaq Stockholm och för information om verksamhet hänvisas till respektive företags hemsida.

Företag	Land	Andel i procent av kapital (röster) ¹	
		2015	2014
Husqvarna AB	Sverige	7,6 (24,9)	7,6 (23,8)
Indutrade AB	Sverige	25,6 (25,6)	25,6 (25,6)

Intresseföretag, mnkr	Husqvarna ²		Indutrade	
	2015	2014	2015	2014
Intäkter	36 170	32 838	11 881	9 746
Resultat	1 888	824	894	703
Övrigt totalresultat	- 3	796	- 40	112
Summa totalresultat	1 885	1 620	854	815
Anläggningstillgångar	15 749	15 748	4 796	4 075
Omsättningstillgångar	13 920	13 428	4 565	4 012
Långfristiga skulder	- 8 429	- 9 803	- 1 740	- 1 628
Kortfristiga skulder	- 8 179	- 7 285	- 3 914	- 3 297
Nettotillgångar	13 061	12 088	3 707	3 162

Koncernens del av intresseföretag, mnkr	Husqvarna		Indutrade	
	2015	2014	2015	2014
Andel av nettotillgångar vid årets ingång	914	773	809	623
Andel av summa totalresultat	139	123	218	200
Erhållen utdelning	- 72	- 65	- 79	- 67
Förvärvat eget kapital		82		53
Andel av nettotillgångar vid årets slut	981	914	948	809
Övervärden	1 117	1 117	1 654	1 654
Redovisat värde vid årets slut	2 098	2 031	2 602	2 463

1) Andel i röster beräknas efter avdrag av återköpta aktier.

2) Husqvarnas värden för 2014 är justerade i enlighet med deras ändrade redovisning.

Information om övriga dotter- och intresseföretag återfinns i not 20 och 38.

Not 3 - Nettoomsättning, mnkr

	2015	2014
Fastighetsrörelse		
Hyresintäkter m m ¹	2 839	2 769
Försäljning omsättningsfastigheter	84	26
Övriga intäkter	108	109
Aktieförvaltning		
Försäljning värdepapper m m	534	368
Utdelningar	767	687
Tryckpapper	5 956	6 079
Kartong	5 248	4 890
Virke	2 812	2 957
Trävaror	1 311	1 352
Energi	268	320
Massa	211	212
Övrigt	206	184
	20 347	19 952

1) Av hyresintäkterna består 23 mnkr (17) av omsättningshyra.

Not 4 - Övriga intäkter m m, mnkr

	2015	2014
Aktiviteter utanför huvudsaklig verksamhet		
Försäljning biprodukter ¹	358	394
Certifikat, förnyelsebar energi ²	435	323
Skogsvårdsupdrag	67	71
Utsläppsrätter ³	48	53
Försäljning anläggningstillgångar	37	13
Övrigt	257	168
	1 203	1 021
Förändring lager av aktier	- 16	- 58
Förändring varulager	- 187	83
	1 000	1 046

1) Av försäljning biprodukter avser 123 mnkr (161) utskott från produktion, 104 mnkr (77) spån, bark, flis m m samt 130 mnkr (156) extern försäljning av energi.

2) Intäkt som erhållits från produktion av förnybar energi.

3) Tildelning av utsläppsrätter vilka delvis använts i Holmens produktion. Överskottet har medfört ett redovisat resultat på 48 mnkr (53).

Not 5 - Anställda och personalkostnader

	2015	Varav män, %	2014	Varav män, %
Medelantalet anställda				
Moderbolaget - Sverige	8	71	8	69
Totalt i moderbolaget	8	71	8	69
Helägda dotterföretag - Sverige	156	74	154	73
Hufvudstaden - Sverige	105	60	100	61
Holmen				
- Sverige	2 422	81	2 487	80
- Estland	8	75	9	67
- Frankrike	13	62	11	55
- Hongkong	6	83	5	80
- Italien	7	57	7	57
- Nederländerna	104	64	94	66
- Polen	7	43	7	29
- Portugal	1	100	1	100
- Ryssland	1	-	-	-
- Schweiz	3	67	5	80
- Singapore	6	50	5	40
- Spanien	279	80	289	80
- Storbritannien	429	88	412	90
- Tyskland	20	50	20	62
- USA	9	67	7	71
Totalt i dotterföretag	3 576	80	3 613	80
Totalt i koncernen	3 584	80	3 621	80

Redovisning av könsfördelning i företagsledningar

Andel kvinnor i procent	2015	2014
Moderbolaget		
Styrelsen	38	38
Övriga ledande befattningshavare	-	-
Koncernen totalt		
Styrelsen	24	25
Övriga ledande befattningshavare	21	19

Årsstämmans riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till ledande befattningshavare

Årsstämman 2015 fattade beslut om följande riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till ledande befattningshavare i L E Lundberg-företagen AB och dess helägda dotterbolag Fastighets AB L E Lundberg och L E Lundberg Kapitalförvaltning AB.

Ersättning till ledande befattningshavare ska kunna utgöras av fast lön, bonus, övriga förmåner samt pension. Den sammanlagda ersättningen bör vara marknadsmässig och konkurrenskraftig samt stå i relation till prestation, ansvar och befogenheter.

För ledande befattningshavare anställda i L E Lundbergföretagen AB eller Fastighets AB L E Lundberg ska eventuell bonus vara kopplad till förutbestämda och mätbara kriterier baserade på resultat- och lönsamhetsmål, vara maximerad och inte överstiga tre månadslöner. För ledande befattningshavare anställda i L E Lundberg Kapitalförvaltning AB ska eventuell bonus baseras på aktivitetsmässigt resultat, varvid bonusen ska vara maximerad till cirka 15 procent av uppnått resultat över tiden. Bonus ska i normalfallet inte vara pensionsgrundande.

Vid uppsägning av anställningsavtal från bolagets sida ska uppsägnings-tiden vara längst tolv månader. Vid uppsägning från bolagets sida kan, i förkommande fall, avgångsvederlag motsvarande sex månadslöner utgå. Pensionsrätt för VD och för övriga ledande befattningshavare ska gälla från 65 års ålder, med förmåner motsvarande ITP-planen. Kompletterande pensionslösningar kan tillkomma. Ersättning ska inte utgå i form av optioner eller andra aktierelaterade incitamentsprogram.

Styrelsen ska ha rätt att frångå riktlinjerna om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

Not 5, fortsättning

I nedanstående tabeller framgår ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare.

Ersättningar och övriga förmåner, moderbolaget, mnkr¹

2015	Grundlön, styrelse-arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Totalt
Styrelsens ordförande Mats Gulbrand	0,8				0,8
Styrelseledamot Carl Bennet					
Ersättning från moderbolaget	0,3				0,3
Ersättning från dotterföretag	0,3				0,3
Styrelseledamot Lilian Fossum Biner	0,3				0,3
Styrelseledamot Louise Lindh					
Ersättning från moderbolaget	0,3				0,3
Ersättning från dotterföretag	1,6	0,2		0,2	2,0
Styrelseledamot Katarina Martinson	0,3				0,3
Styrelseledamot Sten Peterson					
Ersättning från moderbolaget	0,3				0,3
Ersättning från dotterföretag	0,2				0,2
Styrelseledamot Lars Pettersson	0,3				0,3
Verkställande direktör Fredrik Lundberg					
Ersättning från moderbolaget	1,5			0,3	1,9
Ersättning från dotterföretag	1,1				1,1
Andra ledande befattningshavare ²					
Ersättning från moderbolaget	1,5	0,2	0,1	0,4	2,2
Ersättning från dotterföretag	3,3	3,0		0,4	6,7
	11,8	3,4	0,1	1,4	16,7

2014	Grundlön, styrelse-arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Totalt
Styrelsens ordförande Mats Gulbrand	0,8				0,8
Styrelseledamot Carl Bennet					
Ersättning från moderbolaget	0,3				0,3
Ersättning från dotterföretag	0,3				0,3
Styrelseledamot Lilian Fossum Biner	0,3				0,3
Styrelseledamot Louise Lindh					
Ersättning från moderbolaget	0,3				0,3
Ersättning från dotterföretag	1,5	0,2		0,2	1,9
Styrelseledamot Katarina Martinson	0,3				0,3
Styrelseledamot Sten Peterson					
Ersättning från moderbolaget	0,3				0,3
Ersättning från dotterföretag	0,2				0,2
Styrelseledamot Lars Pettersson	0,3				0,3
Verkställande direktör Fredrik Lundberg					
Ersättning från moderbolaget	1,5			0,3	1,8
Ersättning från dotterföretag	1,1				1,1
Andra ledande befattningshavare ²					
Ersättning från moderbolaget	1,6	0,2	0,1	0,4	2,3
Ersättning från dotterföretag	3,2	1,7		0,4	5,4
	11,7	2,2	0,1	1,3	15,2

1) Pensionsförpliktelse finns ej för VD och styrelseledamöter. Pensionsförpliktelser för ledande befattningshavare uppgår till 0,7 mnkr (0,7).

2) Ledande befattningshavare som rapporterar direkt till VD är Claes Boustedt och Lars Johansson.

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader, mnkr.

2015	Löner och ersättningar	Varav styrelse, ledande befattningshavare och VD ¹	Sociala kostnader	Varav pensionskostnader
Moderbolaget ²	10	6	5	2
Helägda dotterföretag	89	18	41	10
	98	24	47	12
Hufvudstaden	72	17	40	12
Holmen	1 665	26	633	127
Totalt i övriga dotterföretag	1 737	43	673	139
Totalt i koncernen³	1 835	67	720	151

2014	Löner och ersättningar	Varav styrelse, ledande befattningshavare och VD ¹	Sociala kostnader	Varav pensionskostnader
Moderbolaget ²	13	6	7	2
Helägda dotterföretag	85	17	39	10
	98	23	46	12
Hufvudstaden	60	15	35	13
Holmen	1 600	37	596	148
Totalt i övriga dotterföretag	1 660	52	631	161
Totalt i koncernen³	1 758	75	676	173

1) I moderbolaget består styrelse (exkl. VD) av 7 personer (7) och ledande befattningshavare av 3 personer (3) (varav en erhåller lön från helägda dotterföretag). I helägda dotterföretag ingår 10 personer (9), i Hufvudstaden 15 personer (15) och i Holmen 20 personer (22).

2) Av moderbolagets pensionskostnader avser 0,7 mnkr (0,7) VD och ledande befattningshavare.

3) Av koncernens pensionskostnader avser 22,2 mnkr (25,2) VD:ar och ledande befattningshavare. Koncernens utestående pensionsförpliktelser för dessa uppgår per den 31 december 2015 till 61,8 mnkr (79,3). Förpliktelserna täcks huvudsakligen av förvaltningstillgångar i fristående pensionsstiftelse och genom återförsäkring i FPG.

Not 6 - Arvode och kostnadsersättning till revisorer, mnkr

	2015	2014
Ersättningar till KPMG		
Revisionsuppdrag	9	9
Skatterådgivning	3	1
Andra uppdrag	1	1
	13	11
Övriga revisorer	1	0
	13	11

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Skatterådgivning avser samtliga konsultationer inom skatteområdet.

Med andra uppdrag avses rådgivning avseende redovisningsfrågor, rådgivning vid avyttring och förvärv av verksamheter samt rådgivning kring processer och intern kontroll.

Not 7 - Övriga externa kostnader**Operationell leasing**

Leasingavgifter uppgick under året till 95 mnkr (87). Ingångna avtal avser truckar, bilar, tomträttsavgifter, arrendeavgifter samt hyresavtal med extern hyresvärd. Framtida årliga leasingavgifter fördelas sig enligt följande:

mnkr	2015	2014
- 1 år	60	78
1 - 5 år	18	19
5 år -	19	5

Not 8 - Avskrivningar, mnkr

	2015	2014
Immateriella anläggningstillgångar	19	18
Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader och mark	142	140
Maskiner och inventarier	1 089	1 115
	1 249	1 274

Not 9 - Nedskrivningar, mnkr

	2015	2014
Materiella anläggningstillgångar		
Årets nedskrivningar	555	450
	555	450

Nedskrivningarna är hänförliga till enheter inom Holmen AB.
För mer information se not 17.

Not 10 - Resultat från andelar i intresseföretag och joint venture, mnkr

	2015	2014
Resultatandelar	324	227
Återföring av nedskrivningar ¹		294
	324	521

1) Reversering av tidigare nedskrivning av kapitalandelen i Husqvarna.

Not 11 - Värdeförändringar förvaltningsfastigheter och derivat, mnkr

	2015	2014
Förvaltningsfastigheter		
Orealiserade	4 754	2 259
Derivat		
Orealiserade	28	- 213
	4 782	2 046

Not 12 - Värdeförändringar biologiska tillgångar, mnkr

	2015	2014
Förändring till följd av avverkning	- 540	- 471
Förändring av verkligt värde	807	753
	267	282

Not 13 - Rapportering per rörelsesegment, mnkr

Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken den kan generera intäkter och ådra sig kostnader och för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Uppdelningen i rörelsesegment baseras på vilka delar av verksamheten företags högsta verkställande beslutsfattare följer upp, så kallad "management approach" eller företagsledningsperspektiv.

Ett rörelsesegment följs upp av företags högste verkställande beslutsfattare för att utvärdera resultatet samt för att kunna allokera resurser till detta. Det resultatmått mot vilket uppföljning sker är rörelseresultat. I rörelsesegmentens resultat, tillgångar och skulder har inkluderats direkt hänförliga poster samt poster som kan fördelas på ett rimligt och tillförlitligt sätt. Ofördelade kostnader består av koncerngemensamma funktioner.

Fyra rörelsesegment har identifierats och de består av Lundbergs fastighetsrörelse och aktieförvaltning samt Hufvudstaden och Holmen. Intäkter i Lundbergs fastighetsrörelse och i Hufvudstaden utgörs främst av intäkter från uthyrning av de egna fastigheterna medan intäkter i Lundbergs aktieförvaltning utgörs av utdelningar från aktier samt handel med värdepapper. I Holmen erhålls intäkterna från tillverkning och försäljning av tryckpapper, kartong, trävaror samt från skogs- och krafterörelse.

Årets resultat	Lundbergs			Hufvud-	Holmen	Totalt
	Fastighets-	Aktie-	förvaltning	staden		
2015	rörelse					
Nettoomsättning	1 343	1 301		1 689	16 014	20 347
Rörelsens kostnader ¹	- 451	- 488		- 440	- 11 335	- 12 714
Personalkostnader	- 114	- 17		- 113	- 2 335	- 2 579
Avskrivningar	- 5	- 0		- 3	- 1 240	- 1 248
Nedskrivningar					- 555	- 555
Resultat från andelar i intresseföretag och joint venture		370			- 46	324
Värdeförändringar ²	1 344			3 438	267	5 049
	2 117	1 166		4 571	769	8 623
Ofördelade kostnader						- 26
Rörelseresultat	2 117	1 166		4 571	769	8 597

Finansnetto - 338
Skatt - 1 606

Årets resultat 6 652

1) Inklusive övriga intäkter m m se not 4.

2) Avser förvaltningsfastigheter och derivat i Lundbergs och Hufvudstaden samt biologiska tillgångar i Holmen.

Övriga upplysningar	Lundbergs			Hufvud-	Holmen	Totalt
	Fastighets-	Aktie-	förvaltning	staden		
2015	rörelse					
Tillgångar	16 949	19 368		32 323	33 543	102 183
Andelar i intresseföretag och joint venture		4 700			1 914	6 614
						108 796
Skulder	7 439	1 209		12 756	14 603	36 006
Investeringar						
Anläggningstillgångar	472			500	874	1 846

Not 13, fortsättning

Årets resultat	Lundbergs				
	Fastighets- rörelse	Aktie- förvaltning	Hufvud- staden	Holmen	Totalt
2014					
Nettoomsättning	1 238	1 054	1 665	15 994	19 952
Rörelsens kostnader ¹	- 455	- 295	- 439	- 11 002	- 12 191
Personalkostnader	- 108	- 21	- 97	- 2 268	- 2 494
Avskrivningar	- 4	- 0	- 3	- 1 265	- 1 273
Nedskrivningar				- 450	- 450
Resultat från andelar i intresse- företag och joint venture		528		- 7	521
Värdeförändringar ²	524		1 523	282	2 328
	1 194	1 265	2 650	1 284	6 394
Ofördelade kostnader					- 32
Rörelseresultat	1 194	1 265	2 650	1 284	6 362
Finansnetto					- 398
Skatt					- 1 064
Årets resultat					4 900

1) Inklusive övriga intäkter m m se not 4.

2) Avser förvaltningsfastigheter och derivat i Lundbergs och Hufvudstaden samt biologiska tillgångar i Holmen.

Övriga upplysningar	Lundbergs				
	Fastighets- rörelse	Aktie- förvaltning	Hufvud- staden	Holmen	Totalt
2014					
Tillgångar	15 127	18 115	28 415	34 464	96 121
Andelar i intresseföretag och joint venture		4 494		1 970	6 464
					102 584
Skulder	6 783	1 513	11 721	15 465	35 482
Investeringar					
Anläggningstillgångar	1 135		244	830	2 210
Intresseföretag		387		17	404

Nettoomsättningen redovisas efter var kunderna är lokaliserade utom för aktieförvaltning där nettoomsättningen redovisas uteslutande under Sverige.

Nettoomsättning per marknad	2015	2014
Sverige	7 932	7 781
Frankrike	710	648
Italien	846	898
Nederländerna	626	642
Spanien	1 109	979
Storbritannien	2 223	2 110
Tyskland	1 981	2 066
Övriga Europa	2 753	2 765
Övriga världen	2 167	2 063
	20 347	19 952

Fördelning av omsättning på produkter och tjänster framgår av not 3.

Anläggningstillgångar per land	2015	2014
Sverige	73 476	67 661
Spanien	648	1 410
Storbritannien	2 044	2 021
Övriga	6	6
	76 174	71 098

Redovisade värden avser immateriella och materiella anläggningstillgångar, biologiska tillgångar och förvaltningsfastigheter. Tillgångarna redovisas efter de länder där verksamheten är lokaliserad.

Not 14 - Finansnetto, mnkr

	2015	2014
Finansiella intäkter		
Nettovinst/förlust		
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via årets resultat		
Innehas för hantering av finansiella risker ¹		- 33
Likvida medel		- 5
Övriga finansiella fordringar	- 0	38
Ränteintäkter	4	7
	4	7
Finansiella kostnader		
Nettovinst/förlust		
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via årets resultat		
Innehas för hantering av finansiella risker ¹	- 10	
Likvida medel	5	
Nedskrivning av övriga aktier och andelar		- 5
Övriga finansiella skulder	3	- 0
Räntekostnader	- 340	- 400
	- 342	- 405
Finansnetto	- 338	- 398

1) Tillhör kategorin "Innehas för handel" enligt IAS 39.

Samtliga ränteintäkter avser finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde.

Av räntekostnaderna avser 110 mnkr (341) finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde.

De nettovinster och förluster som redovisas i finansnettot avser främst valutaomvärdering och säkring av intern utlåning och av likvida medel. Vidare ingår omvärdering av ränteswappar avseende Holmen som säkrar lån med fast ränta. Omvärdering av ränteswappar som säkrar lån med fast ränta avseende Lundbergs och Hufvudstaden redovisas i resultatet som värdeförändringar förvaltningsfastigheter och derivat (se not 11).

Resultat från finansiella instrument som redovisas i rörelseresultatet (de väsentligaste posterna) framgår av tabellen nedan.

	2015	2014
Valutakursvinst/förlust på kundfordringar och leverantörsskulder	99	191
Nettovinst/förlust avseende derivat som redovisas i rörelsekapitalet	- 39	- 329

De derivat som redovisas i rörelseresultatet avser säkringar av kundfordringar, leverantörsskulder, räntor samt finansiella elderivat.

Not 15 - Skatt, mnkr

REDOVISAD I ÅRETS RESULTAT

	2015	2014
Aktuell skatt		
Årets skattekostnad	- 386	- 722
Skatt hänförlig till tidigare år	19	35
Uppskjuten skatt ¹		
Temporära skillnader	- 1 239	- 376
	- 1 606	- 1 064

1) Avser främst skatt beräknad på skillnad mellan anskaffnings- och verkligt värde för biologiska tillgångar och förvaltningsfastigheter.

	2015		2014	
Avstämning av effektiv skatt	mnkr	%	mnkr	%
Resultat före skatt	8 258		5 964	
Skatt enligt gällande skattesats	- 1 817	22	- 1 312	22
Skillnad i skattesats i utländsk verksamhet	4	- 0	4	- 0
Ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader	178	- 2	224	- 4
Schablonränta periodiseringsfond	- 5	0	- 11	0
Skatt hänförlig till tidigare år	19	- 0	35	- 1
Effekt av ej uppbokade underskottsavdrag och temporära skillnader	4	- 0	22	- 0
Ändrad skattesats på uppskjuten skattefordran/skuld	21	- 0	0	- 0
Övrigt	- 11	0	- 26	0
	- 1 606	19	- 1 064	18

REDOVISAD I ÖVRIGT TOTALRESULTAT

	Före skatt	Skatt	Efter skatt
2015			
Säkringsredovisning	- 34	7	- 27
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet	8		8
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	22	- 5	17
Finansiella tillgångar som kan säljas	300	92	393
Aktuariella omvärderingar	209	- 44	165
Intresseföretag och joint ventures - netto			- 8
	505	51	548

	Före skatt	Skatt	Efter skatt
2014			
Säkringsredovisning	- 226	50	- 176
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet	355		355
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	- 101	22	- 79
Finansiella tillgångar som kan säljas	1 426	- 45	1 382
Aktuariella omvärderingar	- 178	35	- 143
Intresseföretag och joint ventures - netto			88
	1 276	62	1 426

REDOVISAD I BALANSRÄKNINGEN

Fordringar	2015	2014
Uppskjuten skattefordran	6	1
Aktuell skattefordran	44	101
	50	102
Skulder		
	2015	2014
Avsättningar för skatter		
Uppskjuten skatteskuld	14 819	13 628
Övriga avsättningar	64	158
Aktuell skatteskuld	89	276
	14 972	14 062

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

2015	Fordran	Skuld	Netto
Materiella anläggningstillgångar		- 1 363	- 1 363
Biologiska tillgångar		- 3 788	- 3 788
Förvaltningsfastigheter		- 8 688	- 8 688
Finansiella placeringar		- 270	- 270
Avsättningar för pensioner		29	29
Obeskattade reserver		- 838	- 838
Säkringsredovisade transaktioner		81	81
Övriga avsättningar inklusive uppskjutna skattefordringar			
nettoredovisade bland uppskjutna skatteskulder	6	18	24
	6	- 14 819	- 14 813

2014	Fordran	Skuld	Netto
Materiella anläggningstillgångar		- 1 361	- 1 361
Biologiska tillgångar		- 3 718	- 3 718
Förvaltningsfastigheter		- 7 447	- 7 447
Finansiella placeringar		- 366	- 366
Avsättningar för pensioner		83	83
Obeskattade reserver		- 900	- 900
Säkringsredovisade transaktioner		74	74
Övriga avsättningar inklusive uppskjutna skattefordringar			
nettoredovisade bland uppskjutna skatteskulder	1	8	9
	1	- 13 628	- 13 627

Vid årsskiftet fanns skattemässiga underskottsavdrag och temporära skillnader motsvarande cirka 790 mnkr i skatt för vilka uppskjutna skattefordringar inte har redovisats i resultat- och balansräkningen. Av dessa avser 460 mnkr underskottsavdrag. Ingen tidsgräns för utnyttjande finns. Bedömningen är att det inte är sannolikt att de skattemässiga underskottsavdragen, för vilka uppskjuten skattefordran inte redovisats, kommer att kunna utnyttjas mot framtida vinster inom överskådlig tid.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

	Ingående balans	Redovisat i årets resultat	Redovisat i övrigt totalresultat	Omräkningsdifferenser och övrigt	Utgående balans
2015					
Materiella anläggningstillgångar	- 1 361	8		- 10	- 1 363
Biologiska tillgångar	- 3 718	- 69			- 3 788
Förvaltningsfastigheter	- 7 447	- 1 241			- 8 688
Finansiella placeringar	- 366	4	92		- 270
Avsättningar för pensioner	83	- 15	- 43	3	29
Obeskattade reserver	- 900	62			- 838
Övrigt	83	10	7	5	105
	- 13 627	- 1 241	56	- 1	- 14 813

	Ingående balans	Redovisat i årets resultat	Redovisat i övrigt totalresultat	Omräkningsdifferenser och övrigt	Utgående balans
2014					
Materiella anläggningstillgångar	- 1 760	421		- 22	- 1 361
Biologiska tillgångar	- 3 654	- 64			- 3 718
Förvaltningsfastigheter	- 6 800	- 647			- 7 447
Finansiella placeringar	- 313	- 9	- 45		- 366
Avsättningar för pensioner	45	- 2	35	4	83
Obeskattade reserver	- 747	- 153		- 0	- 900
Övrigt	- 38	70	50	1	83
	- 13 268	- 383	41	- 17	- 13 627

Not 16 - Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar utgörs av goodwill, utvecklingskostnader, patent, licenser samt IT-system. Utgifter för utveckling aktiveras enbart vid större projekt om en säker bedömning av de framtida ekonomiska fördelarna kan göras. I balansräkningen redovisas immateriella anläggningstillgångar till anskaffningsvärde efter avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Immateriella anläggningstillgångar testas årligen för nedskrivningsbehov. Nedskrivning på goodwill reverseras inte.

mnkr	2015	2014
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	300	236
Investeringar	12	73
Avyttringar och utrangeringar	- 1	- 12
Omräkningsdifferenser	- 1	3
	310	300
Akkumulerade av- och nedskrivningar		
Ingående balans	- 103	- 94
Årets avskrivningar	- 19	- 18
Avyttringar och utrangeringar	1	12
Omräkningsdifferenser	1	- 3
	- 120	- 103
Utgående balans	190	197

I ovanstående ingår goodwill hänförligt till Lundbergs förvärv av Holmen med 83 mnkr (83). Återvinningsvärdet av goodwill bedöms med ledning av aktiernas börskurs den 31 december och ingen av- eller nedskrivning har gjorts av värdet.

Övriga immateriella anläggningstillgångar består huvudsakligen av IT-system 80 mnkr (94). Tillgångarna är i huvudsak externt förvärvade. Förutom goodwill har samtliga tillgångar en bestämbar nyttjandeperiod och skrivs av under 3-20 år.

Not 17 - Materiella anläggningstillgångar, mnkr

2015	Byggnader, mark och markanläggningar	Maskiner och inventarier	Pågående arbeten och förskott	Totalt
Anskaffningsvärde				
Ingående balans	7 135	31 047	175	38 358
Investeringar	60	818	- 2	876
Omklassificeringar		4	- 15	- 11
Avyttringar och utrangeringar	- 5	- 532	- 3	- 540
Omräkningsdifferenser	- 20	8	0	- 12
	7 170	31 346	155	38 671
Av- och nedskrivningar				
Ingående balans	- 3 822	- 23 220		- 27 042
Årets avskrivningar	- 142	- 1 089		- 1 231
Årets nedskrivningar	- 306	- 249		- 555
Avyttringar och utrangeringar	4	482		486
Omräkningsdifferenser	19	25		45
	- 4 247	- 24 050		- 28 297
Utgående balans	2 923	7 295	155	10 373

2014	Byggnader, mark och markanläggningar	Maskiner och inventarier	Pågående arbeten och förskott	Totalt
Anskaffningsvärde				
Ingående balans	6 895	29 999	118	37 012
Investeringar	83	427	74	584
Omklassificeringar		17	- 17	0
Avyttringar och utrangeringar	- 5	- 102	- 0	- 107
Omräkningsdifferenser	163	705	1	868
	7 135	31 047	175	38 358
Av- och nedskrivningar				
Ingående balans	- 3 454	- 21 416		- 24 870
Årets avskrivningar	- 140	- 1 115		- 1 255
Årets nedskrivningar	- 148	- 302		- 450
Avyttringar och utrangeringar	4	98		102
Omräkningsdifferenser	- 84	- 484		- 569
	- 3 822	- 23 220		- 27 042
Utgående balans	3 313	7 828	175	11 316

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar redovisas i resultaträkningen på raden Nedskrivningar. Det beräknade återvinningsvärdet för Holmens tryckpapperstillgångar har under 2015 minskat till följd av svag lönsamhet att producera standardtidningspapper och understeg vid årsskiftet redovisade värden. Detta har medfört en nedskrivning av materiella anläggningstillgångar med 555 mnkr. Under 2014 gjordes nedskrivning av materiella anläggningstillgångar med 450 mnkr avseende Holmens sågverksstillgångar.

Investeringsåtaganden avseende beslutade och pågående projekt uppgick per årsskiftet till 776 mnkr (710). Aktiverade låneutgifter uppgick under året till 3 mnkr (1). För att fastställa beloppet har en räntesats om 1,8 procent (2,5) använts.

Not 18 - Biologiska tillgångar

I koncernen redovisas Holmens skogstillgångar uppdelat på växande skog, som redovisas som biologisk tillgång till verkligt värde, och mark, som redovisas till anskaffningskostnad. Bedömningen är att det saknas relevanta marknadspriser som kan användas för att värdera skogsinnehav av Holmens storlek. Värderingen görs därför genom att beräkna nuvärdet av framtida förväntade kassaflöden från den växande skogen. Värdering till verkligt värde görs utifrån värderingsnivå tre. Beräkning av kassaflöden görs för kommande 100 år, vilket bedöms vara skogens avverkningscykel. Kassaflödena beräknas utifrån avverkningsvolymen enligt Holmens aktuella avverkningsplan samt bedömningar om framtida pris- och kostnadsutveckling. Kostnader för återplantering har beaktats då återplantering efter avverkning är en skyldighet enligt lag. Kassaflödena diskonteras med en ränta om 5,5 procent.

Totalt innehar Holmen 1 042 000 hektar produktiv skogsmark med en volym stående skog om 119 miljoner skogskubikmeter. Enligt gällande avverkningsplan, som är från 2011, kommer avverkningen uppgå till 3,1 miljoner m³fub (m³fub=kubikmeter fast mått under bark) per år, varav 0,1 miljoner m³fub biobränsle i form av grenar och toppar. Denna nivå bedöms vara i stort oförändrad till år 2030. Därefter beräknas den successivt kunna ökas till drygt 4 miljoner m³fub år 2110. Cirka 45 procent av avverkningen utgörs av massaved som säljs till massa- och pappersindustrin, 50 procent utgörs av timmer som säljs till sågverk och resterande andel utgörs av bränsleved.

Värderingen baseras på ett långsiktigt trendpris som årligen räknas upp med två procents inflation. Trendpriset för året var 435 kr/m³fub, vilket är i nivå med snittet för de senaste tio åren men något högre än gällande marknadspriser. Kostnadsprognosen utgår ifrån aktuell kostnadsnivå och räknas upp med drygt två procent per år.

Holmens skogsinnehav är redovisat till 17 173 mnkr (16 867) före skatt. En uppskjuten skatteskuld om 3 788 mnkr (3 718) redovisas relaterat till detta, vilket motsvarar den skattekostnad som uppstår vid den framtida avverkningen. Detta innebär att den växande skogen netto efter skatt redovisas till 13 385 mnkr (13 149).

Not 18, fortsättning

Förändringen av värdet på den växande skogen kan delas upp enligt nedan.

mnkr	2015	2014
Redovisat värde vid årets början	16 867	16 517
Köp av växande skog	36	49
Försäljning av växande skog	- 2	0
Erhållen växande skog vid byte		640
Lämnad växande skog vid byte		- 641
Förändring till följd av avverkning	- 540	- 471
Orealiserad förändring av verkligt värde	807	753
Övriga förändringar	5	20
Redovisat värde vid årets slut	17 173	16 867

Nettot av förändring av verkligt värde och förändring till följd av avverkning redovisas i resultaträkningen som värdeförändring i biologiska tillgångar. För året uppgick den till 267 mnkr (282). Erhållen och lämnad växande skog för jämförelseåret avser fastighetsbyte med Naturvårdsverket. Bytet medförde att Holmen lämnade 10 000 hektar mark och erhöll 18 000 hektar mark till motsvarande värde, baserat på externa värderingar.

Nedan visas hur värdet på skogstillgångarna skulle påverkas av förändringar i de mest väsentliga värderingsantagandena.

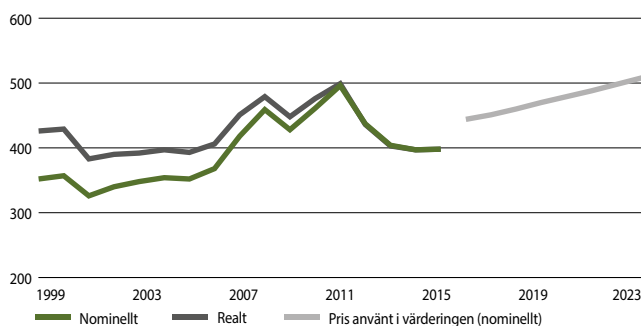
mnkr	Värdeförändring	
	före skatt	efter skatt
Årlig förändring, +0,1 procent per år		
Avverkningstakt	750	590
Prisinflation	1 150	900
Kostnadsinflation	- 650	- 510
Nivåförändring, +1 procent		
Avverkning	250	200
Priser	380	300
Kostnader	- 230	- 180
Diskonteringsränta, +0,1 procent	- 460	- 360

Med årlig förändring avses den årliga förändringstakten som används i värderingen för respektive parameter.

Med nivåförändring avses att den nivå som ligger för respektive parameter och år förändras.

Priser

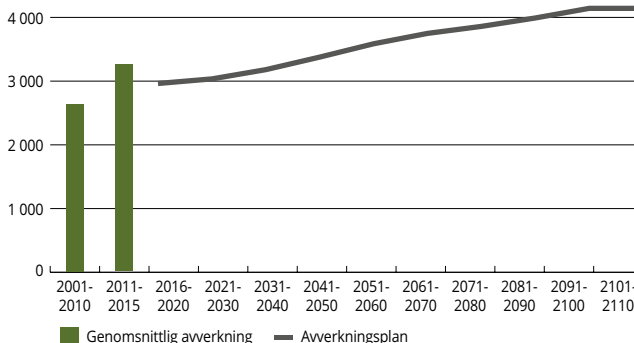
kr/m²fub

Prisserien Nominellt visar genomsnittligt försäljningspris för Holmen. Realt är nominella priser omräknade till 2015 års penningvärde med användning av historisk svensk KPI.

Skörd

1 000 m³fub/år

Not 19 - Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter redovisas till verkligt värde. Det verkliga värdet är det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid försäljning genom en transaktion på huvudmarknaden (eller den mest fördelaktiga marknaden) under aktuella marknadsförhållanden ("exit price"), oavsett om priset är direkt observerbart eller beräknat med hjälp av en annan värderingsteknik.

2015, mnkr	Bostad	Kommersiellt	Totalt
Ingående verkligt värde	5 967	36 752	42 719
Förvärv	3		3
Investeringar	180	782	962
Orealiserad värdeförändring	639	4 115	4 754
Utgående verkligt värde	6 789	41 649	48 438

2014, mnkr	Bostad	Kommersiellt	Totalt
Ingående verkligt värde	5 378	33 711	39 088
Förvärv	50	487	537
Investeringar	225	610	834
Orealiserad värdeförändring	314	1 946	2 259
Utgående verkligt värde	5 967	36 752	42 719

Information om verkligt värde på förvaltningsfastigheter

Samtliga fastigheter, klassificerade som förvaltningsfastigheter, ägs av koncernen och omfattar mark, byggnader, byggnadsinventarier och ombyggnader av befintliga fastigheter samt nybyggnation. Värdering av fastighetsbeståndet har skett genom att varje enskild fastighets verkliga värde har bedömts internt. I investeringsbeloppet ingår inga under året aktiverade låneutgifter (7 mnkr).

Påverkan på årets resultat

Samtliga fastigheter genererar hyresintäkter med undantag av de med pågående nyproduktion och de som består av obebyggda tomter. Årets hyresintäkter (brutto minus vakanser) uppgår till 2 838 mnkr (2 768). Kostnader per kostnadsslag framgår av tabellen nedan.

Kostnadsslag, mnkr	2015	2014
Drift och administration	392	401
Underhåll	187	176
Personalkostnader	221	198
Fastighetsskatt	211	209
Tomträttsavgälder	22	18
Avskrivningar	7	7
	1 041	1 008

Not 19, fortsättning

Förfallostruktur för operationella hyresavtal (hyresintäkter) framgår av tabellen nedan.

Årshyra, mnkr	2016	2017	2018	2019	2020	2021-	Totalt
Bostäder	531						531
Butiker	288	216	163	89	70	100	926
Kontor	109	241	295	143	121	332	1 241
Övrigt	99	36	34	34	17	22	242
Totalt	1 026	493	491	266	208	454	2 939
Andel, procent	35	17	17	9	7	15	100

Värderingsmetod

Värderingen för samtliga fastigheter sker enligt nivå tre i värderingshierarkin.

Lundbergs - Värderingen av fastighetsbeståndet har skett genom att varje enskild fastighets verkliga värde har bedömts. Bedömningen baseras såväl på ortsprismaterial som på en beräkning av nuvärdet av uppskattade framtida betalningsströmmar. Nuvärdesberäkningen bygger på diskonterade kassaflöden under kommande tioårsperiod och därefter på en beräkning av evig direktavkastning. Diskonteringsräntan varierar mellan 5,50 och 9,25 procent för bostadsfastigheter och mellan 5,25 och 9,50 procent för kommersiella fastigheter. Beräkningen av kassaflödena baseras på en antagen inflation på två procent, normaliserade hyresintäkter och underhållskostnader samt normaliserad vakansgrad. Denna beräkning vägs sedan samman med olika ortsprisfaktorer i en slutlig värdering. Nedan framgår de indata som använts vid värderingen.

	Bostad Intervall (vägt snitt)	Kommersiellt Intervall (vägt snitt)
Driftsnetto (kr/m ²)	300 - 1 500 (600)	100 - 4 800 (1 300)
Direktavkastningskrav restvärde (%)	3,00 - 6,80 (4,76)	4,10 - 8,50 (5,50)
Vakans (%)	0,3 - 3,2 (1,3)	1,9 - 5,0 (3,4)

Alla hyror har bedömts vara marknadsmässiga. Tillväxtantagandet bedöms enskilt per fastighet. Diskonteringsräntan är beräknad som avkastningskravet med tillägg för tillväxtantagande under prognosperioden. Tillväxtantagandet har i sin tur en koppling till antagen inflation under samma period men bedöms individuellt för varje fastighet med hänsyn till kontraktsförhållanden, vakansrisk, tekniskt skick med mera.

Bedömningen av direktavkastningskraven är baserad på inhämtad information om marknadens förräntningskrav på aktuella köp och försäljningar av jämförbara fastigheter i likartade lägen. Informationen stäms av med värderings- och rådgivningsföretag.

Lundbergs fastighetsbestånd värderas till 16 697 mnkr (14 902). För att säkerställa värderingen har för 45 fastigheter, motsvarande värdemässigt 45 procent av beståndet, externa värderingar inhämtats. De externa värderingarna av dessa fastigheter uppgick till 7 593 mnkr medan de interna värderingarna uppgick till 7 449 mnkr.

Hufvudstaden - Värdering av fastighetsbeståndet har skett genom att varje enskild fastighets verkliga värde bedömts. Bedömningen har gjorts genom tillämpning av värdering enligt en variant av ortsprismetoden som kallas för nettokapitaliseringsmetoden. Metoden innebär att marknadens avkastningskrav sätts i relation till fastigheternas driftsnetto.

Bedömningen av avkastningskraven är baserad på inhämtad information om marknadens förräntningskrav på köp och försäljningar av jämförbara fastigheter i likartade lägen. Har det gjorts få eller inga affärsavslut i fastighetens delområde, analyseras transaktioner i anslutande område. Även affärer som inte kommit till avslut ger vägledning om marknadens avkastningskrav. Hänsyn har även tagits till olika fastighetstyper, teknisk standard och byggnadskonstruktion. Avkastningskraven som används vid värderingen varierar mellan olika regioner och olika delområden inom regionerna. Informationen avstäms med värderings- och rådgivningsföretag.

Hufvudstadens genomsnittliga avkastningskrav har sedan 2010 varierat från 4,1 procent till 5,0 procent och uppgick per den 31 december 2015 till 4,1 procent. För fastigheter med tomträtt har beräkningen baserats på ett avkastningskrav som är 0,25 procentenheter högre. Driftsnettot baseras på marknadsanpassade hyresintäkter. Hyresintäkterna marknadsanpassas genom att befintliga hyror justeras med nytecknade och omförhandlade hyresavtal samt med hänsyn till förväntad hyresutveckling. Intäkterna har reducerats för en bedömd långsiktig hyresvakansgrad. Vakansgraden baseras på fastighetsbeståndets verkliga utfall över en konjunkturcykel samt förväntad uthyrningssituation för den enskilda fastigheten. I värderingen har genomsnittlig vakansgrad bedömts till 4 procent. Verkligen genomsnittlig vakansgrad har under perioden 2006-2015 varierat mellan 3 och 7 procent och uppgick per den 31 december 2015 till 4,5 procent.

Avdrag har gjorts med schablonmässiga kostnader för drift och underhåll exklusive vidaredebiterbara kostnader samt del av fastighetsadministration. Dessa baseras på verkligt utfall och justeras för ej bestående avvikelser. Genomsnittlig kostnad per m² den senaste femårsperioden har legat inom intervallet 400-500 kronor och bedömd kostnad i värderingen per den 31 december 2015 låg på motsvarande nivå. Nedan framgår de indata som använts vid värderingen.

	Intervall (vägt snitt)
Driftsnetto (kr/m ²)	1 300 - 6 270 (3 500)
Vakans (%)	2 - 5 (4)
Direktavkastningskrav Stockholm (%)	3,8 - 4,3 (3,9)
Direktavkastningskrav Göteborg (%)	4,1 - 4,8 (4,6)
Direktavkastningskrav totalt (%)	4,1

Hufvudstadens fastighetsbestånd värderas till 31,7 mdkr. För att säkerställa värderingen har externa värderingar inhämtats för 8 fastigheter motsvarande 37 procent av det internt bedömda värdet. De externa värderingsföretagen har angivit ett marknadsvärde som uppgår till 12,0 mdkr. Hufvudstadens interna värdering av samma fastigheter uppgår till 11,6 mdkr.

Känslighetsanalys

Verkligt värde på en fastighet kan med säkerhet endast fastställas vid en försäljning. Vid fastighetsvärdering anges ofta ett intervall för att visa på osäkerheten kring uppskattningar av en fastighets värde. Värdeintervallet brukar uppgå till ± 5 procent men kan variera beroende bland annat på marknadssituation, fastighetens tekniska standard och investeringsbehov.

Lundbergs fastighetsbestånd värderas till 16,7 mdkr och med ett osäkerhetsintervall om ± 5 procent så innebär det en förändring av fastighetsvärdet med $\pm 0,8$ mdkr. Nedan framgår de mest väsentliga faktorerna som påverkar värderingen och deras effekt på verkligt värde.

	Förändring	Värdepåverkan, mnkr	
		Bostad	Kommersiellt
Driftsnetto	50 kr/m ²	593	396
Direktavkastningskrav restvärde	-0,25 procentenhet	376	472
	+0,25 procentenhet	- 339	- 431
Hyresvakans	-1,0 procentenhet	116	132

Hufvudstadens fastighetsbestånd värderas till 31,7 mdkr och med ett osäkerhetsintervall om ± 5 procent så innebär det en förändring av fastighetsvärdet med $\pm 1,6$ mdkr. Nedan framgår de väsentliga faktorerna som påverkar värderingen och deras effekt på verkligt värde.

	Förändring $\pm$	Värdepåverkan $\pm$, mnkr
Hyresintäkter	100 kr/m ²	950
Fastighetskostnader	50 kr/m ²	475
Hyresvakansgrad	1,0 procentenhet	420
Avkastningskrav	0,25 procentenhet	1 950

Not 20 - Andelar i intresseföretag och joint venture, mnkr

Intresseföretag	2015	2014
Redovisat vid årets början	6 321	5 446
Investering		404
Avyttring		- 0
Nedskrivning	- 7	- 5
Reversering		294
Resultatandel ¹	324	217
Erhållen utdelning	- 151	- 134
Andel i övrigt totalresultat	- 15	100
	6 472	6 321

1) Resultat efter skatt och innehav utan bestämmande inflytande i intresseföretag.

Joint venture	2015	2014
Redovisat vid årets början	142	136
Resultatandel	- 1	10
Övrigt		- 3
	141	142

	Antal andelar 2015-12-31	Andel i procent ² 2015	2014	Redovisat värde 2015	2014
Intresseföretag ¹					
<i>Moderbolagets</i>					
Husqvarna AB (publ) ³	43 350 000	7,6 (24,9)	7,6 (23,8)	2 098	2 031
Indutrade AB (publ) ³	10 230 000	25,6	25,6	2 602	2 463
<i>Dotterföretagens</i>					
Baluarte Sociedade de Recolha e Recuperação de Desperdícios, Lda	2	50,0	50,0	37	37
Brännälvens Kraft AB	5 556	13,9	13,9	36	36
Harrsele AB	9 886	49,4	49,4	1 467	1 469
Melodea Ltd	119	42,4	37,6	2	12
Peninsular Cogeneración S.A.	4 500	50,0	50,0	55	105
SAS Saica Natur sud	678	24,0	24,0	20	19
Uni4 Marketing AB	1 800	36,0	36,0	21	21
Vattenfall Tuggen AB	683	6,8	6,8	75	75
Vindlin AB	200	17,7	17,7	57	51
Diverse aktier				2	2
				6 472	6 321

Joint venture					
<i>Dotterföretagens</i>					
Varsvik AB	250	50,0	50,0	141	142
				6 614	6 463

- 1) I de fall röstandelen understiger 20 procent föreligger ett betydande inflytande över bolagens verksamhet på grund av aktieägaravtal.
- 2) Andel i röster beräknas efter avdrag av återköpta aktier. Röstandel anges i parentes i de fall den ej överensstämmer med kapitalandel.
- 3) Verkligt värde enligt aktuell börskurs uppgår för Husqvarna till 2 416 mnkr (2 498) och för Indutrade till 4 916 mnkr (3 192).

Finansiell information för moderbolagets intresseföretag

Ägd andel	2015	2014
Intäkter	5 762	4 783
Resultat	370	234
Tillgångar	4 628	4 277
Skulder	2 699	2 554
Eget kapital	1 929	1 723

Mer information om moderbolagets intresseföretag finns i not 2.

Finansiell information för dotterföretagens intresseföretag

Det sammanlagda värdet av dotterföretagens andel i intresseföretags totalresultat uppgår till 10 mnkr (-13).

Holmen köpte under året 564 GWh (426) elkraft från Harrsele AB vilket gav ett rörelseresultat på 95 mnkr (98) vid försäljning på marknaden. Harrsele AB äger krafttillgångar som ett normalt år producerar 950 GWh elkraft. Bokfört värde på anläggningstillgångarna i Harrsele AB uppgår till 115 mnkr (119).

Finansiell information för joint venture

Det sammanlagda värdet av dotterföretagens andel i joint ventures totalresultat uppgår till -3 mnkr (3).

Not 21 - Finansiella placeringar, mnkr

	Andel 2015-12-31 i procent av			
	kapital	röster	2015	2014
Finansiella tillgångar som kan säljas ¹				
Handelsbanken A	2,0	2,0	4 234	4 583
Industrivärden A			8 898	7 140
Industrivärden C	13,6	19,8	435	408
Sandvik	2,4	2,4	2 222	2 292
Skanska A ²	4,0	12,0	1 093	1 114
Skanska B			1 739	1 771
			18 621	17 308

1) Verkligt värde per den 31 december 2015 understeg anskaffningsvärde för vissa aktier, vilket medfört ackumulerad nedskrivning om 508 mnkr (437).

2) Marknadsvärde för aktie av serie A i Skanska är beräknad med 10 procents premium på börsnoterad aktie av serie B.

Tillgångarna har värderats till verkligt värde enligt aktuell börskurs. I de fall tillgången består av aktier i olika serier anges andel av kapital och röster gemensamt för innehavet.

Not 22 - Övriga aktier och andelar, mnkr

	2015	2014
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	4	11
Investeringar		0
Avyttringar m m	- 1	
Nedskrivningar m m		- 6
	4	4
	2015	2014
SweTree Technologies AB	2	2
Övriga andelar	1	2
	4	4

Värdering till verkligt värde har inte kunnat tillämpas då tillförlitligt marknadsvärde ej har kunnat fastställas. Innehav har därför värderats till anskaffningsvärde.

Not 23 - Finansiella instrument

Finansiella instrument värderade till verkligt värde i balansräkningen

Finansiella instrument värderade till verkligt värde omfattar instrument hänförliga till kategorierna poster redovisade till verkligt värde via årets resultat, finansiella tillgångar som kan säljas samt derivat som säkringsredovisas. I enlighet med IFRS 13 redovisas finansiella instrument utifrån verkligt värde hierarkiskt i tre nivåer baserat på de indata som använts i värderingen.

Värdering av finansiella placeringar (aktier) samt aktier i noterade bolag baseras på noterade priser för likadana instrument vilket innebär att de är hänförliga till nivå ett. Indata för värdering av derivat och övriga finansiella skulder har gjorts baserat på observerbara marknadspriser vilket innebär att de är hänförliga till nivå två.

Aktier av serie A i Skanska är ej noterade varför dessa beräknas med 10 procents premium på börsnoterad aktie av serie B. Denna värdering baseras på antaganden som inte är underbyggda av priser på observerbara data och är därmed hänförlig till nivå tre. Under året har värdet förändrats med -21 mnkr (242) och är i sin helhet hänförlig till orealiserad värdeförändring och har redovisats i övrigt totalresultat under Finansiella tillgångar som kan säljas.

Kvittning av tillgångar och skulder tillämpas ej i redovisningen. Redovisade derivat uppgår på tillgångssidan till 138 mnkr (18) och på skuldsidan till 652 mnkr (646).

Finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde i balansräkningen men för vilka upplysningar lämnas om verkligt värde

När upplysningar om verkligt värde lämnas i tabellen nedan för finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde i balansräkningen har verkligt värde bestämts på följande sätt.

Lån från banker med fast ränta har värderats med den ränta med vilken en refinansiering skulle kunna göras på balansdagen. Denna värdering tillhör nivå tre eftersom dessa räntor inte kan observeras på marknaden. Lån med rörlig ränta antas ha ett marknadsvärde som överensstämmer med bokfört värde förutsatt att någon mätbar förändring inte skett i en aktuell spread för en liknande transaktion.

Övriga finansiella instrument i balansräkningen har kort tid kvar till förfall. För dessa har som verkligt värde angetts det redovisade värdet vilket bedöms återspegla det verkliga värdet på grund av att diskonteringseffekten är försumbar.

Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden

mnkr	Derivat ¹		Derivat som säkringsredovisas		Kund- och lånefordringar		Övriga skulder		Totalt redovisat värde		Verkligt värde	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Långfristiga finansiella fordringar												
Derivat	0								0		0	
Övriga finansiella fordringar					53	49			53	49	53	49
	0				53	49			53	49	53	49
Kortfristiga finansiella fordringar												
Upplupen ränta					0	2			0	2	0	2
Derivat	37	5							37	5	37	5
Övriga finansiella fordringar					24	17			24	17	24	17
	37	5			24	18			61	23	61	23
Likvida medel												
Kortfristiga placeringar					137	217			137	217	137	217
Banktillgodohavanden					681	671			681	671	681	671
					818	888			818	888	818	888
Långfristiga finansiella skulder												
MTN-lån							4 500	4 500	4 500	4 500	4 605	4 616
Lån från banker och övriga kreditinstitut							6 200	5 900	6 200	5 900	6 370	6 107
Derivat	137	149	83	80					220	229	220	229
Övriga långfristiga skulder							13	8	13	8	13	8
	137	149	83	80			10 713	10 408	10 933	10 637	11 207	10 959
Kortfristiga finansiella skulder												
Certifikatsprogram							4 044	4 447	4 044	4 447	4 044	4 447
MTN-lån							800	731	800	731	800	738
Bankkontoskulder							27	94	27	94	27	94
Kort del av långa lån								400		400		407
Derivat	55	75		56					55	131	55	131
Upplupen ränta							95	96	95	96	95	96
Övriga kortfristiga skulder							48	57	48	57	48	57
	55	75		56			5 013	5 825	5 069	5 956	5 069	5 970

1) Poster redovisade till verkligt värde via resultatet.

Not 23, fortsättning

Finansiella instrument som inte ingår i den finansiella nettoskulden

	2015	2014
Tillgångar		
Finansiella placeringar ¹	18 621	17 308
Aktier i noterade bolag ²	503	487
Aktier i onoterade bolag ¹	4	4
Kundfordringar	2 023	2 371
Redovisat bland rörelsefordringar		
Derivat ²	11	3
Derivat som säkringsredovisas	89	10
Skulder		
Leverantörsskulder	2 089	2 081
Redovisade bland rörelseskulder		
Derivat ²	2	38
Derivat som säkringsredovisas	375	247

1) Poster definierade som tillgångar som kan säljas.

2) Poster redovisade till verkligt värde via resultatet.

För poster i ovanstående tabell är redovisat värde samma som verkligt värde utom för aktier i onoterade bolag. För dessa har ej kunnat fastställas något verkligt värde.

Not 24 - Omsättningsfastigheter

Omsättningsfastigheter (exploateringsfastigheter) innehas med avsikt att utveckla dessa till byggbar mark alternativt försäljning av projekt. De värderas enligt lägsta värdets princip per fastighet eller per värderingsenhet. Erforderlig nedskrivning och återföring av tidigare nedskrivningar redovisas bland rörelsens kostnader.

mnkr	2015	2014
Vid årets början	124	97
Årets anskaffningar	36	27
Reverseringar	20	5
Avyttringar och utrangeringar	- 13	- 4
	167	124

Accumulerade nedskrivningar ingår med 25 mnkr (46).

Bedömt verkligt värde enligt intern värdering uppgår till 352 mnkr (325).

Not 25 - Varulager, mnkr

	2015	2014
Aktier i noterade bolag	503	487
Avverkningsrätter	526	530
Färdiga varor och produkter i arbete	1 237	1 405
Råvaror och förnödenheter	971	906
Timmer och massaved	299	277
Elcertifikat och utsläppsrätter	56	79
	3 592	3 685

Värdeförändring avseende aktier i noterade bolag redovisas i årets resultat, enligt IAS 39, till aktuell börskurs. Övriga poster i varulager har påverkat årets resultat med 18 mnkr (2) till följd av återföring av tidigare års nedskrivningar.

Not 26 - Rörelsefordringar, mnkr

	2015	2014
Hyres- och kundfordringar ¹	2 023	2 371
Övriga rörelsefordringar		
Förutbetalda kostnader	217	221
Upplupna hyresintäkter	30	18
Fordringar hos intresseföretag	4	15
Derivat	100	13
Övriga fordringar	270	201
	621	468
	2 644	2 839

1) Av kundfordringarna avser 52 mnkr (65) fordringar på intresseföretag.

Kundfordringar redovisas till det belopp som förväntas bli inbetalt utifrån en individuell bedömning av respektive kund. Kundfordringar är främst mot europeiska kunder. Kundfordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagskurs. Marknadsvärden på derivat avser säkringar av framtida kassaflöden. Se även not 37.

Not 27 - Kassaflödesanalys, mnkr

Räntor	2015	2014
Erhållna	4	7
Erlagda	- 315	- 383
	- 311	- 376

Förändring kortfristiga skulder

Förändring av kortfristiga skulder avser till största delen upplåning under certifikatsprogram. Under certifikatsprogram lånades det kortfristigt sammanlagt 12 037 mnkr (13 385) uppdelat på olika lån och återbetalades 12 439 mnkr (13 971).

Not 28 - Eget kapital

Aktiekapital

2015-12-31	Antal	Kvotvärde	mnkr
Serie A	48 000 000	10 kr	480
Serie B	76 000 000	10 kr	760
Totalt antal utestående aktier	124 000 000		1 240

2014-12-31	Antal	Kvotvärde	mnkr
Serie A	48 000 000	10 kr	480
Serie B	76 000 000	10 kr	760
Totalt antal utestående aktier	124 000 000		1 240

Bolagets aktiekapital utgörs av aktier utgivna i två serier, serie A med 10 röster per aktie och serie B med 1 röst per aktie. B-aktierna är noterade på Nasdaq Stockholm, Large Cap. Aktieägare har rätt att begära omvandling av A-aktier till B-aktier. Under året har ingen sådan omvandling skett.

Eget kapital

Koncernens eget kapital består av aktiekapital, reserver och balanserade vinstmedel inklusive årets resultat. Balanserade vinstmedel utgörs av föregående års balanserade vinstmedel och resultat efter avdrag för under året lämnad vinstutdelning.

Utdelningar

Styrelsen föreslår årsstämman den 21 april 2016 att besluta om en utdelning på 5:30 kronor per aktie. Den föreslagna utdelningen uppgår till sammanlagt 657 mnkr. Föregående år lämnades en utdelning om 5:00 kronor per aktie (620 mnkr).

Not 29 - Reserver, mnkr

Säkringsreserv	2015	2014
Ingående reserv	- 42	- 12
Årets kassaflödessäkringar	- 36	- 43
Skatt hänförlig till årets säkringar	8	13
	- 70	- 42
Omräkningsreserv	2015	2014
Ingående reserv	89	- 100
Årets omräkningsdifferenser	- 2	182
Skatt hänförlig till årets omräkningsreserv	- 2	7
	86	89
Verkligtvärdereserv	2015	2014
Ingående reserv	7 625	6 243
Värdeförändring redovisad i övrigt totalresultat	300	1 426
Skatt hänförlig till årets värdering	92	- 45
	8 018	7 625
Summa reserver	2015	2014
Ingående reserv	7 672	6 132
Årets förändring av		
Säkringsreserv	- 28	- 30
Omräkningsreserv	- 4	189
Verkligtvärdereserv	393	1 382
	8 034	7 672

Säkringsreserv innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförlig till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättats i en annan valuta än svenska kronor. Vidare består reserven av valutakursdifferenser som uppstår vid omvärdering av skulder som upptagits som säkringsinstrument av en nettoinvestering i en utländsk verksamhet.

Verkligtvärdereserv innefattar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas.

Not 30 - Innehav utan bestämmande inflytande, mnkr

Innehav utan bestämmande inflytande uppkommer vid förekomsten av ej helägda dotterbolag. I L E Lundbergföretagens koncern består detta huvudsakligen av icke ägd del av Holmen AB (publ) och Hufvudstaden AB (publ).

Kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	2015	2014
Ingående balans	23 272	22 411
Årets resultat	2 276	1 707
Övrigt totalresultat		
Reserver	1	67
Aktuariell omvärdering pensionsskuld	111	- 92
Utdelning	- 891	- 818
Förändringar i koncernens sammansättning	- 2	- 4
Utgående balans	24 766	23 272

Not 31 - Avsättningar för pensioner

För beskrivning av pensionsåtaganden i koncernen se redovisningsprinciper, not 1. Posten avsättningar för pensioner uppgår till totalt 234 mnkr, varav Lundbergs 91 mnkr, Holmen 130 mnkr och Hufvudstaden 13 mnkr. Nedan ges information avseende de planer som redovisas som förmånsbestämda enligt IAS 19.

Förmånsbestämda planer

Lundbergs - Förmånsbestämda tjänstepensionslösningar finns enligt FPG/PRI. I sammanställningen nedan specificeras förändringen av den förmånsbestämda förpliktelsen.

mnkr	2015	2014
Förpliktelse per den 1 januari	90	80
Förmåner intjänade under perioden	2	2
Ränta	3	3
Aktuariell vinst/förlust	- 1	6
Utbetalda pensioner	- 4	- 3
Särskild löneskatt	0	2
Förpliktelse den 31 december	91	90
Varav kreditförsäkrat via FPG	61	60

Under året har pensionskostnader avseende förmånsbestämda planer om 2 mnkr (2) redovisats i resultatet. Räntekostnader på pensionsskulden uppgick under året till 3 mnkr (3). Årets aktuariella omvärdering uppgick till -1 mnkr (6) och har redovisats i övrigt totalresultat. Den aktuariella omvärderingen om -1 mnkr består enbart av vinst på grund av erfarenhetsbaserade justeringar. Ackumulerat uppgår aktuariella omvärderingar till 23 mnkr (24). Durationen på förpliktelsen uppgår till 18 år.

Väsentliga aktuariella antaganden i procent	2015	2014
Diskonteringsränta	3,0	3,0
Framtida löneökningar	3,0	3,0
Framtida inflation	1,5	1,5

Livslängdsantaganden baseras på PRI Pensionsgaranti statistik och dödlighetstal. Den aktuella livslängden som förpliktelsen är beräknad på framgår av nedanstående tabell.

	2015	2014
Livslängdsantaganden vid 65 år - pensionerade medlemmar		
Män	23	23
Kvinnor	25	25
Livslängdsantaganden vid 65 år - för medlemmar som är 45 år		
Män	42	42
Kvinnor	44	44

Nedanstående tabell visar hur förpliktelsen skulle påverkas vid en förändring av väsentliga aktuariella antaganden (- minskar skulden, + ökar skulden).

Känslighetsanalys, mnkr	2015	2014
Diskonteringsränta (+0,5%)	- 7	- 7
Framtida löneökningar (+0,5%)	3	3
Framtida inflation (+0,5%)	6	6

Under 2016 förväntas inbetalningar till de förmånsbestämda planerna uppgå till 3,9 mnkr.

Hufvudstaden - Avsättning har gjorts för pensionsskuld motsvarande kapitalförsäkring för VD samt tidigare befattningshavare med 13 mnkr (11).

Not 31, fortsättning

Holmen - Åtagandena från pensionsplanerna i England ligger i så kallade trusts. Förmånsbestämda åtaganden utöver ITP-planen för koncernledningen i Sverige tryggas via stiftelse. I sammanställningen nedan specificeras förändringen av den förmånsbestämda förpliktelsen samt förändringen av förvaltningstillgångarna. Huvuddelen av åtagandena avser pensionsplanerna i England.

mnkr	2015	2014
Förpliktelse		
Förpliktelse den 1 januari	2 565	2 016
Kostnad för tjänstgöring aktuell period	23	24
Särskild löneskatt	- 3	2
Räntekostnader	93	89
Aktuariella vinster och förluster	- 249	258
Inbetalningar från anställda	3	5
Utbetalda pensioner	- 101	- 93
Överfört från avsättningar	1	1
Regleringar	- 36	0
Valutakursdifferenser	79	265
Förpliktelse den 31 december	2 374	2 565
Förvaltningstillgångar		
Tillgångarnas verkliga värde den 1 januari	2 165	1 777
Redovisade ränteintäkter	82	84
Avkastning exklusive ränteintäkter	- 43	84
Administrationsavgifter	- 4	- 4
Inbetalningar från arbetsgivaren	65	62
Inbetalningar från anställda	3	5
Utbetalda pensioner	- 84	- 75
Valutakursdifferenser	59	232
Tillgångarnas verkliga värde den 31 december	2 244	2 165
Avsättningar för pensioner, netto	130	400

Av de totala förpliktelserna avser 14 mnkr (22) sådana som ej är fonderade medan resten är helt eller delvis fonderade förpliktelser. Den viktade genomsnittliga durationen uppgår till 18 år.

Förvaltningstillgångarna fördelar sig enligt nedan. I förvaltningstillgångarna ingår inga finansiella instrument utgivna av bolag inom Holmen och inga tillgångar som används av Holmen.

Förvaltningstillgångar, mnkr	2015	2014
Aktier	1 127	1 075
Obligationer	1 101	1 080
Korta räntebärande placeringar	17	10
	2 244	2 165

Under året har pensionskostnader avseende förmånsbestämda planer om 23 mnkr (24) redovisats som personalkostnad. Räntekostnader på pensions-skulden uppgick under året till 93 mnkr (89) och förväntade ränteintäkter på förvaltningstillgångarna uppgick till 82 mnkr (84). Nettot av dessa har redovisats i finansnettot som räntekostnad.

Kostnad redovisad i övrigt totalresultat	2015	2014
Avkastning på förvaltningstillgångar exkl ränteintäkt	- 43	84
Aktuariella vinster och förluster från ändringar i demografiska antaganden	45	3
Aktuariella vinster och förluster från ändringar i finansiella antaganden	47	- 272
Aktuariella vinster och förluster från erfarenhetsbaserade justeringar	157	12
Särskild löneskatt	2	3
	208	- 170

Väsentliga aktuariella antaganden i procent (viktade genomsnitt)	2015	2014
Diskonteringsränta	3,7	3,6
Framtida löneökningar	3,0	3,7
Framtida inflation	2,9	2,9

Nedanstående tabell visar hur förpliktelsen skulle påverkas vid en förändring av väsentliga aktuariella antaganden (- minskar skulden, + ökar skulden).

Känslighetsanalys, mnkr	2015	2014
Diskonteringsränta (+0,5%)	- 188	- 221
Framtida löneökningar (+0,5%)	2	38
Framtida inflation (+0,5%)	164	195
Mortalitet (+1 år i förväntad livslängd)	72	77

Under 2016 förväntas Holmens inbetalningar till de förmånsbestämda planerna uppgå till 58 mnkr.

Planer som omfattar flera arbetsgivare

Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 44 mnkr (38) och ingår i rörelseresultatet. Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2015 uppgick Alectas kollektiva konsolideringsnivå till 153 procent (144).

Not 32 - Övriga avsättningar, mnkr

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas när en befintlig legal eller informell förpliktelse uppstår som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättningar görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. En avsättning för omstrukturering redovisas när en utförlig och formell omstrukturingsplan fastställs och omstruktureringen antingen har påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven.

Avsättningar görs för miljöinsatser som sammanhänger med tidigare verksamhet när föreningar uppkommer eller upptäcks och det är troligt att betalningsansvar uppkommer och beloppet kan uppskattas med tillförlitlighet.

Reserver för framtida skogsvårdsutgifter beräknas utifrån tolkningar av gällande skogsvårdslagstiftning och -regleringar, närhelst det är sannolikt att betalningsansvar uppkommer och när beloppet i rimlig utsträckning kan uppskattas.

2015	Skatter	Andra avsättningar	Totalt
Vid årets början	158	462	620
Avsättningar under året		410	410
lanspråktaget under året		- 59	- 59
Outnyttjat som återförts under året	- 95	- 117	- 212
	64	697	760
Lång del	64	540	603
Kort del		157	157
	64	697	760

2014	Skatter	Andra avsättningar	Totalt
Vid årets början	173	461	634
Avsättningar under året		30	30
Omklassificering m m	- 15	- 29	- 44
	158	462	620
Lång del	158	394	552
Kort del	0	69	69
	158	462	620

Andra avsättningar avser förpliktelser att återställa miljö, förlustkontrakt samt personal- och omstrukturingskostnader.

Årets förändring avser främst avsättning för elleveransavtal med fast pris som gör produktion av standardtidningspapper olönsam.

Not 33 - Rörelseskulder, mnkr

	2015	2014
Leverantörsskulder ¹	2 089	2 081
Övriga rörelseskulder		
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Hyresintäkter	425	395
Övrigt	845	817
Övriga kortfristiga skulder		
Skulder till intresseföretag	7	9
Derivat ²	377	286
Momsavräkning	52	63
Övrigt	285	191
	1 991	1 761
	4 080	3 841

1) Av leverantörsskulderna avser 14 mnkr (32) skulder till intresseföretag.

2) Marknadsvärden på derivat avser i allt väsentligt säkringar av framtida kassaflöden.

Not 34 - Närstående, mnkr

	Intresseföretag och Joint venture		Nyckelpersoner i ledande ställning	
	2015	2014	2015	2014
Försäljning till närstående	208	287	11	10
Inköp från närstående	242	200		
Erlagd ränta till närstående	0	3		0
Fordran på närstående per 31 dec	101	127		
Skuld till närstående per 31 dec	91	118	37	42

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

Ägarandel i intresseföretag som producerar vatten- och vindkraft ger Holmen rätt att köpa producerad elkraft till självkostnad i förhållande till ägarandel, vilket innebär att endast ett begränsat resultat uppstår i intresseföretaget. Inköpt elkraft säljs externt till marknadspris. I Spanien köps energi och returpapper från intresseföretag.

Nyckelpersoner i ledande ställning

Fredrik Lundberg som är VD och styrelseledamot i moderbolaget har under året erhållit 1,5 mnkr (1,5) i lön samt i egenskap av styrelseordförande i dotterföretagen Holmen och Hufvudstaden styrelsearvoden på sammanlagt 1,1 mnkr (1,1). Ingen rörlig eller annan typ av ersättning har erhållits.

Per den 31 december 2015 har Fredrik Lundberg med maka direkt och indirekt via det helägda bolaget Byggnads AB Karlsson & Wingsjö (inklusive dotterbolag) 70,96 procent (89,99) av rösterna och 42,36 procent (55,13) av kapitalet i L E Lundbergföretagen AB. Lundbergs förvaltar Byggnads AB Karlsson & Wingsjökoncernens fastigheter enligt upprättat förvaltningsavtal.

Louise Lindh (inkl. familj) och Katarina Martinson (inkl. familj) har vardera 11,21 procent (1,69) av rösterna och 13,98 procent (7,60) av kapitalet i L E Lundbergföretagen AB. De sammanlagda ersättningarna till respektive styrelsemedlem framgår av not 5.

Not 35 - Ställda säkerheter och eventalförpliktelser, mnkr

	2015	2014
Ställda säkerheter		
Fastighetsinteckningar	3 308	3 308
Övriga åtaganden	152	151
	3 460	3 459
Eventalförpliktelser	2015	2014
Övriga eventalförpliktelser	131	127

En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Med stöd av Miljöbalkens bestämmelser aktualiserar de svenska miljömyndigheterna frågor om markundersökningar och efterbehandling vid nedlagda verksamheter. Ansvar för efterbehandling avgörs i det enskilda fallet ofta med hjälp av skälighetsbedömning. Holmen har miljörelaterade eventalförpliktelser som idag inte kan kvantifieras men som i framtiden kan komma att innebära kostnader.

Övriga eventalförpliktelser består till övervägande del av pågående rättsliga processer och garantiåtaganden för tredje part. Den spanska konkurrensmyndigheten har genomfört en omfattande utredning avseende landets avfalls- och återvinningsbransch och har ålagt ett mycket stort antal företag att betala konkurrensskadeavgift. Holmens spanska dotterbolag har ålagts att betala 4,8 MEUR. Beslutet har överklagats och detta redovisas som en eventalförpliktelse då sannolikheten bedöms som hög att överklagan bifalls.

Not 36 - Väsentliga bedömningar och uppskattningar

Upprättande av finansiella rapporter kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar som påverkar de redovisade beloppen. De bedömningar och uppskattningar som enligt företagsledningen är väsentliga för redovisade belopp i årsredovisningen och där det finns en betydande risk att framtida händelser och ny information kan förändra dessa bedömningar och uppskattningar inkluderar främst:

Biologiska tillgångar

Holmens bedömning är att det saknas relevanta marknadspriser som kan användas för att värdera skogsinnehav av Holmens storlek. Värderingen görs därför genom att beräkna nuvärdet av framtida förväntade kassaflöden från den växande skogen. De mest väsentliga uppskattningar som görs vid värderingen är hur mycket avverkningen kan ökas i framtiden, hur priserna på massaved och timmer kommer att utvecklas, hur stor kostnadsinflationen kommer att bli samt vilken diskonteringsränta som används. I not 18 redogörs för känsligheten i värdering av förändringar av dessa uppskattningar.

Förvaltningsfastigheter

Vid bokslutet värderas fastigheterna till verkligt värde. I denna värdering görs uppskattningar om framtida hyresnivåer, vakansgrader och fastighetskostnader. I beräkningsmodellen görs också en bedömning av varje enskild fastighets direktavkastningskrav. Värdet på en fastighet kan dock med säkerhet endast fastställas när likviden har erhållits efter en försäljning. I not 19 redogörs mer ingående för värderingsprocessen.

Skatt

Vid årsskiftet fanns skattemässiga underskottsavdrag och temporära skillnader motsvarande cirka 790 mnkr i skatt som inte redovisats utifrån bedömningsgrunden att utnyttjandet måste vara troligt. Bedömningen är att det inte är sannolikt att de skattemässiga underskottsavdragen, för vilka uppskjuten skattefordran inte redovisats, kommer kunna utnyttjas mot framtida vinster inom överskådlig tid.

Not 36, fortsättning

Pensioner

Värdet av pensionsförpliktelser beräknas utifrån antaganden om diskonteringsränta, inflation, framtida löneökningar och demografiska faktorer. Antagandena uppdateras normalt årsvis vilket påverkar den redovisade pensionsskuldens storlek och eget kapital samt det kommande årets redovisade pensionskostnad. Se även not 31.

Miljö

I Holmen har avsättningar för kostnader för miljörelaterade insatser som sammanhänger med tidigare verksamheter gjorts utifrån bedömningar över framtida återställandekostnad. Därutöver bedöms det finnas ett ansvar för miljörelaterade insatser som idag inte kan kvantifieras men som i framtiden kan komma att innebära kostnader. Se även not 35.

Nedskrivningsprövning

Nedskrivningsprövningar utförs årligen. Under 2015 har nedskrivning av materiella anläggningstillgångar om 555 mnkr gjorts i Holmen. Nedskrivningen hänförs till tryckpappersverksamheten och baseras på bedömningen av återvinningsvärdet baserat på gällande marknadsförutsättningar. Förändringar av förutsättningarna kan komma att påverka det beräknade återvinningsvärdet vid kommande nedskrivningsprövningar.

Not 37 - Finansiella risker

Lundbergskoncernens riskhantering beslutas av respektive styrelse i Lundbergs, Holmen och Hufvudstaden. Riskhanteringen bedrivs enligt den finanspolicy som styrelsen i respektive bolag har fastställt och har det gemensamt att de syftar till en låg risknivå. Hos samtliga tre bolag är riskhanteringen centraliserad till en särskild avdelning. De risker som primärt hanteras är ränte- och refinansieringsrisk kopplad till finansieringen. Hos Holmen hanteras även valuta- och råvarurisker härrörande från rörelsen (transaktionsexponeringar), finansieringen och nettoinvesteringar i utlandsverksamhet.

LUNDBERGS

Lundbergs strategi är att skapa en långsiktig värdetillväxt med bibehållen finansiell balans. Den finansiella risken begränsas genom en låg skuldsättningsgrad samt god likvid beredskap. Eftersom verksamheten i Lundbergs till en betydande del består av aktieförvaltning ställs höga krav på en stark finansiell ställning. Den starka finansiella ställningen bekräftas av att kreditratingsinstitutet Standard & Poor's för Lundbergs har fastställt en rating på lång sikt till *A+/stable outlook* och på kort sikt till *A-1 respektive K-1*. Den höga ratingen möjliggör billigare finansiering och effektivare tillgång till penning- och obligationsmarknaden.

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk är risken för att vid en given tidpunkt inte kunna erhålla nödvändig finansiering för verksamheten.

Lundbergs räntebärande nettoskuld uppgick den 31 december 2015 till 5 022 mnkr (4 865), fördelat på räntebärande skulder och räntebärande pensionsavsättningar 5 176 mnkr (5 093) och räntebärande tillgångar 154 mnkr (228). Den genomsnittliga kapitalbindningstiden var 32 månader (33). Förfallostrukturen på finansiella skulder framgår av tabellen nedan. Utöver upptagna krediter om 5,0 mdkr fanns avtalade långfristiga lånelöften om sammanlagt 2,2 mdkr samt kortfristiga kreditlöften på 100 mnkr med förfall inom 12 månader. Lundbergs har derivatinstrument som redovisas i kategorin finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Säkringsredovisning tillämpas ej. Lundbergs har en avtalad emissionsram avseende företagscertifikat som uppgår till nominellt högst 3,0 mdkr varav 1,1 mdkr var upptaget den 31 december 2015. Lundbergs har även ett svenskt så kallat Medium Term Note-program med ett rambelopp om 3,0 mdkr vilket ger möjlighet att ge ut obligationer i SEK eller EUR till främst svenska placerare. Per den 31 december 2015 var 2,0 mdkr utnyttjat.

Finansiella skulder¹, 31 december 2015

Förfalloår	mnkr	Andel, %
2016	1 187	23
2017	1 300	26
2019	1 850	37
2020	200	4
2022-	500	10
Totalt	5 037	100

1) Exklusive derivat om 48 mnkr och pensionsavsättningar om 91 mnkr.

Förfallostruktur avseende odiskonterade belopp framgår av tabellen nedan.

mnkr	2016	2017	2018	2019	2020-
Finansiella skulder					
Derivat	24	24			
Övriga finansiella skulder	1 279	1 392	68	1 918	735
Finansiella tillgångar					
Övriga finansiella tillgångar	154				

Ränterisk

Ränterisk är risken för att finansieringskostnaden påverkas av förändring i marknadsräntan. Lundbergs har låg skuldsättning och således även begränsad ränterisk. Den genomsnittliga räntebindningstiden var 32 månader (33) per den 31 december 2015. Beräknat utifrån räntebindning och nettoskuld per den 31 december 2015 skulle en procentenhets förändring av marknadsräntan påverka 2016 års finansnetto med cirka 6 mnkr. På längre sikt slår ränteförändringen igenom på hela nettoskuden. Räntebindningsstruktur framgår av tabellen nedan.

Räntebindningsstruktur, 31 december 2015

Förfalloår	Skulder ¹ , mnkr	Andel, %	Genomsnittlig effektiv ränta, %
2016	1 187	23	0,3
2017	1 300	26	3,7
2019	1 850	37	2,8
2020	200	4	4,2
2022-	500	10	1,8
Totalt	5 037	100	2,4

1) Exklusive derivat om 48 mnkr och pensionsavsättningar om 91 mnkr.

Kreditrisk

Lundbergs har en begränsad exponering för kreditrisker. I huvudsak hänförs dessa risker till utestående kund-/hyresfordringar. Riskerna begränsas genom ett medvetet urval av kunder med god betalningsförmåga och försiktighetsfakturer av hyror. Exponering mot enskilda kunder/hyresgäster är begränsad och de tio största kunderna/hyresgästerna utgör sammanlagt 13 procent av fastighetsförvaltningens omsättning. Kreditrisken begränsas även genom att finansiella tillgångar enbart utgörs av instrument med hög kreditvärdighet. Totala kund-/hyresfordringar uppgår vid årsskiftet till 16 mnkr (29), varav 8 mnkr (5) med förfall över 60 dagar.

Lundbergs derivat omfattas av bindande ramavtal om kvittning vilket innebär att koncernen har rätt att kvitta fordringar och skulder när en kredit-händelse inträffat mot samma motpart. Kvittning av tillgångar och skulder tillämpas ej i redovisningen. Redovisade derivat på skuldsidan uppgår till 48 mnkr (64).

Aktierisk

Aktierisk omfattar aktiekursrisk och likviditetsrisk. Med aktiekursrisk avses risken för värdenedgång på grund av förändringar i kurser på aktiemarknaden. Lundbergs har som strategi att inneha större aktieinnehav i ett begränsat antal bolag. Aktiekursrisken begränsas genom att Lundbergs som aktiv och långsiktig ägare påverkar bolagens strategier och beslut. En förändring av aktiekursen med en procentenhet skulle påverka aktieportföljens värde med 186 mnkr.

Likviditetsrisk kan uppkomma om en aktie till exempel är svår att avyttra. Lundbergs portfölj innehåller börsnoterade aktier med god likviditet varför likviditetsrisken är begränsad. Aktieportföljen framgår av not 21 på sidan 60 och uppgår till totalt 18 621 mnkr.

HUFVUDSTADEN

Hufvudstaden är främst exponerad för finansierings- och ränterisker. Hufvudstaden strävar efter att ha en låneportfölj med spridda kreditförfall, som möjliggör eventuella amorteringar. Upplåning sker normalt med kort räntebindning och för att uppnå önskad räntebindningsstruktur används ränteswappar. Derivatinstrumenten används endast i riskminimerande syfte och ska vara kopplade till en underliggande exponering. För närvarande finns derivatinstrument som redovisas i kategorin finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Beslut har fattats om att säkringsredovisning ska tillämpas för framtida räntederivat.

Hufvudstaden har som målsättning att använda likviditetsöverskott till att amortera befintliga lån. Överskottslikviditet, som inte används till amortering, får endast placeras i instrument med hög likviditet och låg risk.

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk utgörs av att svårigheter kan föreligga att erhålla finansiering för verksamheten vid en given tidpunkt. För att minimera kostnaden för Hufvudstadens upplåning och för att säkerställa att finansiering kan erhållas, behöver bolaget ha lånelöften som täcker behovet för omsättning av lån och investeringar.

Hufvudstadens räntebärande nettoskuld uppgick den 31 december 2015 till 5 482 mnkr (5 361), fördelat på räntebärande skulder 5 936 mnkr (5 844) och räntebärande tillgångar 453 mnkr (483). Den 31 december 2015 fanns lånelöften om 4,0 mdkr varav 1,9 mdkr var utnyttjat. Den genomsnittliga kapitalbindningstiden var 27 månader (32). Förfallostruktur på finansiella skulder framgår av tabellen nedan.

Finansiella skulder¹, 31 december 2015

Förfalloår	mnkr	Andel, %
2016	336	6
2017	2 950	51
2018	1 700	29
2019	500	9
2022-	300	5
Totalt	5 786	100

1) Exklusive derivat om 137 mnkr och pensionsavsättningar om 13 mnkr.

Förfallostruktur avseende odiskonterade belopp framgår av tabellen nedan.

mnkr	2016	2017	2018	2019	2020-
Finansiella skulder					
Derivat	77	60	27	5	
Övriga finansiella skulder	348	2 998	1 726	507	317
Finansiella tillgångar					
Övriga finansiella tillgångar	443				10

Ränterisk

Ränterisk avser den resultateffekt som en bestående ränteförändring har på finansnettot. Hufvudstadens finansieringskällor utgörs i huvudsak av eget kapital, kassaflöde från löpande verksamhet, upplåning och lånelöften. Placering av överskottslikviditet görs i finansiella instrument med kort räntebindningstid, vilket begränsar Hufvudstadens exponering för placeringarnas ränterisk.

Upplåningen, som är räntebärande, medför exponering för ränterisk. Hufvudstadens finanspolicy anger ramarna för hur arbetet med hantering av ränterisker ska bedrivas. Ett övergripande mål är att förfallostrukturen på hyresavtalen ska beaktas vid bestämmande av räntebindningstid samt att det finns en avvägning mellan bedömd löpande kostnad för upplåningen och risken att få en signifikant negativ påverkan på resultatet vid en plötslig större ränteförändring. Detta innebär att Hufvudstadens räntebindning för nettoskulden i normalfallet ska vara 12-48 månader. Upplåning görs normalt till rörlig ränta och för att uppnå önskad räntebindningstid används derivatinstrument. Den genomsnittliga räntebindningstiden var 27 månader (33) per den 31 december 2015. En förändring av räntenivån med en procentenhet vid antagande om oförändrad lånevolym och räntebindningstid enligt gällande derivatavtal skulle påverka Hufvudstadens finansnetto 2016 med 36 mnkr. Ränteförändringen skulle samtidigt innebära en värdeförändring i räntederivat med 83 mnkr i resultatet.

Räntebindningsstruktur, 31 december 2015

Förfalloår	Skulder ¹ , mnkr	Andel, %	Genomsnittlig effektiv ränta, %
2016	1 236	21	1,0
2017	1 500	26	1,8
2018	1 800	31	2,6
2019	950	16	2,9
2022-	300	5	2,1
Totalt	5 786	100	2,1

1) Exklusive derivat om 137 mnkr och pensionsavsättningar om 13 mnkr.

Kreditrisk

Kreditrisk kan i huvudsak hänföras till utestående kund-/hyresfordringar, likvida medel samt finansiella derivatavtal med positiva värden vilka per årsskiftet hade ett samlat värde om 464 mnkr vilket innebär att Hufvudstaden är begränsat exponerad för kreditrisker.

Förluster på kund-/hyresfordringar uppstår när kunder försätts i konkurs eller av andra skäl inte kan fullfölja sina betalningsåtaganden. Riskerna begränsas genom att Hufvudstaden medvetet väljer kunder med dokumenterad affärskompetens och konkurrenskraftig verksamhet. För att begränsa riskerna kreditkontrolleras kundernas finansiella ställning genom inhämtande av information från olika kreditupplysningsföretag. Normalt krävs även bankgaranti eller borgensförbindelse vid nyuthyrning. Hyror förskotts faktureras.

Hufvudstadens tio största hyresgäster representerar 25 procent av den totala kontrakterade hyran och den enskilt största kunden utgör 8 procent, vilket innebär att Hufvudstadens exponering mot enskilda kunders kreditrisk är relativt begränsad. Exponeringar avseende finansiella derivatavtal begränsas genom att Hufvudstaden som policy endast ingår sådana avtal med stora finansiella institut med hög rating och där bolaget har långsiktiga relationer. Dessutom finns ramavtal med dessa institut om kvittning av olika derivatavtal, som ytterligare minskar kreditriskexponeringen.

Not 37, fortsättning

HOLMEN

Holmen ska ha en stark finansiell ställning som ger finansiell stabilitet och möjlighet att fatta korrekta och långsiktiga affärsbeslut som inte enbart är beroende av konjunktur och externa finansieringsmöjligheter. Holmens mål är att skuldsättningsgraden inte ska överstiga 0,5.

Valutarisk

Holmen har en väsentlig del av försäljningsintäkterna i andra valutor än kostnaderna. För att minska resultatpåverkan av förändrade valutakurser säkras nettoflödet med valutaterminer. Vid ingången av 2015 var flödena i euro fullt säkrade för 2015 och dollar och pund 4 månader. En procentenhets försvagning av kronan jämfört med årsskiftetsnivån skulle påverka resultatet 2016 positivt med 35 mnkr jämfört med 2015. Utan hänsyn till valutasäkringar skulle en procentenhets försvagning av kronan gentemot nedan valutor få följande effekt på resultatet.

mnkr	Netto
SEK mot EUR	35
SEK mot USD	15
SEK mot GBP	15
SEK mot övriga valutor	8

Resultatet av valutasäkringar redovisas i rörelseresultatet i takt med att den säkrade posten redovisas och uppgick för 2015 till -73 mnkr (-116). Säkringen av bedömda nettoflöden framgår av tabellen nedan.

Transaktionsexponering¹, 31 december 2015

	12 månaders bedömda nettoflöden, mnkr	Säkringar mnkr	kurs ²
EUR/SEK	3 500	3 830	9,35
USD/SEK	1 450	420	8,46
GBP/SEK	1 350	360	12,87
EUR/GBP	630	190	0,74

1) Siffrorna i tabellen är avrundade.

2) Kurs avser genomsnittlig säkringskurs.

Marknadsvärdet på utestående transaktionssäkringar uppgick den 31 december 2015 till 82 mnkr (-105). 9 mnkr (-35) har redovisats i resultaträkningen 2015 och resterande del i övrigt totalresultat då säkringsredovisning tillämpas, varav övervägande del avser 2016. Marknadsvärdet på säkringar av investeringsköp redovisas i övrigt totalresultat fram till förfall då resultatet läggs till anskaffningsvärdet på den anläggningstillgång som har säkrats. Marknadsvärdet för utestående säkringar av investeringsköp uppgick den 31 december 2015 till 5 mnkr. Under perioden har anskaffningsvärden för säkrade poster ökat med 10 mnkr.

Exponeringen som uppstår då utländska dotterbolags resultat omräknas till svenska kronor säkras normalt inte. Säkring av exponeringen som uppstår när utländska tillgångar och skulder omräknas till svenska kronor (så kallad equity-hedge) bedöms från fall till fall och görs med utgångspunkt från värdet av nettotillgångarna. Säkring sker med lån i utländsk valuta eller valutaterminer.

Nettotillgångar och equity-hedge, 31 december 2015

mnkr	Nettotillgångar	Equity-hedge
EUR	1 298	1 019
GBP	2 406	473
Övriga	25	

Resultatet från equity-hedge uppgick till 14 mnkr (-101) under 2015 och redovisas i övrigt totalresultat då säkringsredovisning tillämpas. Omräkningen av utländska nettotillgångar påverkade Holmens egna kapital med -8 mnkr (363). Marknadsvärdet av utestående equity-hedge uppgick den 31 december 2015 till 25 mnkr (-49), varav 1 mnkr avser lån och 24 mnkr avser finansiella derivat.

Vid en procentenhets försvagning av den svenska kronan skulle eget kapital öka med 22 mnkr, inklusive omräkning av utländska dotterbolag och hänsyn tagen till valutasäkringar.

Finansieringsrisk

Holmens finansiering består i huvudsak av obligationslån och företagscertifikat. Holmens svenska certifikatsprogram har ett rambelopp på 6,0 mdkr. Certifikat med löptider upp till ett år kan utges i både kronor och euro. Holmens så kallade Medium Term Note Program, där obligationer kan utges, har ett rambelopp på 6,0 mdkr. Obligationer med löptider mellan ett och femton år kan utges i både kronor och euro. Vid årsskiftet var 2,1 mdkr certifikat och 2,7 mdkr obligationer utestående.

Under året har ett obligationslån emitterats om 300 mnkr med en löptid på 3 år. Vidare har ett obligationslån i euro om cirka 300 mnkr återbetalats. Den 31 december 2015 uppgick den kortfristiga upplåningen till 2,7 mdkr. Holmen har ett kontrakterat kreditlöfte om 400 MEUR (3,7 mdkr) med ett syndikat av nio banker. I juni 2015 förlängdes kreditlöftet med ett år och förfaller i juni 2020. Utöver detta finns ett bilateralt kreditlöfte om 200 mnkr som löper till 2017. Samtliga kreditlöften var vid årsskiftet outnyttjade.

Den räntebärande nettoskulden uppgick den 31 december 2015 till 4 799 mnkr (5 907), fördelat på räntebärande skulder och räntebärande pensionsavsättningar 5 124 mnkr (6 156), likvida medel 221 mnkr (187) samt räntebärande tillgångar 104 mnkr (62). Förfallostruktur på finansiella skulder framgår av tabellen nedan.

Standard & Poor's långfristiga kreditrating av Holmen är **BBB** och den kortfristiga ratingen är **A-2**.

Finansiella skulder¹, 31 december 2015

Förfalloår	mnkr	Andel, %
2016	2 698	54
2017	1 411	29
2018	311	6
2019	511	10
2020-	63	1
Totalt	4 994	100

1) Exklusive pensionsavsättningar om 130 mnkr.

Förfallostruktur avseende odiskonterade belopp framgår av tabellen nedan.

mnkr	2016	2017	2018	2019	2020-
Finansiella skulder					
Derivat	45	27	17	11	12
Övriga finansiella skulder	2 703	1 421	304	502	
Finansiella tillgångar					
Derivat	37				
Övriga finansiella tillgångar	233	4	3	3	3

Ränterisk

Räntebindningen på Holmens finansiella tillgångar och skulder är normalt kort. Holmens styrelse kan välja att förlänga räntebindningen i syfte att begränsa effekten av en ränteuppgång.

Nettoskuldens räntebindning, valutafördelning samt genomsnittliga ränta för olika bindningstider framgår av tabellen nedan där hänsyn tagits till derivat som påverkar skuldernas valutafördelning och räntebindning. Holmens genomsnittliga upplåningsränta uppgick under 2015 till 1,5 procent. Vid årsskiftet 2015/2016 uppgick den genomsnittliga upplåningskostnaden till 1,3 procent, baserat på aktuella marknadsräntor och befintlig räntebindning. En procentenhets ökning av den genomsnittliga marknadsräntan från nivån vid årsskiftet skulle påverka resultatet 2016 negativt med cirka 31 mnkr. I takt med att lån med bunden ränta förfaller ökar exponeringen mot förändringar i marknadsräntor. Utan hänsyn till räntebindning uppgår exponeringen mot en procentenhets förändring i marknadsräntan till 48 mnkr beräknat utifrån skuldens storlek den 31 december 2015. Marknadsvärdet för de derivat som används för att styra räntebindningen uppgick den 31 december 2015 till -82 mnkr (-97) vilket har redovisats i övrigt totalresultat då säkringsredovisning tillämpas. Detta värde förväntas redovisas i resultaträkningen under 2016 och senare. Med rådande räntesäkringar skulle det egna kapitalet påverkas med 28 mnkr av en procentenhets ökning av marknadsräntorna.

Not 37, fortsättning

Räntebindningsstruktur, 31 december 2015

	Totalt	-1 år	1-3 år	3-5 år	>5 år	Övrigt
SEK	3 737	2 710	400	600		27
EUR	527	519				8
GBP	584	488				95
Övriga valutor	- 49	- 49				
Totalt	4 799	3 669	400	600		130

Kolumnen Övrigt avser avsättningar för pensioner.

Prisrisk

För att minska exponeringen mot förändringar i elpriset används till övervägande del fysiska leveransavtal med fast pris vilka kompletteras med finansiella säkringar. Nettoinköpen av el uppgick under 2015 till 1 771 GWh varav i Sverige 1 755 GWh. Den bedömda nettoförbrukningen av el i Sverige är pris-säkrad till 80-90 procent för 2016-2018, 40 procent för 2019-2020 och 25 procent för 2021. Resultatet av de finansiella elsäkringarna redovisas i resultaträkningen i takt med att de förfaller och uppgick för 2015 till 6 mnkr (0). Marknadsvärdet på utestående finansiella säkringar uppgick den 31 december 2015 till -365 mnkr (-147), som redovisats i övrigt totalresultat då säkringsredo-visning tillämpas. Det egna kapitalet skulle med rådande säkringar påverkas med 6 mnkr vid en procentenhets ökning av elpriset. För vissa pappers- och massaprodukter finns en handel i finansiella kontrakt. Holmen har under året inte handlat med några sådana kontrakt. För övriga insatsvaror är möjlig-heterna att prissäkra begränsade.

Kreditrisk

Holmens finansiella transaktioner ger upphov till kreditrisker gentemot finan-siella motparter. För varje finansiell motpart fastställs en maximal kredit- och settlementrisk som följs upp löpande. Per den 31 december 2015 hade Holmen utestående derivatkontrakt med ett nominellt belopp om cirka 10 mdkr och ett marknadsvärde om netto -340 mnkr. Holmens totala kredit-risk i derivatkontrakt uppgick vid årsskiftet till 640 mnkr. Beräkningen baseras på löptid och historisk volatilitet för olika derivattypen. För övriga finansiella tillgångar bedöms den maximala kreditrisken motsvaras av nominellt belopp.

Risken att Holmens kunder inte kommer att fullgöra sina betalningsför-pliktelse begränsas genom kreditkontroll, interna kreditlimiter per kund och genom att i vissa fall försäkra kundfordringar mot kreditförluster. Per den 31 december 2015 uppgick kundfordringarna till 1 987 mnkr varav 42 procent (39) var försäkrade mot kreditförluster. Exponeringen mot enskilda kunder är be-gränsad. Försäljningen till de fem största kunderna utgjorde under 2015 sam-manlagt 13 procent av Holmens omsättning. Under året har kreditförluster på kundfordringar i form av avsättningar och nedskrivningar påverkat resultatet med -27 mnkr (-3). Totalt var per den 31 december 2015 kundfordringar om 87 mnkr (83) förfallna till betalning mer än 30 dagar. Efter en individuell be-dömning av samtliga kundfordringar har avsättning för befarad kreditförlust om 38 mnkr gjorts. Kreditkvaliteten på de finansiella tillgångar som varken har förfallit eller är nedskrivningsbara bedöms vara god.

ÖVRIG FINANSIELL RISKHANTERING

Försäkringar

Samtliga fastigheter hos Lundbergs och Hufvudstaden är fullvärdeförsäkrade. Holmen försäkrar sina anläggningar till återanskaffningsvärde mot egen-doms- och avbrottskador. Den egna risken varierar mellan olika anlägg-ningar men uppgår som mest till cirka 30 mnkr för en enskild skada. Holmens skogsinnehav försäkras inte. Arealerna är spridda över stora delar av landet och risken för omfattande samtidiga skador har inte bedömts motivera den kostnad det skulle innebära att försäkra skogsinnehavet. Holmen har ansvars-försäkring som även omfattar plötslig och oförutsedd miljöskada som drabbar "tredje man".

Not 38 - Koncernföretag

Innehav i dotterföretag ¹

Innehav	Säte	Land	Antal andelar 2015-12-31	Andel i procent av kapital ²	
				2015	2014
Fastighets AB L E Lundberg	Norrköping	Sverige	250 000	100	100
Byggnads AB L E Lundberg	Norrköping	Sverige	1 000	100	100
Fastighets AB Strömstaden	Norrköping	Sverige	6 750	100	100
L E Lundberg Nordic AB	Stockholm	Sverige	1 251	100	100
L E Lundberg Kapitalförvaltning AB	Stockholm	Sverige	150 000	100	100
Östgöta Holding AB	Stockholm	Sverige	1 000	100	100
Hufvudstaden AB (publ)	Stockholm	Sverige	93 377 680	45,3	45,3
AB Citypalatset	Stockholm	Sverige	1 200	100	100
Fastighetsaktiebolaget Stockholm City	Stockholm	Sverige	7 776	100	100
Hotel Stockholm AB	Stockholm	Sverige	10 000	100	100
Fastighetsaktiebolaget Medusa	Stockholm	Sverige	300	100	100
Aktiebolaget Hamngatsgaraget	Stockholm	Sverige	3 000	100	100
AB Nordiska Kompaniet	Stockholm	Sverige	19 460 666	100	100
NK Cityfastigheter AB	Stockholm	Sverige	1 680	100	100
NK Concession Aktiebolag	Stockholm	Sverige	1 000	100	100
Parkaden Aktiebolag	Stockholm	Sverige	5 000	100	100
Holmen AB (publ)	Stockholm	Sverige	27 622 000	32,9	32,9
Iggesund Paperboard AB	Hudiksvall	Sverige	1 000	100	100
Holmen Paper AB	Norrköping	Sverige	100	100	100
Holmen Timber AB	Hudiksvall	Sverige	1 000	100	100
Holmen Skog AB	Örnsköldsvik	Sverige	1 000	100	100
Holmen Energi AB	Örnsköldsvik	Sverige	1 000	100	100
Holmens Bruk AB	Stockholm	Sverige	1 000	100	100
Holmen Holding AB	Stockholm	Sverige	10 000	100	100
MoDo Capital AB	Örnsköldsvik	Sverige	1 000	100	100
Holmen Energi Elnät AB	Örnsköldsvik	Sverige	500	100	100
Stavro Vind AB	Stockholm	Sverige	500	100	100
Holmen France S.A.S.	Paris	Frankrike	10 000	100	100
Holmen UK Ltd	Workington	Storbritannien	1 197 100	100	100
Holmen Paper Ltd	London	Storbritannien		100	100
Iggesund Paperboard Ltd	Workington	Storbritannien		100	100
Holmen GmbH	Hamburg	Tyskland		100	100
Holmen Suecia Holding S.L.	Madrid	Spanien	9 448 557	100	100
Holmen Paper Madrid S.L.	Madrid	Spanien		100	100
Cartón y Papel Reciclado S.A.	Madrid	Spanien		100	100
Iggesund Paperboard Asia Pte Ltd	Singapore	Singapore	800 000	100	100
Holmen B.V.	Amsterdam	Holland	35	100	100
AS Holmen Mets	Tallin	Estland	500	100	100
Iggesund Paperboard Inc	Lyndhurst	USA	1 000	100	100
Iggesund Paperboard Asia Ltd	Hongkong	Kina	4 000 000	100	100

1) De mest väsentliga innehaven anges.

2) Andel i kapital och röster beräknas efter avdrag för återköpta aktier. Röstandel överensstämmer med kapitalandel i samtliga fall utom för Hufvudstaden AB och Holmen AB. För Hufvudstaden uppgår röstandelen per den 31 december till 88,1 procent (88,1) och för Holmen till 61,6 procent (61,6).

Resultaträkning samt Rapport över totalresultat, moderbolaget

RESULTATRÄKNING, mnkr	Not	2015	2014
Personalkostnader	2	- 13	- 18
Avskrivningar	3	- 1	- 1
Övriga externa kostnader	4	- 12	- 13
Rörelseresultat		- 26	- 32
Resultat från finansiella poster	5		
Resultat från andelar i koncernföretag		947	905
Resultat från andelar i intresseföretag		151	459
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		767	687
Ränteintäkter		40	40
Räntekostnader och liknande kostnader		- 50	- 52
Resultat efter finansiella poster		1 828	2 007
Bokslutsdispositioner	6	47	- 9
Resultat före skatt		1 875	1 997
Skatt	7	- 74	- 58
Årets resultat		1 801	1 939

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT, mnkr	Not	2015	2014
Årets resultat		1 801	1 939
Övrigt totalresultat			
<i>Poster som kan omföras till årets resultat</i>			
Finansiella tillgångar som kan säljas	11		
Årets förändring i verkligt värde		300	1 426
Skatt hänförlig till övrigt totalresultat	7	92	- 45
		393	1 382
Årets totalresultat		2 194	3 321

Balansräkning, moderbolaget

Balansräkning, mnkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	8	7	8
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	9	6 838	6 838
Andelar i intresseföretag	10	4 236	4 236
Andra långfristiga värdepappersinnehav	11	18 621	17 308
Summa finansiella anläggningstillgångar		29 695	28 382
Summa anläggningstillgångar		29 703	28 391
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Fordringar på koncernföretag	12, 13	2 760	2 413
Övriga finansiella fordringar	12	0	0
Övriga rörelsefordringar		1	1
Summa kortfristiga fordringar		2 761	2 415
Kassa och bank	12, 14	152	227
Summa omsättningstillgångar		2 913	2 641
SUMMA TILLGÅNGAR		32 616	31 032
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	15		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (124 000 000 aktier)		1 240	1 240
<i>Fritt eget kapital</i>			
Fond för verkligt värde		8 018	7 625
Balanserade vinstmedel		17 588	16 269
Årets resultat		1 801	1 939
Summa eget kapital		28 647	27 073
Obeskattade reserver	16	520	516
Avsättningar	17	257	350
Långfristiga skulder	12	2 000	1 500
Kortfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag	12, 13	9	11
Övriga finansiella skulder	12, 13	1 164	1 568
Aktuella skatteskulder		8	5
Övriga rörelseskulder	18	10	9
Summa kortfristiga skulder		1 192	1 593
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		32 616	31 032
STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSE	19	1 011	1 015

Rapport över förändring i eget kapital samt Kassaflödesanalys, moderbolaget

	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital		Totalt eget kapital	
FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL, mnkr	Aktiekapital	Fond för verkligt värde	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2014-01-01	1 240	6 243	15 237	1 602	24 323
Vinstdisposition			1 602	- 1 602	
Årets totalresultat		1 382		1 939	3 321
Utdelning			- 570		- 570
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2014-12-31	1 240	7 625	16 269	1 939	27 073
Vinstdisposition			1 939	- 1 939	
Årets totalresultat		393		1 801	2 194
Utdelning			- 620		- 620
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2015-12-31	1 240	8 018	17 588	1 801	28 647

KASSAFLÖDESANALYS, mnkr	Not 14	2015	2014
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		1 828	2 007
Justering för av- och nedskrivning samt reversering		1	- 326
Betald inkomstskatt		- 71	- 82
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		1 758	1 598
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av rörelsefordringar		0	1
Förändring av rörelseskulder		1	- 0
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		1 759	1 599
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		- 0	- 2
Förvärv av finansiella tillgångar		- 1 012	- 967
Avyttring av materiella tillgångar			0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		- 1 012	- 969
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		2 100	3 450
Amortering av lån		- 2 301	- 3 503
Utbetald utdelning		- 620	- 570
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		- 821	- 624
ÅRETS KASSAFLÖDE		- 74	7
Likvida medel vid årets början		227	220
Likvida medel vid årets slut		152	227

Noter, moderbolaget

Not 1 - Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan. De skillnader som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer förädlades av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av ÄRL och Tryggandelagen samt i vissa fall av skatteskal.

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen, Tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som ska göras. Vidare har Rådet för finansiell rapportering utgivna uttalanden gällande för noterade företag tillämpats.

Klassificering och uppställningsformer

Moderbolagets resultaträkning och balansräkning är uppställda enligt årsredovisningslagen, medan rapporten över totalresultat och rapporten över förändringar i eget kapital baseras på IAS 1 Utformning av finansiella rapporter. De skillnader mot koncernens rapporter som gör sig gällande i moderbolagets resultat- och balansräkningar utgörs främst av redovisning av resultat från finansiella poster, anläggningstillgångar, eget kapital, obeskattade reserver samt förekomsten av avsättningar som egen rubrik i balansräkningen.

Väsentliga tillämpade redovisningsprinciper

Reglerna i ÄRL 4 kap §14 a-d om värdering av vissa finansiella instrument till verkligt värde tillämpas. Detta innebär att "Andra långfristiga värdepappersinnehav" värderas till verkligt värde.

Dotterföretag och intresseföretag

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Detta innebär att transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i dotterföretag och intresseföretag.

Intäkter

Utdelningsintäkt redovisas när rätten att erhålla betalning bedöms som säker.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Låneutgifter

I moderbolaget belastar låneutgifter resultatet under den period till vilken de hänförs sig till. Inga låneutgifter aktiveras på tillgångar.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver utan uppdelning på eget kapital och uppskjuten skatteskuld, till skillnad mot i koncernen.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren. Koncernbidrag redovisas enligt RFR 2 IAS 18 p 3 och RFR 2 IAS 27 p 2. Redovisning sker enligt alternativregeln vilket innebär att erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som en bokslutsdisposition.

Finansiella garantiavtal

Moderbolagets finansiella garantiavtal består i huvudsak av borgensförbindelser till förmån för dotterföretag. För redovisning av finansiella garantiavtal tillämpar moderbolaget en av Rådet för finansiell rapportering tillåten lätt-nadsregel jämfört med reglerna i IAS 39.

Not 2 - Anställda och personalkostnader

Information avseende moderbolagets anställda och personalkostnader återfinns i koncernens not 5.

Pensioner

Bolagets anställda omfattas av ITP-planen. Åtagande för ålderspension och familjepension tryggas dels genom en försäkring i Alecta dels genom inbetalning av premier.

mnkr	2015	2014
Kostnader för avgiftsbestämda planer	2	2

I ovanstående kostnad ingår 1,8 mnkr (1,7) avseende ITP-plan finansierad i Alecta.

Not 3 - Avskrivningar enligt plan, mnkr

	2015	2014
Maskiner och inventarier	1	1

Not 4 - Arvode och kostnadsersättning till revisorer, mnkr

	2015	2014
Ersättningar till KPMG AB		
Revisionsuppdrag	0,3	0,3
Andra uppdrag	0,2	0,1
	0,5	0,4

Not 5 - Finansiella poster, mnkr

Resultat från andelar i koncernföretag	2015	2014
Utdelningar	947	905

Resultat från andelar i intresseföretag	2015	2014
Utdelningar	151	132
Reverseringar ¹		327
	151	459

Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	2015	2014
Utdelningar	767	687

Ränteintäkter	2015	2014
Ränteintäkter, koncernföretag	40	39
Ränteintäkter, övriga	0	1
	40	40

Räntekostnader och liknande kostnader	2015	2014
Räntekostnader, koncernföretag	- 0	- 0
Räntekostnader, övriga	- 50	- 51
Övrigt	- 1	- 1
	- 50	- 52

1) Reversering av tidigare nedskrivning av aktierna i Husqvarna.

Not 6 - Bokslutsdispositioner, mnkr

	2015	2014
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan, Inventarier	0	0
Periodiseringsfond, årets avsättning	- 113	- 88
Periodiseringsfond, årets återföring	108	75
Erhållna koncernbidrag	52	4
	47	- 9

Not 7 - Skatt, mnkr

	2015	2014
Aktuell skattekostnad		
Årets skattekostnad	- 74	- 58
Skatt hänförlig till tidigare år	- 0	- 0
	- 74	- 58

	2015		2014	
Avstämning av effektiv skatt	mnkr	%	mnkr	%
Resultat före skatt	1 875		1 997	
Svensk inkomstskattesats	- 413	22	- 439	22
Icke avdragsgilla kostnader	- 0	0	- 0	0
Ej skattepliktiga intäkter	339	-18	383	-19
Schablonränta på periodiseringsfond	- 1	0	- 2	0
Skatt hänförlig till tidigare år	- 0	0	- 0	0
Övrigt	- 0	0	- 0	0
Redovisad effektiv skatt	- 74	4	- 58	3

	2015			2014		
Skatt hänförlig till övrigt totalresultat	Före skatt	Skatt	Efter skatt	Före skatt	Skatt	Efter skatt
Verkligt värde andelar	300	92	393	1 426	- 45	1 382

Not 9 - Andelar i koncernföretag, mnkr

						2015	2014
Ackumulerade anskaffningsvärden							
Vid årets början						6 838	6 838
						6 838	6 838
Specifikation av direkta innehav av andelar i dotterföretag	Org nr	Säte	Antal andelar 2015-12-31	Andel i procent ¹		Verkligt värde 2015-12-31	Redovisat värde
				2015	2014		
Fastighets AB L E Lundberg	556049-0483	Norrköping	250 000	100	100		165
L E Lundberg Kapitalförvaltning AB	556188-2290	Stockholm	150 000	100	100		15
Holmen AB (publ)	556001-3301	Stockholm	27 622 000	32,9 (61,6)	32,9 (61,6)	7 430	3 828
Hufvudstaden AB (publ) ²	556012-8240	Stockholm	93 377 680	45,3 (88,1)	45,3 (88,1)	11 294	2 830
Övriga direkta innehav							0
						6 838	6 838
Indirekt ägda dotterföretag (större innehav)							
Ägda av Holmen AB (publ)							
Holmens Bruk AB	556537-4286	Stockholm	1 000	100	100		
Holmen Suecia Holding S.L., Spanien		Madrid	9 448 557	100	100		
Holmen UK Ltd, Storbritannien		Workington	1 197 100	100	100		
Ägda av Hufvudstaden AB (publ)							
AB Citypalatset	556034-7246	Stockholm	1 200	100	100		
AB Nordiska Kompaniet	556008-6281	Stockholm	19 460 666	100	100		

1) Andel i kapital och röster beräknas efter avdrag av återköpta aktier. Röstandel anges i parentes till höger om kapitalandel i de fall den ej överensstämmer med kapitalandel.

2) Verkligt värde för aktie av serie C är beräknad med 10 procents premium på börsnoterad aktie av serie A.

Not 10 - Andelar i intresseföretag, mnkr

						2015	2014
Vid årets början						4 236	3 522
Investering							387
Reversering							327
						4 236	4 236

Specifikation av andelar i intresseföretag	Org nr	Säte	Antal andelar 2015-12-31	Andel i procent ¹		Redovisat värde	
				2015	2014	2015	2014
Husqvarna AB (publ) ²	556000-5331	Jönköping	43 350 000	7,6 (24,9)	7,6 (23,8)	2 006	2 006
Indutrade AB (publ) ²	556017-9367	Stockholm	10 230 000	25,6 (25,6)	25,6 (25,6)	2 230	2 230
						4 236	4 236

1) Andel i kapital och röster beräknas efter avdrag av återköpta aktier. Röstandel anges i parentes till höger om kapitalandel.
För mer information om moderbolagets intresseföretag se not 2 och 20 i koncernen.

2) Verkligt värde enligt aktuell börskurs uppgår för Husqvarna 2 416 mnkr (2 498) och för Indutrade 4 916 mnkr (3 192).

Not 11 - Andra långfristiga värdepappersinnehav, mnkr

			2015	2014	Värdepappersinnehav som värderas till verkligt värde		
Akkumulerade värden						2015	2014
Vid årets början			17 745	15 310	Anskaffningsvärde börsnoterade innehav		
Investeringar			1 012	580	Vid årets början	10 767	10 187
Årets värdeförändringar			371	1 855	Investeringar	1 012	580
			19 129	17 745		11 779	10 767
Akkumulerade nedskrivningar					Förändringar i verkligt värde via resultaträkningen		
Vid årets början			- 437	- 8	Vid årets början	- 1 433	- 1 433
Årets nedskrivningar			- 71	- 429		- 1 433	- 1 433
			- 508	- 437	Förändringar i verkligt värde via övrigt totalresultat		
			18 621	17 308	Vid årets början	7 975	6 548
					Värdeförändringar	300	1 426
						8 275	7 975
						18 621	17 308

	Andel 2015-12-31 i procent av			
	kapital	röster	2015	2014
Finansiella tillgångar som kan säljas ¹				
Handelsbanken A	2,0	2,0	4 234	4 583
Industrivärden A			8 898	7 140
Industrivärden C	13,6	19,8	435	408
Sandvik	2,4	2,4	2 222	2 292
Skanska A ²			1 093	1 114
Skanska B	4,0	12,0	1 739	1 771
			18 621	17 308

1) Verkligt värde per den 31 december 2015 understeg anskaffningsvärdet för vissa aktier, vilket medfört ackumulerad nedskrivning om 508 mnkr (437).

2) Marknadsvärde för aktie av serie A i Skanska är beräknad med 10 procents premium på börsnoterad aktie av serie B.

Tillgångarna har värderats till verkligt värde enligt aktuell börskurs.
I de fall tillgången består av aktier i olika serier anges andel av kapital och röster gemensamt för innehavet.

Not 12 - Finansiella instrument, mnkr

2015	Finansiella tillgångar som kan säljas	Kund- och lånefordringar	Övriga skulder	Totalt redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden					
Kortfristiga finansiella fordringar					
Fordringar på koncernföretag		2 760		2 760	2 760
Övriga finansiella fordringar		0		0	0
		2 760		2 760	2 760
Likvida medel					
Banktillgodohavanden		152		152	152
		152		152	152
Långfristiga skulder					
MTN-lån			2 000	2 000	2 064
			2 000	2 000	2 064
Kortfristiga skulder					
Skulder till koncernföretag			9	9	9
Certifikatsprogram			1 100	1 100	1 100
Övriga finansiella skulder			64	64	64
			1 174	1 174	1 174
Finansiella instrument som inte ingår i den finansiella nettoskulden					
Finansiella placeringar	18 621			18 621	18 621
Kundfordringar		0		0	0
Leverantörsskulder			1	1	1
2014	Finansiella tillgångar som kan säljas	Kund- och lånefordringar	Övriga skulder	Totalt redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden					
Kortfristiga finansiella fordringar					
Fordringar på koncernföretag		2 413		2 413	2 413
Övriga finansiella fordringar		0		0	0
		2 413		2 413	2 413
Likvida medel					
Banktillgodohavanden		227		227	227
		227		227	227
Långfristiga skulder					
MTN-lån			1 500	1 500	1 569
			1 500	1 500	1 569
Kortfristiga skulder					
Skulder till koncernföretag			11	11	11
Skulder till kreditinstitut			400	400	407
Certifikatsprogram			1 100	1 100	1 100
Övriga finansiella skulder			68	68	68
			1 579	1 579	1 586
Finansiella instrument som inte ingår i den finansiella nettoskulden					
Finansiella placeringar	17 308			17 308	17 308
Kundfordringar		0		0	0
Leverantörsskulder			0	0	0

Finansiella instrument värderade till verkligt värde i balansräkningen
Enligt IFRS 7 ska upplysning lämnas avseende hur det verkliga värdet fastställs för de instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen, vilket omfattar finansiella placeringar (aktier).

Indata för värdering av finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen har gjorts baserat på observerbara marknadspriser vilket innebär att de är hänförliga till nivå ett enligt IFRS 13.

Aktier av serie A i Skanska är ej noterade varför dessa beräknats med 10 procents premium på börsnoterad aktie av serie B, vilket innebär att den värderingen är hänförlig till nivå tre enligt IFRS 13. Under året har värdet förändrats med -21 mnkr (242) och i sin helhet hänförligt till realiserad värdeförändring och har redovisats i övrigt totalresultat under Finansiella tillgångar som kan säljas.

Finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde i

balansräkningen men för vilka upplysningar lämnas om verkligt värde

När upplysningar om verkligt värde lämnas i tabellen ovan för finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde i balansräkningen har verkligt värde bestämts på följande sätt;

Lån från banker med fast ränta har värderats med den ränta med vilken en refinansiering skulle kunna göras på balansdagen. Denna värderingen tillhör nivå tre eftersom dessa räntor inte kan observeras på marknaden. Lån med rörlig ränta antas ha ett marknadsvärde som överensstämmer med bokfört värde förutsatt att någon mätbar förändring inte skett i en aktuell spread för en liknande transaktion.

Övriga finansiella instrument i balansräkningen har kort tid kvar till förfall. För dessa har som verkligt värde angetts det redovisade värdet vilket bedöms återspegla det verkliga värdet på grund av att diskonteringseffekten är försumbar.

Not 13 - Närstående, mnkr

2015	Dotter-företag	Nyckelpersoner i ledande ställning
Försäljning till närstående		11
Erhållen ränta från närstående	40	
Erlagd ränta till närstående	0	
Fordran på närstående, 31 december	2 760	
Skuld till närstående, 31 december	9	37

2014	Dotter-företag	Nyckelpersoner i ledande ställning
Försäljning till närstående		10
Erhållen ränta från närstående	39	
Erlagd ränta till närstående	0	0
Fordran på närstående, 31 december	2 413	
Skuld till närstående, 31 december	11	42

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

Nyckelpersoner i ledande ställning

Fredrik Lundberg med maka har direkt och indirekt via det helägda bolaget Byggnads AB Karlsson & Wingsjö (inklusive dotterbolag) 70,96 procent av rösterna (89,99) och 42,36 procent av kapitalet (55,13) i L E Lundbergföretagen AB (publ). Lundbergs förvaltar Byggnads AB Karlsson & Wingsjökoncernens fastigheter enligt upprättat förvaltningsavtal.

Louise Lindh (inkl. familj) och Katarina Martinson (inkl. familj) har vardera 11,21 procent (1,69) av rösterna och 13,98 procent (7,60) av kapitalet i L E Lundbergföretagen AB.

De sammanlagda ersättningarna till respektive styrelsemedlem framgår av koncernens not 5.

Not 14 - Kassaflödesanalys, mnkr

Kassaflödesanalysen upprättas enligt den indirekta metoden. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar.

Räntor och erhållen utdelning	2015	2014
Erhållna räntor	40	40
Erlagda räntor	- 40	- 50
Erhållen utdelning	1 865	1 724
	1 864	1 714

Kassa och bank ¹	2015	2014
Banktillgodoavande	15	206
Tillgodoavande checkräkningskonto	137	20
	152	227

1) Beviljad checkräkningskredit uppgår till 100 mnkr (100).

Under MTN-programmet lånades det långfristigt 500 mnkr (500).

Under certifikatprogrammet lånades det kortfristigt sammanlagt 1 600 mnkr (2 950) uppdelat på olika lån och återbetalades 1 600 mnkr (2 500).

Not 15 - Eget kapital**Fritt eget kapital**

Fond för verkligt värde, balanserade vinstmedel och årets resultat utgör fritt eget kapital, det vill säga det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

Fond för verkligt värde

Företaget tillämpar ÅRLs regler avseende värdering av finansiella instrument till verkliga värden enligt 4 kap §14 a-d. Fond för verkligt värde inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från balansräkningen.

Fond för verkligt värde, mnkr	2015	2014
Ingående värde	7 625	6 243
Värdeförändringar	300	1 426
Skatt hänförlig till årets värdeförändring	92	- 45
	8 018	7 625

Balanserade vinstmedel

Utgörs av föregående års balanserade vinstmedel och resultat efter att vinstutdelning lämnats.

Övrig information återfinns i koncernens not 28.

Not 16 - Obeskattade reserver, mnkr

	2015	2014
Inventarier		
Vid årets början	1	1
Årets avskrivningar utöver plan	- 0	- 0
	1	1
Periodiseringsfonder		
Avsatt vid beskattningsår 2009		108
Avsatt vid beskattningsår 2010	75	75
Avsatt vid beskattningsår 2011	44	44
Avsatt vid beskattningsår 2012	67	67
Avsatt vid beskattningsår 2013	132	132
Avsatt vid beskattningsår 2014	88	88
Avsatt vid beskattningsår 2015	113	
	520	515
	520	516

Av obeskattade reserver utgör 114 mnkr (114) uppskjuten skatt.

Not 17 - Avsättningar, mnkr

Avsättningar för skatter	2015	2014
Värdepappersinnehav som värderas till verkligt värde		
Vid årets början	350	305
Avsättningar under året	- 92	45
	257	350

Not 18 - Övriga rörelseskulder, mnkr

	2015	2014
Leverantörsskulder	1	0
Övriga skulder	0	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8	8
	10	9

Not 19 - Ställda säkerheter och eventalförpliktelser, mnkr

Inga ställda säkerheter finns.

Eventalförpliktelser	2015	2014
Ansvarsförbindelser till förmån för dotterföretag	1 011	1 015

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att de till årsstämman förfogande stående vinstmedlen, 27 407 mnkr (27 406 800 377 kronor) disponeras enligt nedan:

Till aktieägarna utdelas 5:30 kronor per aktie	657 mnkr
I ny räkning överföres	26 750 mnkr
	27 407 mnkr

I bolaget finns 124 000 000 registrerade aktier. Summan av ovan föreslagen utdelning om 657 mnkr kan komma att ändras om antalet återköpta egna aktier förändras innan avstämningsdag för utdelning.

Motiverat yttrande avseende vinstutdelningsförslaget kommer att finnas på bolagets hemsida www.lundbergforetagen.se senast tre veckor före årsstämman. Yttrandet kan också erhållas från bolaget på begäran.

Styrelsen och verkställande direktören anser att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. Årsredovisningen respektive koncernredovisningen ger en rättvisande bild av moderbolagets och koncernens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för moderbolaget respektive koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 25 februari 2016. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 21 april 2016. Som avstämningsdag för utdelning föreslås måndagen den 25 april 2016. Beslutar stämman enligt förslaget beräknas utdelningen utsändas av Euroclear Sweden AB torsdagen den 28 april 2016.

Stockholm den 25 februari 2016

Mats Guldbrand
Ordförande

Carl Bennet
Styrelseledamot

Lilian Fossum Biner
Styrelseledamot

Louise Lindh
Styrelseledamot

Katarina Martinson
Styrelseledamot

Sten Peterson
Styrelseledamot

Lars Pettersson
Styrelseledamot

Fredrik Lundberg
Verkställande direktör
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den 4 mars 2016

KPMG AB

Joakim Thilstedt
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Kjell Bidenäs
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i L E Lundbergföretagen AB, org nr 556056-8817

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för L E Lundbergföretagen AB för år 2015. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 33 - 80.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards (IFRS) såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden

för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt årsredovisningslagen. En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Förvaltningsberättelsen och bolagsstyrningsrapporten är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för L E Lundbergföretagen AB för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

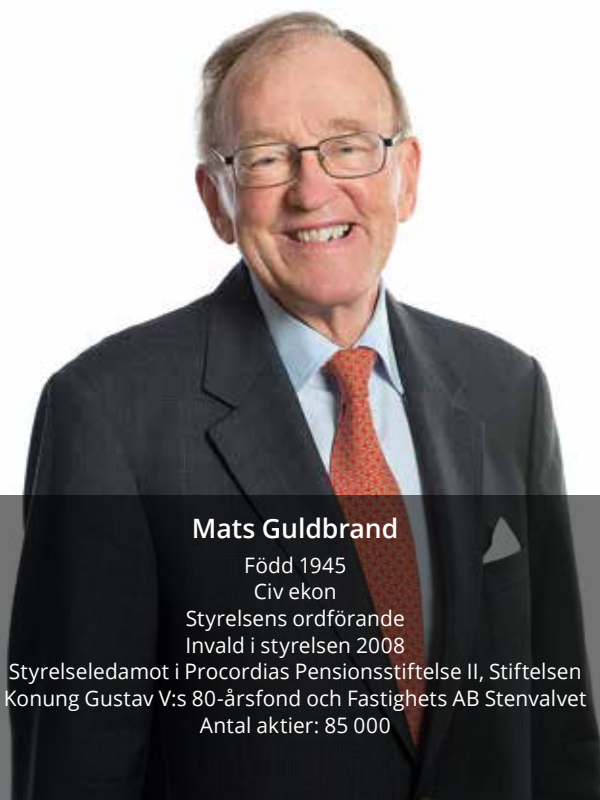
Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 4 mars 2016
KPMG AB

Joakim Thilstedt
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Kjell Bidenäs
Auktoriserad revisor

Styrelsen

Mats Guldbrand

Född 1945

Civ ekon

Styrelsens ordförande

Invald i styrelsen 2008

Styrelseledamot i Procordias Pensionsstiftelse II, Stiftelsen
Konung Gustav V:s 80-årsfond och Fastighets AB Stenvalvet

Antal aktier: 85 000

Carl Bennet

Född 1951

Civ ekon, tekn dr h c

Invald i styrelsen 2009

Styrelseordförande i Getinge, Lifco och Elanders

Styrelseledamot i Holmen

Antal aktier: 200 000

Lilian Fossum Biner

Född 1962

Civ ekon

Invald i styrelsen 2014

Styrelseledamot i Nobia AB, Thule Group
och Oriflame Cosmetics

Antal aktier: 1 000

Louise Lindh

Född 1979

Civ ekon

Invald i styrelsen 2010

Vice VD i Fastighets AB L E Lundberg

Styrelseordförande i J2L Holding AB

Styrelseledamot i Fastighets AB L E Lundberg,
Hufvudstaden och Holmen

Antal aktier (inklusive familj): 17 338 602

Revisorer KPMG AB. Huvudansvarig revisor Joakim Thilstedt, auktoriserad revisor. Född 1967.

Fredrik Lundberg

Född 1951
Civ ing, civ ekon, ekon dr h c, tekn dr h c
VD i L E Lundbergföretagen AB
Invalid i styrelsen 1975
Styrelseordförande i Fastighets AB L E Lundberg,
Hufvudstaden, Holmen, Industrivärden och Indutrade
Vice ordförande i Handelsbanken
Styrelseledamot i Skanska
Antal aktier (inklusive bolag och maka): 52 505 000

Katarina Martinson

Född 1981
Civ ekon
Invalid i styrelsen 2009
Styrelseledamot i Fastighets AB L E Lundberg, Husqvarna,
Indutrade, AniCura, Fidelio Capital, Greenfood och Lyko
Antal aktier (inklusive familj): 17 338 602

Sten Peterson

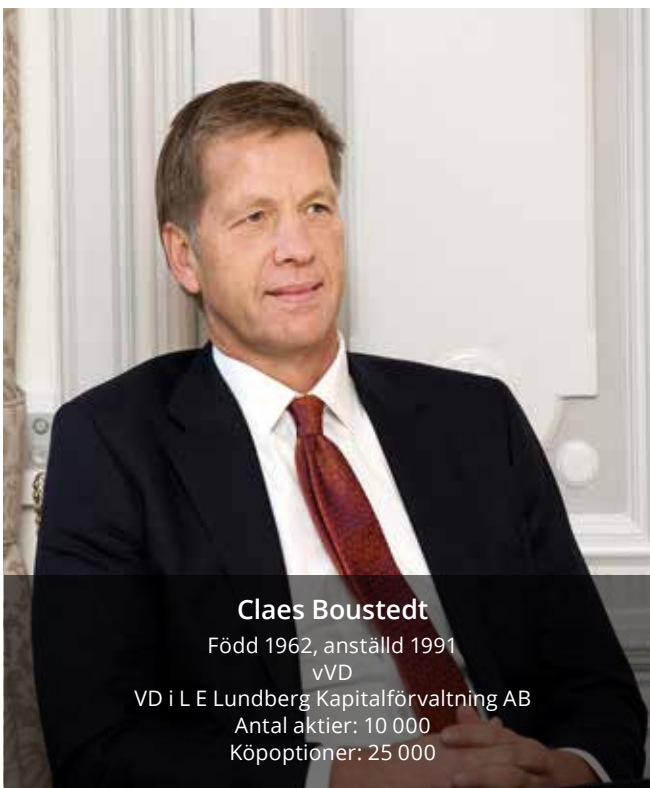
Född 1956
Civ ing
Invalid i styrelsen 2001
VD i Byggnads AB Karlsson & Wingsjö
Styrelseledamot i Fastighets AB L E Lundberg,
Hufvudstaden och J2L Holding AB
Antal aktier: 28 000
Köptioner: 20 000

Lars Pettersson

Född 1954
Civ ing, fil dr h c
Invalid i styrelsen 2012
Styrelseordförande KP Komponenter A/S
Styrelseledamot i Husqvarna, Industrivärden, Indutrade,
Festo A.G, LKAB och Uppsala Universitets Konsistorium
Antal aktier: 2 000

Ledande befattningshavare L E Lundbergföretagen AB

Ledande befattningshavare Fastighets AB L E Lundberg

Årsstämma och rapporter

Information om Årsstämma

L E Lundbergföretagens årsstämma 2016 hålls torsdagen den 21 april kl. 14.00 på Grand Hôtel, Stallgatan 6, Stockholm.

Deltagande i stämman

Aktieägare som vill delta i årsstämman skall dels vara införd i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken per fredagen den 15 april 2016 dels anmäla sitt deltagande till årsstämman senast fredagen den 15 april 2016.

Anmälan skall ske antingen:

- per post under adress L E Lundbergföretagen AB, 601 85 Norrköping
- per telefon 011-21 65 00 eller
- per e-post till mia.frost@lundbergs.se varvid erfordras bolagets e-postbekräftelse på att anmälan har mottagits.

Vid anmälan skall uppges namn, adress, telefon, personnummer/ organisationsnummer, antal aktier samt antal biträden. Sker deltagande med stöd av fullmakt bör fullmakten insändas i original i samband med anmälan. Fullmaktsformulär hålls tillgängligt hos bolaget och på bolagets hemsida www.lundbergforetagen.se.

Aktieägare, som genom banks notariatavdelning eller enskild fondhandlare låtit förvaltarregistrera sina aktier, måste – för att kunna utöva rösträtt på årsstämman – tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn. Sådan inregistrering skall vara verkställd fredagen den 15 april 2016. Detta innebär att aktieägare i god tid före denna dag, måste lämna förvaltaren meddelande om den önskade åtgärden.

Utdelning

Styrelsen föreslår årsstämman en utdelning för verksamhetsåret 2015 om 5:30 kronor per aktie. Som avstämningsdag föreslår styrelsen måndagen den 25 april 2016. Beslutar stämman enligt förslaget beräknas utdelningen komma att utsändas av Euroclear Sweden AB torsdagen den 28 april 2016.

Ekonomisk information

Följande ekonomiska rapporter publiceras på svenska och engelska på vår hemsida www.lundbergforetagen.se

26 maj 2016	Delårsrapport januari – mars 2016
25 augusti 2016	Delårsrapport januari – juni 2016
24 november 2016	Delårsrapport januari – september 2016
Februari 2017	Bokslutskommuniké för 2016

Årsredovisning sänds ut till aktieägare som har anmält att de vill ha denna. Anmälan görs enklast på www.lundbergforetagen.se under rubriken Investor Relations/Aktieägarservice.

Adresser

L E Lundbergföretagen AB (publ)

Org nr 556056-8817

Säte Stockholm

Box 14048, 104 40 Stockholm

Besöksadress Hovslagargatan 5 B

Tel 08-463 06 00

E-post information@lundbergs.se

www.lundbergforetagen.se

Fastighets AB L E Lundberg

Org nr 556049-0483

601 85 Norrköping

Besöksadress Olai Kyrkogata 40

Tel 011-21 65 00

E-post info@lundbergs.se

www.lundbergs.se

www.lundbergforetagen.se

På hemsidan finns, förutom allmän information om företaget, finansiell information och aktuell aktiekurs.

Fastighetsförteckning med adresser och bilder på
Fastighets AB L E Lundbergs fastigheter finns på www.lundbergs.se

Form och produktion: Anfang Design & Kommunikation, Norrköping
Text: Lundbergs
Repro: Stibo Graphic
Tryck: Tellogruppen
Omslag: Invercote Creato 300 g. Inlaga: Multiart Silk 150 g och Multi Design Original white 130 g
Foto: Rolf Andersson, Jäger Arén, Ulrica Carlstein, Ulla-Carin Ekblom, Erik Groundstroem/NCSC,
Handelsbanken, Jim Hobart, Jeanette Hägglund, Husqvarna Group, Christer Höglund, M&F Foto,
Kim Hellström, Pixprovider, Monty Rakusen, Sandvik, Skanska, Q Image, Marc Ward.
Tryckdatum: 2016-03-09